

ZONGULDAK DOĞA TURİZMİ GELİŞME PLANI

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

10. Bölge Müdürlüğü
SİNOP

ZONGULDAK DOĞA TURİZMİ GELİŞME PLANI

Hazırlayanlar

Ercan YENİ

Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10. Bölge Müdürü

Funda GÜRLEYEN KURU

Doğa Koruma ve Sulak Alanlar Şube Müdürü

Özlem GÜLNAR

Biyolog

Sezgin ÖRMECİ

Zonguldak Orman ve Su İşleri Şube Müdürü

Yasir ÖZERHAN

Mühendis

2013

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AD	: Avcı Dernekleri
AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AI	: Avlak İşletmecileri
AK	: Alan Kılavuzları
AKUT	: Arama Kurtarma Derneği
ASPİM	: Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
AvS	: Tescilli Avlak Sahası
AY	: Aktif Yaylacılık
B	: Bölgesel
Ba	: Bankalar
BaGİ	: Suda Garantili Çıplak Gözle Balık Gözleme İmkanı
BB	: Belediye Başkanlıkları
BKK	: Bakır Küçük Koylar
BOG	: Botanik Gezilerine Uygun Saha
BSTM	: Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
BŞD	: Büyükşehir Dernekleri
Cn	: Canyoning/Kanyon Yürüyüşü
Ca	: Kanoing
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
Cz	: Cezaevi
ÇEKÜL	: Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
ÇŞ	: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
D	: Dernekler
DaÇiG	: Çayır Şeklinde Gruplanmış Dağ Çiçekleri Gezisi
DB	: Dağ Bisikletçiliği
DBKMG	: Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi
DD	: Denizel Değerler
DG	: Dağ-Yayla Gezisi İmkanı
DGR	: Düzenlenmiş Doğa Gezisi Rotası
DKMPGM	: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
DSİ	: Devlet Su İşleri Bölge/Şube Müdürlüğü
DTG	: Doğal taşlardan tabiat tarihi gezisi
EBG	: Endemik Bitkilerin Gözlemi
EGM	: Estetik göl/baraj olan yerler
EM	: Emniyet Müdürlüğü
EŞ	: Estetik şelale bulunan yerler
F	: Festivaller
FAM	: Fahri Av Müfettişleri
GDS	: Geri Dönüşüm Şirketleri
GG	: Gastronomi Gezisi
GHS	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
GHSM	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
GMM	: Gümrük Muhafaza Müdürlükleri
GTH	: Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü
HEM	: Halk Eğitim Müdürlüğü
İE	: İzole İlginç Ekosistemler

İKTM	: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İÖİ	: İl Özel İdaresi
J	: Jandarma
K	: Konsey
KA	: Kalkınma Ajansları
KeG	: Kelebek Gözlemciliği
KHŞM	: Kır Havasında Şehir Merkezleri
KK	: Kamu Kurumları
KKDYP	: Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı
KMG	: Tabiata Uyumlu Kırsal Miras Gezisi
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KP	: Köy Pazarları
KSM	: Aktif Kış Sporları Merkezi
KSP	: Kış Sporları Potansiyeli
KuG	: Kuş Gözlemciliği
KUZKA	: Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Ky	: Kaymakamlık
LB	: Liman Başkanlığı
M	: Milletler Arası
Mğ	: Mağaracılık
MEM	: Milli Eğitim Müdürlüğü
MO	: Meslek Odaları
MP	: Milli Park
MPK	: Milli Park'da Konaklama
Mu	: Muhtarlar
Mü	: Müstecir
OBM	: Orman Bölge Müdürlüğü
Oİ	: Orman İşletmeleri
OrFTGİ	: Ormanaltı Florası Tanıma Gezi İmkânı
OSİ	: Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bölge/Şube Müdürlüğü
ÖG	: Özel Girişim
P	: Pansiyonculuk
Pa	: Pansiyoncular
PF	: Peyzaj Güzelliği/Fotosafari
PPY	: Panparks Yönetimi
R	: Rafting
Re	: Rehberler
SA	: Seyahat Acenteleri
SF	: Sonbahar Fotoğrafçılığı
SGK	: Sahil Güvenlik Komutanlığı
SM	: Sağlık Müdürlüğü
SMMO	: Serbest Mali Müşavirler Odası
SOB	: Sportif olta balıkçılığı
STGS	: Sürdürülebilir Turizm Gelişimi Stratejisi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SuYaGi	: Sualtı Yaşamı Gözleme İmkânı
T	: Türkiye

TA	: Tabiat Anıtı
TAj	: Tanıtım Ajansı
TATUTA	: Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi ve Gönüllü Bilgi, Tecrübe Takası Projesi
TEMA	: Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma (Vakfı)
THK	: Türk Hava Kurumu
THY	: Türk Hava Yolları
Tİ	: Turizm İşletmecileri
TKA	: Tabiatı Koruma Alanı
TO	: Ticaret Odası
To	: Tur Operatörleri
TP	: Tabiat Parkı
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TURSAB	: Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜRKVET	: Veteriner Bilgi Sistemi
UB	: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
UNEP	: Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
Ünv	: Üniversite
VM	: Valilik Makamı
WWF	: Dünya Doğal (Vahşi) Yaşamı Koruma Vakfı
YaHaG	: Garantili Yaban Hayatı Gözlemi
YF	: Yüksek Falezler
YHGS	: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
YK	: Yayılda Konaklama/Kamping
YP	: Yamaç Paraşütçülüğü
YY	: Yerel Yönetimler

SUNUŞ

Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Prof Dr. Veysel EROĞLU'nun 2012 yılındaki talimatları üzerine bütün Türkiye'de Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı illerde DOĞA TURİZMİ MASTER PLANI çalışmaları başlatılmıştır.

Bu çalışmaların temel hedefi “kırsal sahaların, yaylaların, köy kültürünün turizmle tanışması, bundan gelir elde etmesi ve dolayısı ile ülkemizin turizminin geliştirilmesinin yanında doğal alanlarını koruma etkinliğinin artırılmasıdır”.

Turizm faaliyetlerinin uzun dönemde sürdürülebilir olması için geniş kapsamlı, dikkatli, katılımcı ve paylaşımcı olarak planlaması, sürecin etkin yönetimi ve izlenmesi de gereklidir. Aksi takdirde, bu faaliyetlerin geri dönüşü mümkün olmayan olumsuz etkileri ortaya çıkacak ve turizm bu alanları tahrip eden bir faktör haline gelecektir. İşte bu nedenle bu çalışmaya, “ **DOĞA TURİZMİ GELİŞME (MASTER) PLANI**” çalışmasına lüzum duyulmuştur.

Bu hedef doğrultusunda planın ilk bölümlerinde yer alan metodoloji kapsamında Bölge Müdürlüğümüz liderliğinde bağlı illerimiz olan SİNOP, KASTAMONU, BARTIN, KARABÜK ve ZONGULDAK illerinde çalışmalar, etütler, literatür taramaları, çalıştaylar, anketler, birebir görüşmeler ve toplantılar yapılmıştır.

Daha sonra her il kendi özel durumu çerçevesinde ayrı ayrı ele alınmış analiz ve sentezler yapılarak il planları hazırlanmıştır.

ZONGULDAKİline ait bu plan zamanla geliştirilebilecektir. Bundan sonraki aynı veya benzer konudaki çalışmalar için iyi bir altlık olma özelliği vardır.

Çalışmanın hayırlı neticeler doğurması temennisiyle.

ÖNSÖZ

Doğal alanlarda turizmin planlanması ve yönetimi çok önemli ve hassas bir husustur. Doğa turizmi planlaması; doğa turizmi arzının ve talebinin kırsal kalkınma yönünden analizi, talebin ve arzın miktarı ve şeklinin doğayı korumayı garantilemek için taşıma kapasitesi ile sınırlandırılması, SWOT ve benzeri analizlerden hareketle stratejik uygulama kararlarının alınması, kıyas metodu ile başarı faktörleri analizi, stratejiler ve Stratejik faaliyetler (eylem planı) gibi çalışma aşamalarını içermektedir.

Planlamada; Doğa Turizmi, Ekoturizm, Taşıma kapasitesi, Sürdürülebilir kalkınma, Kırsallık, Kırsal miras, Kırsal kalkınma, Ekosistem, Eşsizlik (Unique değer olma), İmaj, Markalaşma ve Kümelenme gibi kavramlar sıkça kullanılan terimlerdir.

Planlamada şu hususlara dikkat edilmiştir;

1. Doğa Turizmini geliştirme planlarının doğayı rant kaynağı olarak görmemesi,
2. Doğa Turizminden beklentilerin, uygulanabilir ve sürdürülebilir seviyeden daha fazla yükseltilmemesi,
3. Doğanın doğası ile oynanmaması ve karşılıklı zarar görme sonucunun çıkmaması,
4. Herkesin doğanın içinde sorumluluklarını bilmesi, başkalarına hatırlatması (otokontrol) ve kamu duyarlılığının gelişmesi,
5. Doğada yapılan tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması,
6. Doğa Turizminin ve değerlerinin garanti edilmesi açısından, doğayı etkileyen yatırımlarda doğaya pozitif ayrımcılık yapılması,
7. Doğa turizminden elde edilecek gelir imkanlarının kırsal kalkınma maksadına hizmet etmesi.

İÇİNDEKİLER

Sayfa
No:

BÖLÜM 1: DOĞAL ALANLAR, KIRSALLIK VE DOĞA TURİZMİ **1.1.DOĞAL ALANLAR, YÖRE İNSANININ GELENEKSEL HAYATI, KIRSAL KALKINMA, SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM ALTERNATİFİ ve SİNOP VİLAYETİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR DOĞA TURİZMİ**

1.2.DOĞAL ALANLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kırsal alan, Kırsal kalkınma, Yöresellik ve Sürdürülebilir kalkınma

Kırsal alan

Kırsal kalkınma kavramı

Kırsal alan kalkınması

Yöresellik;

Sürdürülebilir kalkınma:

1.2.DOĞA TURİZMİ

1.3.DOĞA TURİZMİ GELİŞME STRATEJİSİ,

-Pazarlama stratejisi

-Turizm destinasyonu yönetimi;

-Ziyaretçinin izlenmesi ve ziyaretçi yönetim planı:

BÖLÜM 2: DOĞA TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

2.1 KAYNAK ANALİZİ

2.1.1 Kaynak analizinde ele alınacak unsurlar;

a. Doğal kaynaklar:

Seçkin doğal kaynaklar:

Seçkin doğal kaynakların halihazırdaki ekonomik kullanımlarının tanımlanması,

Kaynağın korunma durumu ve statüsü

İklim

Turizm gelişimi için potansiyel doğal kaynaklar

b. Kültürel kaynaklar:

c. Sosyo-ekonomik kaynaklar:

Altyapı

İnsan kaynakları

2.2 TURİZM POTANSİYELİ

Turizm talebi

Turizm arzı:

Konum faktörü

Doğal alanın kendine has özellikleri.

2.3 TAŞIMA KAPASİTESİ

Taşıma kapasitesinin elemanları;

Sosyal taşıma kapasitesi,

Ekonomik taşıma kapasitesi;

Ekolojik taşıma kapasitesi;

İdari/fiziki taşıma kapasitesi;

Fiziksel kapasiteyi değerlendirmek için aşağıdaki bilgiler gerekmektedir;

Psikolojik taşıma kapasitesi;

BÖLÜM 3

İLGİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

3.1 İLGİ GRUPLARI/PAYDAŞLAR

3.2 İLGİ GRUBU KATEGORİLERİ

3.3 İLGİ GRUBU ANALİZİ

3.4 TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIM

3.5 YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

BÖLÜM 4

4.1 SİNOP'UN TÜRKİYE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ, COĞRAFİ VE İKLİM ÖZELLİKLERİ, KIRSAL KESİM EKONOMİSİ

Akarsular:

Deniz sahili

Zonguldak ilinin nüfusu;

Kırsal turizme destek açısından Zonguldak Tarımı:

4.2 ZONGULDAK'IN TARİHİ, KÜLTÜREL VE ARKEOLOJİK DEĞERLERİ

Tarihi

4.3 ZONGULDAK 'IN DOĞA TURİZMİ DEĞERLERİ(DOĞA TURİZMİ ARZI)

Zonguldak'ın Doğa Turizmi (Arzı) Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi

Doğa Gezisi Güzergahları:

Zonguldak'ın doğa turizmi yönünden öne çıkan ilçeleri;

4.6. ZONGULDAK İLİ VE İLÇELERİNİN KIYASLAMA YÖNTEMİ İLE KISA DEĞERLENDİRMESİ

(KIYASLAMA ÇALIŞMASI)

5.1 ZONGULDAK'TA SÜRDÜRÜLEBİLİR DOĞA TURİZMİ STRATEJİLERİ

Gelişme Stratejileri

Pazarlama Stratejisi

Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi

İzleme ve Değerlendirme Stratejisi (Turizmin etkilerinin ve sürdürülebilirliğin izlenmesi)

5.2. PLANIN STRATEJİK UYGULAMA İLKELERİ:

Ek- UYGULAMA EYLEM PLANI

5.2. PLANIN STRATEJİK UYGULAMA İLKELERİ:

Ek- UYGULAMA EYLEM PLANI

GİRİŞ

Doğa Turizmi Master Planı;

- Doğada yapılan etkinliklerin doğaya saygılı bir planla planlı şekilde yönetimi,
- Türkiye’de kitle turizminin yanında alternatif turizm türlerinin gelişmesini sağlamak,
- Türkiye tabiatının korunmasına destek verecek insan sayısını artırmak,
- Kırsal ekonominin güçlenmesini ve bu sayede köyden kente göçün yavaşlamasına katkı sağlamak,
- Şehirde yaşayan insanları doğayla buluşturarak ülke ve coğrafya bilgi ve sevgisini geliştirmek,
- Türkiye’deki insanların kırsal sahada yaşanan problemleri görüp, yaşayıp anlamasını sağlamak ve çözüm ortağı olmaları için fırsat sağlamak,
- İnsanları, doğanın karşı karşıya olduğu meselelere çözüm aramaya teşvik etmek,
- Ferdi tatmin ve mutluluğun artmasını temin etmek

Maksatlarını gerçekleştirmek üzere hazırlanmıştır.

Master planlar ana plan özelliği göstermektedir. Bu plan alt-uygulama planlarının ve projelerinin yapılması ile uygulama imkanı bulacaktır.

BÖLÜM 1

DOĞAL ALANLAR, KIRSALLIK VE DOĞA TURİZMİ

1.1 DOĞAL ALANLAR, YÖRE İNSANININ GELENEKSEL HAYATI, KIRSAL KALKINMA, SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM ALTERNATİFİ ve SİNOP VİLAYETİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR DOĞA TURİZMİ

Tabiatı korumanın geleceği kırsal alanların geleceğine, kırsal hayatın korunmasına ve sağlıklı yürüyen bir kırsal ekonomiye bağlıdır. Kırsal alanlardaki düşük ve dağınık nüfus ile beraber yetersiz gelir söz konusu olduğunda bu alanların turizm köyleri vb. faaliyetler için kullanılması söz konusu olacaktır. Bu tür girişimlerin önemli bir kısmı korunan alanlarda veya dışında yapılmaktadır. Bazı etkinliklerin korunan alanlara ve tabiata çok zarar verdiği de görülmektedir. Bu sebeple tabiatı korumakla görevli olan bizlerin çevremiz ile iyi bir proaktif ilişkiler içinde olmamız lüzumludur. Proaktif kişi/Kurum; ilişkilerde ve faaliyetlerde inisiyatif eline alan kişi/kurum demek olup tabiattaki faaliyetlerin kontrolü için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü taşıra kuruluşlarının kırsal sahalarda doğa turizminin geliştirilmesinde öncü olması doğru bir harekettir.

11

Son yıllarda sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar korunan alanlar, doğal alanlar, kırsal kalkınma, kalkınma için işbirliği gibi konuları tamamıyla farklı bir bakış açısı ile algılamaya başlamışlardır. Tabiat ve geleneksel kültürler üzerinde turizmin yarattığı olumsuz tesirler ve bunların neticesinde duyulan korkular kitle turizmine karşı alternatif çevre duyarlı turizmi ve tabiatı korumayı öne çıkarmıştır. Sürdürülebilir doğa turizmi ve ekoturizm, yaygın turizm odaklı turizm endüstrisinin doğada yapmış olduğu tahribata karşı tabiatın korunması için bir umut olarak ortaya çıkmıştır. Algılamadaki bu değişiklik, doğal alanlar, korunan alanlar ve çevresinin bölgesel planlamasında turizme ilişkin proje ve çalışmaların giderek artmasına yol açmıştır. Bu sayede turizm, zaman içinde kırsal alanların kalkınmasında, yoksulluğun azaltılması ve yöresel kültürel zenginliğinin korunmasında anahtar bir kelime haline gelmiştir.

Doğa turizmi, kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, kırsal nüfus için yeni bir bakış açısı yaratılması, yoksulluğun ve kırsal göçün azaltılmasında en önemli seçeneklerden biri olarak görülmektedir. Ancak, turizmin yalnızca yerel ekonomi ile doğru şekilde

bütünleştirildiği takdirde beklentileri karşılayabileceği ve yöre halkı ile diğer ilgi gruplarına fayda sağlayacağı unutulmamalıdır.

1.2 DOĞAL ALANLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

1980’li yıllardan itibaren Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) çevre konularına ilişkin çalışmaları giderek artan bir etki yaratmıştır. Dünya Çevre Kalkınma Komisyonu’nun 1987 yılında tamamladığı çalışmalar sonunda “ortak geleceğimiz” adlı bir rapor hazırlanmıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, çevre ve kalkınma konularına çok farklı yaklaşılması gerektiği bu raporda vurgulanmış olup, kalkınmanın ve insanlığın sahip olduğu kaynakların sürdürülebilir olduğuna değinilmiştir. Raporda ortaya konan “sürdürülebilir kalkınma” kavramı, insanların elinde bulundurduğu ve onlara muhtaç olduğu ekolojik, kültürel ve sosyo-ekonomik kaynakların nadir ve eşsiz olduğu görüşüne dayanmaktadır.

Bir sahanın sahip olduğu kaynaklar, çok farklı maksatlar için kullanılabilir. Örneğin, bir orman kereste imalatı için kullanılabilir, üzerindeki ağaçlar kesilerek tarım toprağı olarak kullanılabilir, korunan alan olarak kullanılabilir. Alanın ve alanda yaşayan yöre halkının özelliklerine bağlı olarak bu seçeneklerden bazıları uygulanabilir, bazıları ise kesinlikle uygulanamaz. Yalnızca korumacı bir yaklaşım içine girildiğinde doğru görülen seçenek ormanın el değmemiş eski haline bırakılması olsa da yöre halkı ve diğer iş gruplarının bu kaynakların sürdürülebilir kullanımı yaşam kalitelerini yükseltmek için ormandan hak iddia etmeleri mevzu bahisdir. Bu sebeple yüzde yüz sürdürülebilir kalkınmaya her zaman ulaşılamasa da bu hedef üzerine yoğunlaşmalıdır.

Doğal ve korunan kırsal alanlarda, geçmişten günümüze yerel topluluklar ile arazinin beraberliği çok önemli olmaktadır. Korunan alan ağı büyüdükçe korunan alan kavramının anlamı da değişmeye ve gelişme göstermeye başlamıştır. Bu gelişme içinde yöre insanların varlığı ve faydalanmalarının sürdürülebilirliği de öne çıkmaktadır.

Doğal alanlar ve korunan alanlar içinde yer aldığı bölgenin sürdürülebilir kullanımı, turizm, ekolojik tarım, hayvancılık, yeni bölgesel ürünler, sürdürülebilir ormancılık, hatta enerji üretimindeki yatırımlarla birlikte düşünüldüğünde daha başarılı olacaktır.

Doğal alanlarda faaliyetlerin açıklanmasında **Kırsal alan, Kırsal kalkınma, Yöresellik** ve **Sürdürülebilir kalkınma** gibi kavramlar değerlendirilmelidir, bu kavramlar şu şekilde açıklanabilir;

Kırsal alan; Şehir diye tabir edilen yerleşme sahalarının dışında kalan tarımla ilgili etkinliklerin yapıldığı alanları da içeren köy, mezra, kom vb. adlarla anılan insan yerleşimlerinin var olduğu alanları “kırsal alan” olarak tanımlayabiliriz.

Kırsal kalkınma kavramı: Kırsal kalkınma, küçük toplulukların içinde bulundukları ekonomik, toplumsal ve kültürel koşulları iyileştirmek amacıyla giriştikleri çabaların devletin bu konudaki çabalarıyla birleştirilmesi, bu toplulukların tüm ülke insanlarının tümüyle kaynaştırılması ve ulusal kalkınma çabalarına tam biçimde katkıda bulunmalarının sağlanma süreci şeklinde tanımlanmıştır.

Kırsal alan kalkınması; Hem bir eğitim hem de örgütlenme işi olup kırsal alan, toplumun gereksinimlerinin göz önünde tutulması, kırsal alan kalkınma politikası ile ilgili planların alınması sırasında topluma zorla kabul ettirilmemesi gereken bir konudur. Toplum istediklerini elde etmedikçe kırsal alan çalışmalarına katılmayacaktır. Tarımsal çalışmalar, beslenme, eğitim, mesleki önderlik ve öğretim, kooperatifler, el sanatları, küçük sanayiler, sosyal güvenlik çalışmaları, planlama ve sağlık politikaları nitelikleri kırsal alan ve ülke planları ile bir bütünlük sağlamalıdır.

Yöresellik; Sürdürülebilir turizmin merkezinde bulunan bir kavramdır. *Yöreye aidiyeti, bağlı olmayı ve değiştirmemeyi esas alır.*

Sürdürülebilir kalkınma: ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Burada ekolojik, ekonomik ve sosyo kültürel sürdürülebilirlik şartlarının tamamının sağlanması önemli olmaktadır.

Kırsal alanlar turizm ve boş zamanların değerlendirilmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Kırsal alan, turistlere sakin ve huzurlu bir seçenek sunmaktadır. 2005 yılında Fransız vatandaşları tatillerinin %52’sini ya bir ailenin yanında ya da bir arkadaşının evinde, %26’sı evlerinde geçirdiklerini ve %9’luk bir kısmı ise kırsal alanda ikinci bir eve sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Kırsal alanlar ayrıca doğa için önemli role sahiptirler. Tabii kaynakların korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi, doğal felaketlere karşı koruma, iyi hayat şartlarının korunması ve doğal manzaranın korunması doğal çevre ile ilgili hususlardır.

1.3.DOĞA TURİZMİ

Sürdürülebilir kalkınma ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Sürdürülebilir turizmin gelişimi de sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir turizm gelişiminde turistlerin ve ziyaret edilen bugünkü ihtiyaçlarının, gelecekteki fırsatları koruyup genişleterek karşılanması amaçlanmaktadır. Bu yaklaşım, ekonomik, sosyal ve estetik ihtiyaçların, kültürel bütünlüğün, gerekli ekolojik süreçlerin, sosyal ve estetik ihtiyaçların, kültürel bütünlüğün, gerekli ekolojik süreçlerin, biyolojik çeşitliliğin ve kırsal hayatı destekleyen süreçlerin devamını içermektedir.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tanımına göre sürdürülebilir bir turizm gelişimi;

Çevresel kaynakların en iyi şekilde kullanılmasını sağlamalı,

Ziyaret edilen toplulukların sosyo-kültürel yapısına, gelenekselliğine saygı göstermeli,

Bütün ilgi gruplarına adil bir şekilde dağıtılan sosyo-ekonomik faydalar ile tutarlı ve uzun vadeli ekonomik faaliyetler ortaya koymalıdır.

Buna göre sürdürülebilir kırsal/doğa turizminin gelişme ölçütleri;

- Biyolojik çeşitliliğin korunması,
- Ekonomik tutarlılık,
- Kültürel zenginlik,
- Yöre halkının refahı,
- İstihdam kalitesi,
- Sosyal eşitlik,
- Ziyaretçi memnuniyeti,
- Yetkinin yerele doğru dağıtılması,
- Toplumun genelinin refah ve mutluluğu,
- Fiziki bütünlük,
- Kaynakların etkin kullanımı,
- Çevre temizliğidir.

Korunan alanlar açısından; tabiatın seçkin parçaları olan korunan alanlar ile turizm arasındaki bağ, korunan alanların tarihçesi kadar eskidir. Korunan alanlar turizme, turizm

korunan alanlara ihtiyaç duymaktadır. Turizm korunan alanların kurulması ve yönetiminde göz önüne alınması gereken önemli bir bileşendir.

Aynı şekilde koruma altında olmayan flora ve faunanın tutunduğu tabiat alanlarına ve insanın yaşadığı sahalardaki yöresel kültüre de turizm bağımlıdır. Bu bağımlılık doğa ve kültürün bozulmaması için tedbirler gerektirir. Bu tedbirlerin neler olacağının “sürdürülebilir kırsal kalkınma” ilkeleri çerçevesinde tespiti de lüzumludur.

Turizmin önemli bir ekonomik faaliyet olması ve tüm göstergelerin bu faaliyetin büyüme eğiliminde olacağı yönünde olması önemli bir husustur. Turizmdeki büyümeyle beraber sürdürülebilir turizm, ekoturizm gibi doğayla ilgili turizme olan talep artmış ve turizm ürünleri ile destinasyonlar çeşitlenmiştir. Turistlerin talepleri de değişmiş ve çeşitlenmiştir. Turistlerin talepleri konaklamada konforun sağlanması yanında, yöreye özgü kültürel değerler hakkında bilgi edinme, yöre halkıyla iletişim, bölgenin flora ve faunası, özel ekosistemler, doğal hayat ve bunların korunması da dahil olmak üzere daha sorumlu bir seyahat deneyimi kazanmak da söz konusudur.

Beklenen büyüme ve yeni eğilimler turizmi o kadar stratejik bir konuma taşımıştır ki, turizm eşsiz özellikli doğal veya korunan alanların sürdürülebilirliğinin yanı sıra bu alanların çevresinde yaşayan yöre halkının kalkınma potansiyeline de müspet etki sağlayabilmektedir. Bu durumda turizm, doğal alanların korunması ve yöre halkı ile ziyaretçilerin çevre bilincinin artırılmasında kullanılabilecek çok önemli bir araç olabilmektedir. Dolayısıyla turizm sayesinde koruma çalışmaları için gerekli mali kaynakların kazanılmasının yanı sıra ziyaretçiler ile yöre halkına yönelik bilinçlendirme ve eğitim programlarının oluşturulması ve uygulanması gibi hedeflere de ulaşılabilmektedir.

En önemli husus; turizm faaliyetlerinin uzun dönemde sürdürülebilir olması için geniş kapsamlı, dikkatli, katılımcı ve paylaşımcı olarak planlaması, sürecin etkin yönetimi ve izlenmesi de gereklidir. Aksi takdirde, bu faaliyetlerin geri dönüşü mümkün olmayan olumsuz etkileri ortaya çıkacak ve turizm bu alanları tahrip eden bir faktör haline gelecektir. İşte bu sebeple bu çalışmaya, “ DOĞA TURİZMİ GELİŞME (MASTER) PLANI” çalışmasına lüzum duyulmuştur.

1.4.DOĞA TURİZMİ GELİŞME STRATEJİSİ,

Yukarıda da bahsedildiği üzere, insan kullanımı bakımından hassas olan sahalarda turizm söz konusu olduğunda turizmin iyi planlanması ve yönetilmesi önemli olmaktadır.

Alışılmış turizm stratejileri ile Doğa Turizmi Gelişme Stratejisi arasındaki fark şudur; alışılmış yöntemler yukarıdan aşağıya bakış açısı ile uygulanmaktadır. Yani kararlar merkezden alınmakta ve uygulanması için yerele taşınmaktadır. Yöre halkı katılımcı olamamaktadır.

Sürdürülebilir turizm ise aşağıdan yukarıya bir yaklaşım için gayret göstermektedir. Bu yaklaşımda yöre halkının beklentileri ele alınır, yönetime katılmasını sağlayıcı yapı kurulur, *yörenin kalkınma potansiyelini bünyesinde barındıran tabii değerlerin* korunması için kararlar ortak alınır ve karar almanın yanında uygulama ve izleme aşamalarında da yöre halkının becerilerini, bilgisini, en uygun şekilde kullanmak esastır. Bu yaklaşım yöre halkının, yerel otorite ve organizasyonların yetkilendirilmesine dayanır.

-Sürdürülebilir turizm gelişim aşamasında doğa ve çevresinin ortak çıkarları söz konusudur. Konaklama ve diğer turizm altyapıları mümkün olduğunca doğal alan dışında olmalıdır. Bu durum doğayave kültüre zararı en aza indirdiği gibi ev pansiyonları gibi faaliyetlerin yapılabileceği yöreye faydayı arttırabilir.

-Yöre halkı ve diğer bölgesel ilgi grupları turizm gelişiminde önemli ortaklardır, söz konusu gruplar turiste konaklama imkanı sunacaklar, sunacakları ürünün kalitesinin korunmasında da sorumluluk alacaklardır.

-Günübirlik ziyaretçiler yerine uzun süreli konaklamaya lüzum duyan turistle hedefleniyorsa, doğal ve kültürel mirasa dayalı **çekim noktaları**, el sanatları gibi faaliyetler ortaya konmalıdır.

-Doğal alanlar genellikle çok hassastır, bu sebeple ekolojik değerler, belirli bir saha ile sınırlı olmayacaktır. Geleneksel hayat, yerel kültür, kırsal sosyal ekonomik yapılar da aynı zamanda turizmin temel kaynağı olmaktadır.

-Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın ilimizde doğa turizmine konu sahaların tüm ilgi grupları için anlamlı ve cazip bir bakış açısına dayandırılmasına esas olmalıdır.

-Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planı'nda turizm doğayı koruma, kırsal kalkınma için bir araç olarak ele alındığından, *doğa turizmi yönetim planı* olarak ele alınmalıdır.

Hâlihazırda olan turizm etkinlikleri de tartışılmalı ve değerlendirilmelidir. İlimizde sürdürülemez olan turizm veya gelir getirici çeşitli faaliyetleri de tanımlanmalıdır. Ayrıca iyi bir yönetim yapısı oluşturmak için tehditler ve fırsatları da değerlendirilerek ortaya çıkaracak bilgilere gereksinim vardır.

-Doğaya dayalı turizm yönetiminin entegre bir anlayışla (alan ve çevresinin sahip olduğu doğal, tarihi ve sosyo-ekonomik kaynakların bütüncül ele alınması) değerlendirilmesi de önemlidir.

-Turizm gelişimi genel olarak piyasa talebine göre yönlendirilir, bir alanın turizm potansiyelinin değerlendirilmesi, rekabetçi ve özgün bir destinasyon oluşturması için gerçekçi beklentiler ortaya konulmalıdır. Yüksek ekolojik değerlere sahip olan sahalar yüksek turizm değeri içermeyebilir. Turizm, ancak doğru pazar ürünlerini hedeflediği zaman başarılı olabilir. Özellikle hassas tabiat alanlarında taşıma kapasitesi düşük iken, bu alanlardan beklenen faydalar yüksek olmaktadır. Taşıma kapasitesinin düşüklüğü sınırlı sayıda turist demektir. Bu sebeple taşıma kapasitesinin değerlendirilmesi de önemli olmaktadır.

-Entegre doğal alan yönetimi, Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planı ile doğa ve turizm yönetimi için tüm ilgi gruplarının desteğini almayı hedefler. Tüm ilgi gruplarının etkin desteği önem taşır. Turizm gelişiminin karmaşık yapısı göz önüne alınırsa ilgi gruplarının etkin işbirliği oldukça önemlidir, planın herkes tarafından sahiplenilmesi ayrıcalık olacaktır.

-Sürdürülebilir kırsal kalkınma için kapsamlı bir vizyon belirlenmesine de ihtiyaç vardır.

-Pazarlama stratejisi de Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın bir parçası olup, kalkınma ve rekabete açık ürün-pazar kombinasyonu için yaratıcı yaklaşımlar içermelidir. Pazarlar, hedef gruplar, turist sayısı, ürünler, hizmetler, yaratıcı yaklaşımlar bu stratejide yer almalıdır.

-Turizm destinasyonu yönetimi; yaygın bir stratejik yaklaşım olup, destinasyonu rekabete açık hale getirir, bir turizm pazarını iyi bir şekilde yönetmek, pazarlamak, bir

destinasyonu rekabetçi yapabilmek için gereken tüm unsurları içeren bir rekabetçi yaklaşımdır.

-İyi tanımlanmış amaçlarla ve göstergelerle mantıksal bir çerçeve kurmak, ayrıntılı bütçe, mali portre ve ilgi gruplarının tümüne açık görev ve sorumluluklar veren bir iş planı hazırlamak gereklidir.

-Ziyaretçinin izlenmesi ve ziyaretçi yönetim planı: Madem ki doğa gibi hassas bir sistemde çalışılıyor bu durumda turist ziyaretinin ilkelerini belirleyen bir ziyaretçi yönetim planı gereksinimi vardır. Aynı zamanda hem geri bildirim temin etme hem de taşıma kapasitesinin kontrolü için izleme programı da olmalıdır. Geribildirimler kalitenin artırılması, sunum taleplere uygun hale getirilmesi (iyileştirilmesi) ve hizmetteki aksamalarla doğadaki değişimlerin takibi için çok gereklidir.

Şu unutulmamalıdır ki; turizm, doğanın korunması için ortaya konan ana hedeflere ulaşılacağı garanti edildiği takdirde teşvik edilmelidir.

BÖLÜM 2

DOĞA TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

2.1 KAYNAK ANALİZİ

Gelişme planı ve stratejisi için öncelikle kaynak analizi yapılması zorunludur. Bir alanın sahip olduğu kaynaklar, o alanın kalkınması için bir sermaye veya potansiyel oluşturmaktadır. Bu kaynakların analizi de önemli veri ve bilgi oluşturulmasını temin etmektedir.

Ekolojik ve kültürel kaynakların yanında sosyo-ekonomik özellikler de turizm gelişimi için önemli bir temel oluşturmaktadır. Örneğin kırsal turizmin tarımsal faaliyetleri desteklemediği durumlarda kırsal turizmin gerçekleştirildiği bölge hem kendi sermayesini hem de kırsal olma özelliğini kaybedecektir.

Gerek turizm potansiyeli gerekse taşıma kapasitesi turizm kaynaklarının mevcut durumuna bağlı olduğundan kaynak envanterinin yapılması gerekir.

2.1.1 Kaynak analizinde ele alınacak unsurlar;

a. Doğal kaynaklar: Turizm gelişim için önemli olan yöreye özgü olan doğal kaynaklardır. Bu kaynakların hâlihazırdaki ekonomik kullanımları, korunma durumları, statüleri, iklim gibi turizm gelişimi için potansiyel kaynakların envanterini içermektedir.

Seçkin doğal kaynaklar: Turizm yalnızca korunan doğa parçaları ile ilgili değildir. Eşsiz manzaralar, dağlar ve nehirler gibi korunmayan türler de turizm için ilgi çekici olmaktadır. Örneğin ormandaki ağaçların üzerinde gezinen sincapları konakladığımız evin penceresinden gözlemlemek son derece çekicidir. Bir orman öncelikli olarak odunculuk amacıyla kullanılsa da dağ bisikleti gibi bir aktivite için ortamı çekici hale getirmektedir.

Seçkin doğal kaynakların hâlihazırdaki ekonomik kullanımlarının tanımlanması:

Doğal kaynakların çok çeşitli kullanımları söz konusudur; ormanların odunculuk amaçlı kullanımı, nehirler ve göllerin sportif balıkçılık ve su sporları ve enerji üretmek için kullanımları gibi. Bu kullanımlardan bazıları gelenekseldir ve düşük etkilere sahiptir. Bazıları ise sürdürülebilir olmadığından turizm gelişimi için uygun değildir.

Kaynağın korunma durumu ve statüsü: Bazı doğal kaynaklar mevcut kanunlarla korunur. Bunların turizmde kullanımı da bu kanunlara uygun olmalıdır.

İklim; Mevsimlerin dağılımı, ortalama sıcaklık, nem ve günlük ortalama optimal güneş ışığı, saatlerine bağlı olarak iklim analizi yapılmaktadır. Burada önemli olan iklimin farklı mevsimlerde turizm için elverişli olup olmadığıdır.

Turizm gelişimi için potansiyel doğal kaynaklar: Potansiyel kaynakların tespiti turizm planlaması için önemli ve özellikle yönlendirici olmaktadır. Tüm bu kaynakların envanter çalışmalarının haritaya aktarılması, turizm ürünleri ve hizmetlerinin gelişmesi ve altyapı ile tesislerin fiziksel planlaması için önemli olmaktadır.

b. Kültürel kaynaklar: Kültürel kaynakların envanteri doğal kaynaklara ilişkin çalışmalara benzerlik göstermektedir. Özellikle doğal ve kültürel kaynaklardan oluşan kombinasyonlar, turistler tarafından yüksek ilgi ile karşılanmaktadır. Kültürel mirasın korunmasının önemi konusunda farkındalık yaratılabilirse, sürdürülebilir turizm gelişimine ve doğa korumaya verilen destek artacaktır.

c. Sosyo-ekonomik kaynaklar: Altyapı, insan kaynakları ve farklı ekonomik sektörlerin bileşimini içermektedir. Bu konuda yapılacak envanter çalışması, birbiri ile bağlantılı birçok farklı unsurlar içermesi ve bu unsurların turizm gelişimi için ilk bakışta kavranamaması mümkündür. Bölgenin kalkınma potansiyelinde, sosyal ve ekonomik rekabet edebilirlik unsurları büyük öneme sahiptir. Yerel nüfusun turizme yaklaşımı, turizm sektöründe çalışma isteği gibi bazı unsurların turizm ile doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

Altyapı: Bir bölgenin turizmde rekabet edebilirliği ve kalkınma seviyesinin tespiti için altyapı kalitesi önemli bir göstergedir. Altyapının kalitesi, yerel nüfusun hayat kalitesini ortaya koymanın yanı sıra turizm gelişimi için de zorunlu bir şarttır. Alan, güvenli içme suyu, donanımlı sağlık tesisleri gibi temel unsurları içermiyorsa turizm gelişimi asla başarılı olamayacaktır.

Altyapının farklı unsurları için şartlar, kalite ve gelecekteki durum değerlendirilmelidir. “Kaynak hâlihazırda turizm için mi kullanılmaktadır?” sorusu hem kaynağın turizm

gelişimi için önemi konusunda hem de kaynak kalitesi hakkında göstergeleri ortaya koyabilmektedir.

- Su kaynaklarına yönelik etütler; kaliteli su kaynağının sağlanması, su kaynağının sürdürülebilir kullanımı ve su çıkarmanın çevresel etkisini de içerir.
- İletişim ağına yönelik etütler; turistlerin refahı ve turizm gelişimi için önemli olan cep telefonlarının da olmak üzere telefon ve internet ağlarının kalitesine yönelik etütleri içermektedir.
- Sağlık hizmetlerinin; kalite, miktar ve coğrafi dağılımı son derece önemlidir.
- Güç kaynaklarına yönelik etütler; elektrik şebekesi, ısınma ve yemek pişirme için enerji kaynaklarının varlığı önemlidir. Her ne kadar resmi standartlara göre planlansa ve tehlike içermese de turistler nükleer santrallerin yakınında konaklamamaktadır. Bu durumda turistler nükleer santraller hakkında detaylı bilgilendirilmelidir.
- Su ve toprak kirliliği etkisi olan atık su sistemleri önemli olup, bölgeye gelen turistlerin sayısı ile meydana gelecek atık su miktarı da dikkate alınmalıdır.
- Katı atıkların düzenli depolaması toplum için olduğu kadar çevre için de önemlidir. Katı atıkların görüntü kirliliğine de yol açması ayrı bir menfi etkisidir.
- Yol ağlarının durumu; çoğu turist tercihlerini yaparken en önemli etkidir.
- Güvenlik; kamu güvenliğini ve asayişi sağlamak turist güvenliği gibi unsurlar önemli olmaktadır. Aşırı kar yağışı, kanyon veya dağ kurtarma timlerinin olup olmaması da çok önemlidir.
- Politik istikrarsızlık ve suçlar; turist için caydırıcı etki yapmaktadır.

İnsan kaynakları; Bir bölgenin insan sermayesini ifade eden bu unsur, turizm gelişiminde anahtar etmenlerden biridir. İnsan kaynakları hem hizmeti hem de manevi nitelikteki kültür ve kimliği oluşturmaktadır.

İnsan kaynaklarına ilişkin etütler aşağıdaki unsurları içermelidir;

- Yöre halkının nüfusu,
- Göç vb. eğilimler,
- Demografik yapı,
- Aktif nüfus ve yapısı, eğitim seviyesi, potansiyel bilgi ve beceriler, açık fikirlilik, geleceğe odaklanma, çalışma ahlakı,
- Yöreye özgü geleneksel ekonomik faaliyetleri ve yöresel sanatları yapabilme,

- Turizm gelişimine ilişkin tutum, misafirperverlik duygusu, hizmete yönelim,
- Sosyal tutarlılık, esneklik, mevcut sosyal ilişkilerin kalitesi ve aralarındaki işbirliğini içeren sosyal yapı,
- Yerel kurumlar, idareler, yönetim, bürokrasiden kaçınma vb. hususlarla finansal kaynaklar ve yönetimleri,
- Alanın kültürü ve kimliği, alanda etkin görev alacak kişilerin ortak değerleri, ilgileri, yaklaşımları, algılama şekilleri, özel ilgi ve becerileri, özgün gelenekler, o topluma ait olma ve o toplumda yaşamaktan onur duyma gibi durumları içerir,
- Farklı ekonomik sektörler; söz konusu coğrafi bölgeyeyoğunlaşma durumları, firma sayısı, ölçeği, ortalama karlılık, geleceğe yönelik bakış açısı, pazarları ve dış ilişkileri, sektörler arası işbirliği son derece önemlidir, tüm sektörler turizm sektörü ile ilişkili olabilmektedir.

Kaynak analizinin sonuçları; sürdürülebilir turizm yönetimi ve kalkınmada sermayeyi oluşturan kullanılabilir kaynaklara genel bir bakışı sağlamakla beraber, bölgenin mevcut kalkınma durumunu ve sürdürülebilirliğini değerlendirmeye yönelik bir resim sunmaktadır. Analiz aynı zamanda; bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına yönelik bir vizyon oluşturulmasını ve turizm gelişiminin diğer sektörlerle bütünleştirilmesini sağlayacaktır.

2.2 TURİZM POTANSİYELİ

Yüksek değerlere sahip doğal ekolojik sahalar her zaman yüksek turizm potansiyeli içermezler;

- Bazı doğa parçaları araştırma yapan uzmanlara, iyi eğitilmiş ekoturistlere hitap etmektedir. Bu alanlar sayıca az olduğu için de sınırlı bir turizm potansiyeli içerirler,
- Bazı doğal sahalar, erişim, güvenlik gibi nedenlerle turistler için elverişli olmayan yerlerde bulunurlar,
- Ekolojik kaynakların kullanımlar karşısındaki duyarlılığı (taşıma kapasitesi), ziyaretçi girişinde kısıtlamalara sebep olmaktadır,

Bir sahanın daha fazla turist çekebilmesi için ihtimalleri ortaya koyan *turizm potansiyeli* önemli bir konudur. Turizm potansiyelinin tespiti için arz ve talebin ortaya konması

gerekir. Bu potansiyel sınırlıysa başarılı bir turizm girişimini başlatmak imkânı olmayacaktır.

Turizm ekonomik bir faaliyet olduğundan ancak turizm pazarında sürdürülebilirliği için bir talebi karşılaması lüzumludur.

Turizme ilişkin motivasyon ve istekler değişkendir, kaynakların değeri aynı kalırken değişen tüketici davranışları turizm potansiyelini etkilemektedir. Dolayısıyla turizm potansiyeli tüketicinin bakış açısı (talebi) ile değerlendirilmelidir.

Turizm potansiyeline ilişkin veri toplarken, istatistiki veriler, anketler gibi yöntemlerle veri elde edilebilir, ayrıca derinlemesine görüşmeler, katılımcı gözlemleme, olaylar üzerinde çalışmalar ile veri elde etmek için kullanılan niteliksel araştırma metotları kullanılmaktadır.

Turizm potansiyeli için “turizm talebi” incelemesi aşağıdaki hususların tespiti ile yapılabilir;

- Halen yapılan turizm,
- Hâlihazırdaki turist miktarı,
- Her bir ziyaretçinin günde harcadığı miktar,
- Ortalama kalma zamanları,
- Turist profili,
- Dürtü analizi; hangi temel etmenlerin turistler için rol oynadığı,(doğa, kültür, sağlık, güneş, vb.)
- Benzer bir il veya saha ile kıyaslama yapılması, milli veya milletlerarası bir il ile kıyaslama yapılması ve neden o ilin tercih edildiği,
- Gelecekte rakip olacak iller hangileridir, nedeni,

“Turizm arzı” incelemesinde ise aşağıdaki hususlar öne çıkmaktadır;

- İlimizde bir uluslar arası havaalanı var mıdır veya yakın bir ilden yararlanma imkanı makul müdür?
- Alana ulaşım hangi araçlarla olur?(demiryolu, özel taşıt, genel taşımacılık, vd.), bunlara yaklaşım nasıl olmaktadır (kötü, yeterli, iyi gibi),
- Alana ulaşma durumu (kolay-rahat, çaba ile, zor ve tehlikeli)
- İle gelmek için yabancı turistler ülkemizden vize alıyor mu?

- Sahamızın istikrarlı bir yönetimi var mı?
- Güvenlik ve ulaşım açısından ne gibi problemler yaşanabilir?
- *Alt yapı incelemesi*; taşımacılık ağı, yerel yolun durumu(toprak, asfalt), anayolla bağlantısı, demiryolu ağı, yerel genel taşımacılığın yaygınlığı, program, ücretler, hat/duraklar, döngü patikaları, patikalar, yollar, işaret levhaları, genel enformasyon levhaları, araç-otobüs park kapasitesi, bilgi alma, tercüme kolaylıkları,
- *Yiyecek içecek ve barınma*; restoran sayısı, restoranların sınıflandırılması(iyi-sayısı, orta iyi-sayısı vb.)
- Hangi standartta yiyecek sunuluyor?(yüksek, yeterli, kötü)
- İl ve çevresinde ne tür barınma alanları var? (otel, hotel, yatak kapasitesi, rota üstü barınma kulüpleri, bungalov parkları, kamp alanı, diğerleri),
- Hangi standartlarda barınma sunuluyor? (yüksek, yeterli, kötü),
- İlinizin seçkin özellikteki doğal alanlarının özellikleri (sundukları ile tek mi?, biraz farklı mı?, diğer seçkin özellikli yerlere benziyor mu?),
- Alan turist gezi rotasına girecek şekilde turistlerin ilgisini çekebilecek diğer sahalara yakın mı? (diğer çekici sahalara yakın, orta derecede potansiyel, düşük veya yakında böyle bir potansiyel bulunmamakta),
- İlimizin alanlarında yaban hayatı; (bayrak tür, ilginç diğer türler, temsil edici yaban hayatı, farklı yaban hayatı izleme aktiviteleri, yürüyerek, botla, gözlem noktası ile vb.),
- Yaban hayatı izleme de tatmin edicilik durumu (garanti etme, genellikle, şans veya mevsime bağlı),
- Bölgedeki önemli yaban hayatının tanımı,
- Yardımcı tesislerin durumu (rekreasyonel, spor, diğer; durumu:kötü-yeterli-iyi),

Kaynakların turizm potansiyelinin değerlendirilmesi;

- *doğal değerler*: (sahiller, sahil kayalıkları, kumullar, dağlar, ormanlar, korunmuş izole olmuş alanlar, şelaleler, göller, nehirler, mağaralar, yaban hayatı-hayvan-kuş,deniz canlıları, iklim, diğerleri),
- *kültürel değerler*; (tarihi binalar, tarihi yerler, anıtlar, arkeolojik yerler ve koleksiyonlar, folklor ve gelenekler, el işleri, müzeler, sahne sanatları, sanayi mirası vb.)

- *Toplulun turizm potansiyeli*; (insan kaynakları; aktif nüfusun büyüklüğü ve yapısı, eğitim düzeyi ve profesyonel bilgi, beceriler, eğitimler, orijinal-karakteristik ve geleneksel özellikleri, ekonomik faaliyetler-sanatlar profesyonel olmayanlar dahil, resmi olmayan bilgi ve beceriler, turizm gelişimine yaklaşımlar, misafirperverlik anlayışı, hizmet eğilimleri, yerel kuruluş ve idareler ile yönetim, alanın kültürü ve kimliği,
- *Ekonomik kaynakların turizm potansiyeli*; (tarım, ormancılık, balıkçılık, sanayi ve diğer),
- *Altyapı*; (su sistemleri, ulaşım ağları, sağlık imkanları, ulaşım terminalleri, enerji kaynakları, kanalizasyon sistemleri, katı atık ve yok etme sistemi, caddeler/yollar, güvenlik sistemleri vb.)
- *İş ve hizmet altyapısı*; (fırınlar, kasaplar, bakkallar, süpermarketler, doğrudan satış yapan çiftlikler, kiralık araç, servis istasyonları, taksiler, otobüsler, kiralık bisiklet, kiralık spor malzemeleri ve bakımı, postaneler, bankacılık hizmetleri, doktorlar, dişçiler, eczaneler, kafe ve restoranlar, atm'ler, bankalar, diğer iş ve hizmetler.)

Turizm talebi; turizmin mevcut durumunun incelenmesi;

25

Ziyaretçi; boş zamanlarını geçirmek için bir yere gelen kişi olarak tanımlanabilir, turist ise alanda bir veya daha fazla gece konaklamaktadır. *Her turist bir ziyaretçidir, ancak her ziyaretçi turist değildir.* Dolayısı ile turist ve ziyaretçi sayılarının ayrılması gerekmektedir.

Ziyaretçi ve turist ayrımı farklı talepleri sebebi ile yapılmak durumundadır, ayrıca her ikisinin de farklı etkileri bulunmaktadır. Bir turistin ortalama harcaması alanda daha fazla zaman geçirdiğinden, konaklamaya, ilave yiyecek ve içeceğe ödeme yaptığından genellikle daha yüksek olmaktadır.

Turizme ilişkin mevcut durumun ortaya konabilmesi için;

- Turist ve ziyaretçileri ayrı ayrı sayısı(yıllık, mevsimlik, aylık, haftalık, günlük),
- Son on yılda turistlerin/ziyaretçilerin değişimi,
- Ortalama kalış süreleri, konaklama ve ulaşım şekilleri önemlidir.

(Doğa turizm gelişme planımızda ana unsur turizm olduğundan; turizmle ilişkin veri kullanılamaz olduğu hallerde ikinci en iyi seçenek olarak ziyaretçilere ait veriler üzerinden değerlendirme yapılması mecburiyeti doğmaktadır).

- Turist başına ortalama harcama,
- Grup hacmi ve düzeni,
- Turistlerin ağırlıklı yaş grubu,
- Yaptıkları faaliyetler,
- Ziyaret edecekleri-ettikleri yere ilişkin seçimleri,
- Memnuniyeti, deneyimleri ve para harcama şekilleri,
- İkinci ziyaretlerin yüzdesi ve sayısı,
- Kullanılabilir ilave veriler.

Talep incelemesinde ilimizi rakip olarak gördüğümüz veya bizimle rekabet eden benzer il veya illerle karşılaştırmak faydalı ve yerinde olacaktır.

Turizm arzı:

Konum faktörü; Bir ilin başka turizm pazarları ile ilişkili olarak nasıl konumlandığını, bir turist için alan ulaşmak için harcadığı zamanı, parayı/enerjiyi belirtir.

Bir saha ne kadar güzel olursa olsun, hedef grup tarafından kolayca ulaşılabilir değilse asla başarılı bir turizm gelişimi sağlanamayacaktır. *Yerel nüfusun değil turistlerin algılama durumu dikkate alınmalıdır.* Örneğin bakir alanları ziyaret etmekten zevk alan ve ilkel patika yollarla ulaşılan yerleri ziyaret etmek isteyen turistler için düşünülen uzak mesafeler için alanın sınırlı sayıda turist potansiyeli olacaktır.

- Uzun mesafeden gelen turistler için hava alanına uzaklık çok önemlidir,
- Tur operatörlerinin çoğu havayolu ulaşımını zorunlu görmektedirler, bu sebeple bağımsız turistler veya tur operatörleri hedeflenebilir,
- Tren, otobüs veya özel araçlarla erişim de konum faktörleri içinde önemlidir,
- Alana ziyaret iklim şartları açısından da kısıtlı imkanlara neden olabilir,
- İle özgü yapılan bürokratik işlemlerin bıkırtıcılığı da önemlidir, sık sık güvenlik birimleri tarafından kimlik sorulmak, aranmak gibi,

- Turizm arzında; işletmeler, doğru yönlendirmeler, bilgiye ulaşma kolaylığı da önem arz etmektedir. Haritalar, broşürler, internet imkanı, kılavuz ve rehberler önemli bir arz faktörüdür.
- Yiyecek içecek sunumu ve konaklama arzı; Sunumun ürün ve hizmet kalitesi, hijyenik standartlar, özgünlük/otantik, yöresel olması, yer ve ürünlerin çeşitliliği, ortam ve konukseverlik önemlidir.
- Restoranların sınıflaması önceden yapılırsa turist için kolaylık olacaktır.
- Konaklama tüm türleri içerebilmelidir, ürün ve hizmetlerin kaliteli olması, özellikle hijyeniklik konaklamada çok önemlidir.

Doğal alanın kendine has özellikleri; Doğal alanların değer yaratması, kırsal kalkınmada rol oynaması beklentisi de son yıllarda öne çıkan bir görüştür. Doğal alanların alternatif kaynak kullanımına dönüştürülmesi için yapılan baskılar sonucu tehdit altında olduğu yerlerde devamlılığını sürdürebilmeleri, diğer alternatif kaynak kullanımları karşısında koruma ve kullanma dengesinin uzun dönemli ekonomik değerinin gösterilebilmesine bağlıdır. Tabiat ve kültürel miras, yaban hayatının gözlemlenmesi, yöreye özgü özellikler ve korunması gereken öncelikli türler, doğa ile ilgili çalışan ve doğanın kıymetini bilen eko-turistler için son derece önemlidir.

2.3 TAŞIMA KAPASİTESİ

- Belirli bir sürede (yıl, ay, hafta, gün, saat) bir bölgenin alabileceği ziyaretçi sayısı veya bölgenin kaynakları üzerinde istenmeyen veya planlanmamış etkilere sahip olmayan ve sürdürülebilir kalkınmayı tehdit etmeyecek düzeyde bir alanda aynı anda bulunabilecek ziyaretçi sayısı,
- Bir bölgenin, hayati önemde olduğu düşünülen değerleri, ekolojik süreç ve koşulları tehlikeye atmadan ve sürdürülebilir kalkınma imkanlarını azaltmadan belirli bir süre boyunca destekleyebileceği insan faaliyetlerinin (ağaç kesimi, avlanma, tarım) ve diğer etmenlerin (örn: iklim değişikliği, kirlenme vb.) baskısı,
- Ziyaret edilen bir alan veya tesisin sahip olduğu kaynaklar üzerinde koruma amaçlarını tehlikeye atmadan, istenmeyen ve planlanmayan etkilere neden olmadan belirli bir süre (yıl, ay, gün, an) boyunca alabileceği ziyaretçi sayısı şeklinde tanımlanmaktadır.

Taşıma kapasitesi, *Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planında* önemli bir planlama aracıdır. Turizmin gelişimi ve korunmasında önemli bir kavramdır. Taşıma kapasitesinin analizi ve izlenmesi, yönetim kararları yönünden girdi sağlayacaktır. Taşıma kapasitesi sayesinde kullanımı sınırlamak, en elverişli ziyaretçi sayısını tamamlayarak müspet etkileri azamiye çıkartmak, olumsuz etkileri en aza indirmek mümkün olabilecektir. Kısaca *Doğa Turizmi Gelişme (Master) Planındaki* “sürdürülebilirlik” taşıma kapasitesinin aşılması ile temin edilir.

Ziyaretçi sayısı ve etkinin büyüklüğü arasında doğrudan ilişki vardır. Ancak alan içinde tek tehdit unsuru ziyaretçiler değildir. Doğa için önemli olan tehditlerin tümünün birleşik etkisidir.

Taşıma kapasitesinin elemanları;

Sosyal taşıma kapasitesi,

Turizm için yerel tolerans limitleri olarak tanımlanmakta olup yöre halkı üzerindeki olumsuz etkilerinden ve ziyaretçiler ile yöre halkı arasındaki çatışmalardan kaçınılmasını içerir. Bu unsurun turizm gelişimi içerisinde anahtar rolü vardır. Yöre halkı turizmi desteklemezse kalkınma asla olmaz.

Yerel kabulü belirleyen temel etmenler, sosyal yapı ve kültürün hassaslığı, toplumun değişimin üstesinden gelebilme yeteneği, turizmin algılanışı, yöre halkı ile ziyaretçilerin ilişkileri, kullanıcı grupların davranışları, birbiri ile uyumu ve paydaş olmanın ekonomik ve toplumsal faydalarıdır.

Ekonomik taşıma kapasitesi;

Sürdürülebilir bir turizm gelişiminde turizm, ekonomik yapı ile bütünleşmiştir ve diğer sektörleri de desteklemektedir.

Ekonomik taşıma kapasitesi; turizm gelişimini sağlayan bir yerel ekonomi ve yerel ekonominin sürdürülebilirliğini sağlayan bir turizm gelişimi anlamına gelmektedir. Yani temel kıstas; turizm gelişimi ile yerel ekonomi arasındaki sinerjidir.

Ekonomik taşıma önemli olan iki unsur; beklenen faydaları temin etmek için asgari turist sayısı ve ekonominin üstesinden gelebileceği azami turist sayısıdır.

Ekolojik taşıma kapasitesi;

Ekolojik taşıma kapasitesi, ziyaretçilerin/turistlerin ziyaret edilen alandaki ekosistemler, ikamet yerleri ve canlı türleri üzerinde ortaya koyduğu ekolojik zararlardır. Burada, ekolojik değerlerin, ziyaretçi akışlarının ve davranışlarının uzun süreli ve sistematik olarak izlenmesi ve veri toplanması önemli olmaktadır.

İdari/fiziki taşıma kapasitesi;

Fiziki taşıma kapasitesi aynı anda ve belirli bir zamanda müşteri olarak alınabilecek ziyaretçi sayısıdır. Bu kapasite, alana uygun insan sayısına, yani alanın büyüklüğü ve diğer fiziki şartlar (doğal, coğrafi koşullar ve hava şartları) ile turizm altyapısının kapasitesine dayanmaktadır. Burada temel göstergeler; kalabalık, kuyruklar ve trafik sıkışıklığıdır.

Fiziksel kapasite yönetiminin verimliliği ve etkinliği şu unsurlara bağlıdır;

- Organizasyon kaynaklarının kapasitesi (insan ve ekonomik kaynaklar vb. gibi),
- Ziyaretçi yönetiminin kapasitesi,

Fiziksel kapasiteyi değerlendirmek için aşağıdaki bilgiler gerekmektedir;

Bir sahanın ziyaretçi kullanımına/ turizm gelişimine karşı hassas olan kaynakları: Kırmızı liste ve endemik türlerin habitatları, alanın savunmasız olan diğer kaynakları, göçe hassas türler,

Ziyaretçi yönetimi de dahil olmak üzere yönetim amaçları ve hedefleri: Genel bir doğa koruma planı, amaçlar, hedefler ve doğa koruma politikası, tür koruma politikaları, bölgeleme sistemi, izleme sistemi,

Ziyaretçiler/turistler, turizm gelişimi ve etkileri üzerine veriler; tüm güzergahlar, tesisler, konaklama ve ziyaretçi/turist için olan etkinlikler ve detaylı haritalar, ziyaretçi sayısı, özellikleri, akımları, ziyaretçi modelleri, etkinlikler ve mevsime bağlı özelliklere ilişkin bilgiler vb., ziyaretçiler tarafından özel olarak gerçekleştirilen faaliyetler, ziyaretçi etkilerine ilişkin veriler, etkilerin izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin yöntemler, ölçütler ve göstergeler.

Coğrafi bilgi sistemleri (CBS) teknikleri ile bilgilerin gösterilmesi mümkündür.

Psikolojik taşıma kapasitesi;

Psikolojik taşıma kapasitesi bir alanın belirli bir zaman diliminde ziyaretçi deneyimleri üzerinde olumsuz etkilenmeye sebep olmaksızın kaldırabileceği maksimum ziyaretçi sayısıdır.

BÖLÜM 3

İLGİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

3.1 İLGİ GRUPLARI/PAYDAŞLAR

İlgi grupları, “belirli bir koruma ve sürdürülebilir kalkınma projesi ile ilgili olarak fayda sağlayan, projenin içinde yer alan veya söz konusu projeden olumlu ya da olumsuz etkilenen bireyler, gruplar veya organizasyonlar” olarak tanımlanabilirler.

Paydaşlar, bir problemi çözmek için sürdürülebilir doğa turizmi gelişimine ve amaçlarımıza ulaşmak için güvenebileceğimiz kişilerdir.

İlgi gruplarının hepsi sürdürülebilir doğa turizmi gelişimine ortak değildir veya olmaları gerekmez. Çünkü, bir ortağın projeye olumlu bir bakışı, tutumu olmalıdır ve amaçlara ulaşmak için işbirliği yapmalıdır.

Bazen bir ilgi grubu projeye olumsuz bakabilir ve hatta aktif bir tehdit bile olabilir, ilgi gruplarını işbirliği yapılanlar haline getirmek onlara paydaş değeri verilmesi ile mümkün olur.

31

3.2 İLGİ GRUBU KATEGORİLERİ

Turizmde ilgi grupları;

- Yörehalkı, kişiler ve kurumlar,
- İlin sorumlu yöneticileri,
- Bölgesel yetkililer,
- Ulusal yetkililer,
- Turizm ofisleri, yerel turizm organizasyonları, konaklama ve hizmet sunanlar, taşımacılar,
- Turizmle ilgili sektörler,
- Tarım, ormancılık ve balıkçılık gibi farklı ekonomik sektörlerin temsil edildiği ticaret ve sanayi odaları ve el sanatları ile ilgili birimler,
- İşçi sendikaları, dernekler, STK’lar,
- Eğitim ile ilgili birimler,

3.3 İLGİ GRUBU ANALİZİ

İlgi grubu analizi *sürdürülebilir doğa turizmi gelişme planının* ortaya konması ve uygulamasında yer alan farklı taraflara ilişkin genel bir izlenim sahibi olabilmek, niyet okumak için kullanılan bir araçtır. Yalnızca bir envanter olarak ele alınmamalıdır, *Doğa Turizmi Gelişme Planının* planlanmasında potansiyel ortaklarımızın kimler olduğunu ve hangi tarafla çelişkiler yaşayacağımızı bize bildirmektedir. Ayrıca projenin farklı seviyelerinde destek temini için de son derece elverişli bir analizdir.

İlgi grupları analizine dayalı olarak *Doğa Turizmi Gelişme Planının* yönetiminden sorumlu bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilir doğa turizmi gelişimi için, detaylı bir ilgi grubu analizi, ilgi gruplarının;

- Genel hedeflerini,
- Turizmden beklediği faydaları ve
- Turizmdeki rollerini tanımlamalıdır.

Bu maksatla Zonguldak'ta 12 adımdan oluşan bir süreç başlatılmıştır. Bunlar;

1. İlgi gruplarının tanımlanması,
2. Her ilgi grubunun çıkarlarının, önceliklerinin ve değerlerinin belirlenmesi,
3. Her ilgi grubunun davranışlarının belirlenmesi,
4. İlgi grubunun gücünün ve ilgi grupları arasındaki muhtemel koalisyonlarının gücünün tahmin edilmesi,
5. İlgi gruplarının mevcut ihtiyaçlarının ne düzeyde karşılandığının değerlendirilmesi,
6. İlgi grupları ile birebir iletişimlerin başlatılması ve ilgi gruplarının güveninin kazanılması,
7. Ortak menfaatler, sinerji ve başarı unsurlarının tanımlanması,
8. Paydaşların bir araya getirilmesi,
9. Ortak hedef ve amaçların ve onlara ulaşmak için gerekli olan stratejinin ortaya konması,
10. Organizasyon çerçevesinin oluşturulması,

11. Uygulama (zaman çizelgesinin ve hedeflerin ortaya konması, iletişim organizasyonunun oluşturulması, ilgi gruplarına somut sorumlulukların verilmesi)
12. İzleme ve geri bildirimin yapılması

ZonguldakDoğa Turizmi Master Planı çalışmasında aşağıdaki şekilde hareket edilmiştir.

1- İlgi grupları tanımlandı.

İL DOĞA TURİZMİ İLGİ GRUPLARI ve PAYDAŞLARI
Belediye Başkanlıkları Zonguldak Belediyesi, Alaplı Belediyesi, Çaycuma Belediyesi, Devrek Belediyesi, Karadeniz Ereğli Belediyesi, Gökçebey Belediyesi.
Kaymakamlıklar Alaplı Kaymakamlığı, Çaycuma Kaymakamlığı, Devrek Kaymakamlığı, Kdz. Ereğli Kaymakamlığı, Gökçebey Kaymakamlığı.
Kamu Kurum ve Kuruluşlar Orman ve Su İşleri 10. Bölge Müdürlüğü, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü, TTK(Türkiye Taş Kömürü Kurumu)BAKKA (Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı), TUİK Zonguldak Bölge Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası,
Üniversiteler Bülent Ecevit Üniversitesi Bartın Üniversitesi Karabük Üniversitesi Abant İzzet Baysal Üniversitesi Ankara Üniversitesi Başkent Üniversitesi Atılım Üniversitesi
Muhtarlıklar İlçelerdeki Köy Muhtarlıkları ve Mahalle Muhtarlıkları
Odalar ve Sivil Toplum Kuruluşları Zonguldak Dernekleri, İstanbul Hemşehri Dernekleri(İlçe ve Köy Dernekleri), Vefa Derneği, Avcı Dernekleri, Av Turizmi Acentesi
Turizm İşletmecileri Dedeman Otel, Engin ZAMAN Tur Operatörü ve Belgesel Film Yapımcısı, Yonca Lodge, Pastoral Vadi, Han Bahçe, Papila Ticaret
Basın Ulusal ve Yerel Basın
Doğa Turizmi Yönünden Öne Çıkan İlçe/Köy Yöre Halkı

İlgi grupları ile taslak plan hazırlanmadan önce çok sayıda toplantı, görüşme, anket vb. yapılmış olup taslak hazırlandıktan sonra da toplantılar yapılmıştır. En son yapılan toplantı sempozyum şeklinde olmuş olup, katılımcı listesi aşağıdadır.

ZONGULDAK

Mehmet Tefik EMRE	Vali Yardımcısı
Hasan SADAY	Şube Müdürü
Ahmet KİZEN	Mimar
Ercan YENİ	Bölge Müdürü
Ali Rıza KAYA	Orman Mühendisi
Erdem ÖZTÜRK	Şehir Plancısı
Ahat DELİORMAN	Milli Park Md. V.
Ulaş KARAGÜLLÜ	Şehir Plancısı
Cevat AKBAŞ	Kültür Md.
Abdullah BAKIR	Bel.Kültür Md.
Yalçın UYANIK	Kastamonu Şube Müdürü
Aydın ÖZDEMİR	Sayman
Asuman ÖZBAYRAM	İşçi
Yasir ÖZERHAN	Mühendis
Erdoğan ERDEM	Şef
Ali ÇELİK	Tekniker
Abdullah BOSTANCI	Vefa Dern. Başkanı
Atilla YAĞCI	Vefa Dern. İş adamı
Erdal GÜNSAN	Orman Mühendisi
Mustafa SEMERCİ	Devrek Bel. Başk.
Daniela ARICA	Pazarlama Şube Müdürü
Funda GÜRLEYEN KURU	Şb.Müd.Vk.
Özlem GÜLNAR	Biyolog
Sezgin ÖRMECİ	Şube Müdür V.
C.Müge BERBER	Peyzaj mimarı
Nizamettin ÖREN	Orm.Yük.Müh.
Yakup VARLI	Orman Müh.
Ozan ACUN	Orman Müh.
Fazlı TEZEL	Genel Sekreter
Hüseyin UZAN	Elv.Pz.Bel.Bşk.
Uğur AKDENİZ	Gençlik Hizm.Spor İl Müdl.
Uğur ÖZKOÇ	Dedeman Otel
Gül GÜNEŞ	Öğretim Üyesi- Atılım Üniv.

Hüseyin ÇEVEN	Memur
Nilgün KOYNUN	Tekniker
Zafer AĞYAR	Tuik Uzmanı
Levent ÖNDAŞ	Tuik Uzmanı
Mehmet GÖZAL	Tuik Uzmanı
Eren Yener ŞEREF	Tuik İstatistikçi
Engin ACAR	Belediye Başk. Yard.
Hasbi KABACA	Memur
Azım KEFELİ	Zonguldak BSM Müd. V.
Hüseyin Bayar	Yönetici
Halime BARUF	Bel. Öğr. Görv
İlksen ATEŞOĞLU	Orman Müh.

2- Her ilgi grubunun çıkarlarının, öncelikleri ve değerleri belirlendi. İlgili gruplarının Bölge Müdürlüğümüzün diğer illeri benzerlikler gösterdiği tespit edilen istekleri şu şekildedir;

- Kaymakamlıkların, Belediye Başkanlıklarının, muhtarların, yöre insanının turizmden gelir beklentilerinin olduğu,
- Turizm işletmecilerinin daha fazla turist beklentisi olduğu,
- Kaymakamlıkların ve Belediye Başkanlıklarının Orman ve Su İşleri Bölge Müdürlüğü'nden yatırım talepleri olduğu,
- Kaymakamlıkların köylere hizmet götürme birliği kanalıyla turizm yatırımı yapabilme imkanı olduğu,
- Tanıtım eksikliğinin vurgulandığı,
- Kaymakamlıklar ve Belediyeler tarafından bungalov ev yapılması istendiği,
- Sivil Toplum Kuruluşları tarafından yeşil ev temasının öne çıkarılmasının talep edildiği,
- Alan Kılavuzluğu kursunun talep edildiği,
- Özellikle pansiyonculuk kursu ve desteklenmelerin yapıldığı köylerde parasal destek ve hibe talepleri olduğu,
- Herkesin turizmde aktif talepleri olduğu,
- Yöreye yabancı turistlerin de gelmesinin istendiği,
- Gastronomi değerlerinin turizme kazandırmada bu değerleri öne çıkarmak gerektiği özellikle köylülerce dile getirildiği,

- Devremülk fikrine sıcak bakıldığı, uzun vadede profesyonel şekilde yapılması istendiği,
- Yöre insanının kendi oturdukları evde küçük dokunuşlarla apart şeklinde kiralamaya sıcak bakıldığı,
- Doğaya yönelik geleneksel doğa sporları (kızak, cirit vb.) etkinliklerinin turizm içinde değerlendirilmesi gerektiği,
- Bazı yerlerde turizm uygulamaları içinde termal tesislerin yapılması istendiği,
- Orman yan ürünlerinden ve dağ bitkilerinden elde edilecek besinlerin(kurutulmuş gıda, marmelat, reçel, pekmez vb.) turizm için kullanılabilir nitelikte olduğunun özellikle köylüler tarafından dile getirildiği,
- Acentelerin güçlendirilmesi gerektiği,
- Altyapının geliştirilmesine yönelik beklentilerin olduğu,
- Eskiden köylülerce gezilmiş yolların özellikle çoban yollarının görsel olarak turistik değer ifade ettiğinin köylülerce dile getirildiği,
- Yöre insanının 12 ay boyunca, yaz-kış turizm beklentisi olduğu,
- Doğa turizmi uygulamalarında rol almak isteyen yöre halkının diğer illerde uygulanan iyi örnekleri görmek istedikleri talep edildiği,

3- Her ilgi grubunun davranışlarının belirlenmesi çalışmasında şu neticeler alınmıştır:

- Özellikle yöre Belediye Başkanları ve Kaymakamlar hatta Valiler işbirliğine çok açıklardır. Her türlü yapılacak iş ve işlemlerde aktif rol almak istemekte bu yönde atılacak her adımda yardımcı olunacağı belirtmektedirler.
- Üniversite, toplantılara aktif katılım göstermiştir. Özellikle toplantılar sonunda e-mail ve yazılı ortamda katkılarda bulunmuşlardır. Bundan sonraki süreçte de destek ve katılımlarının devam edeceğini belirtmişlerdir.
- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü çalışmalarımıza personel ve diğer imkanlarının pek fazla olmamasına rağmen çalışmalara destekleri görülmüştür.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da (özellikle Milli Eğitim Müdürlükleri ve Halk Eğitim Müdürlüklerinin) yöre halkının eğitimi, desteklenmesi ve becerilerinin geliştirilmesi maksadıyla programlar oluşturabileceklerini, hâlihazırda da halk eğitim kurslarında turizme yönelik hediyelik eşya vb. materyali ürettiklerini belirtmişlerdir.

-İl Özel İdaresinin kaynaklarının turizm altyapısı iyileştirilmesi için kullanılabileceği imkânının da olduğu anlaşılmıştır.

-Turizmle iştigal eden restoran, konak, otel, pansiyon sahipleri, tur operatörleri turizmden pay almak , işyerlerini yeniden dizayn etmek, tanıtımda aktif rol almak aynı zamanda turizm konusunda eğitim almak istemektedirler. Kısaca daha kaliteli hizmet sunma yönünde isteklilik söz konusudur. Bazıları şimdiden dönüşümleri başlatmışlardır.

-Turizmle iştigal edenlerin kurdukları dernekler de doğa turizminin doğal değerlere saygılı olmak kaydıyla mutlaka uygulanması gerektiği, ekoturizm de aktif faaliyette bulunan derneklerin daha ileri seviyede doğa turizminde rol almak istedikleri görülmüştür. Aynı zamanda derneklerin doğa turizmi, ekoturizm içerikli çok sayıda projeye ve proje fikrine sahip oldukları görülmüştür. Dernekler sahalarını çok iyi tanımaktadırlar. Çeşitli doğa aktivitelerinde ve yöre tanıtımında bizzat rol almaktadırlar. Bu rol gönüllülük esasına dayanmaktadır.

-Yöre halkı turizm için çekince göstermemektedir. Hatta her türlü uygulamada var olmak istemekte ve pay alma beklentisi içindedirler.

4- İlgi grubunun gücünün ve ilgi grupları arasındaki muhtemel koalisyonlarının gücünün tahmin edilmesi,

Özellikle köylere hizmet götürme birlikleri ve STK lar arasında güçlü ve muhtemel koalisyonlar kurulabilir. Bunların projelerinin kendi kaynakları ve kalkınma ajansı, AB kaynakları vb. finans imkanları ile desteklenmesi mümkündür. Bugüne kadar bu şekilde başarılı uygulama örnekleri vardır.

Özellikle tanıtım maksadıyla Valilik (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü) , Kaymakamlıklar ve Belediye Başkanlıklarının Orman ve Su İşleri Bölge/Şube ve Milli Park Müdürlüğü ile ortaklaşa başarılı çalışmalar yaptıkları bunun daha da geliştirilerek devam ettirilmesi imkanı bulunmaktadır.

Özellikle STK ların bünyesinde görev alan kişilerin gönüllü tanıtım rehberlik yapabilecekleri görülmüş olup bunların alan kılavuzluğu eğitimi verilerek birlik halinde ve standartlandırılmış halde organize edilmeleri mümkündür.

Muhtarlarla köy halkının köyde turizm geliştirilmesi fikri üzerine birlikte hareket etmesi de önemli bir harekete geçirici birlikteliktir.

İstanbul ve diğer büyük şehirlerde bulunan bu yöre insanları, bunların kurdukları dernekler gerek eğitim seviyesinin yüksekliği gerekse mali güç yönünden daha güçlü olmaları, genç insan kaynağına sahip olmaları ve ayrıca yöreleriyle ilgili projeleri gelecekte iş fikirleri ile ayrı bir potansiyel içermektedirler. Bunların yöre STK ları ve turizm aktörleri ile yapacakları işbirlikleri yüksek değer ifade edeceği gibi başarılı uygulama örneklerinin ortaya çıkması sağlanacaktır.

5- İlgi gruplarının mevcut ihtiyaçlarının ne düzeyde karşılandığının değerlendirilmesi,

- Turizm işletmecileri özellikle yaz sezonuna bağlı olan kısa süreli turizm faaliyeti turizm işletmecilerinin ihtiyaçlarını yeterli seviyede karşılamamaktadır.
- Turizm işletmecilerinin; tanıtım yapılması yönünde çalışmaların yetersiz olduğu, tanıtım ihtiyacının karşılanmadığı, yeterince turizm desteklerinden yararlanamadıkları anlaşılmıştır.
- Yöre insanları turizmden yeterli pay alamamaktadırlar. Turizm içerisinde rol alma çabaları olmasına rağmen bu çabaların karşılığı oluşmamıştır.
- Yöre insanları turizm faaliyetinde öncülük yapacak kişi ve kuruluşlarla ilgili beklenti içindedirler. Bu beklentiler kısmen ve çok az karşılanmıştır.
- Bazı yatırım yapma gücünde olanlar yöre de şekillenmiş, net olarak ortaya konmuş, fizibilitesi yapılmış projelerin olmaması, detay turizm planlarının olmaması sebebiyle bu yörede turizmde gelecek göremediği için yatırımlarını, başka yönlerle, il dışına yönlendirmektedirler.
- Doğa turizmine hizmet edebilecek yöre halkına ait olan köy evlerinde küçük dokunuşlarla yapılacak restorasyonların devlet desteği ile yapılması beklentisi olduğu gözlenmiştir. Bu durumun kişilere sunulacak restorasyon örneği ile kendi imkanları ve/veya küçük bir katkı ile gerçekleştirilebileceği anlaşılmaktadır.
- Tur Operatörleri ve acentelerin yetersiz sayıda oldukları, A sınıfı seyahat acentelerinin az sayıda olmasının yanında doğa turizmi ile ilgili aktif rol almadıkları, bu hususta proje geliştirmedikleri anlaşılmıştır. Doğa Turizmi Master Planı çalıştay ve toplantılarında tur operatörleri ve acentelerinin doğa turizmi konusunda da faaliyette bulunabileceklerini fark ettikleri gözlenmiştir.

- Yöre insanı, turizmle iştigal edenler, turizmle ilgili fikirleri olanlar ve STK larda çalışanlar özellikle alan kılavuzluğu eğitimi, turizm eğitimini almak istemekte, doğa turizmi ile alakalı iyi uygulama örneklerini yerinde görerek tecrübelerini arttırmak istenmektedirler.
- İlgi gruplarının tamamının yabancı dil eğitimine ihtiyaç duydukları, yetersiz düzeyde oldukları yabancılara yönelik turizm için bilgi altyapısının geliştirilmesinin gerekli olduğu, yabancı dil kurslarının açılarak yabancı dil eğitiminin verilmesi lüzumludur.
- Turizmin gıda ihtiyacının doğa turizmi konseptine uygun olarak organik tarım ürünlerinin yetiştirilerek temin edilmesi uygun olmakla birlikte yörede sertifikalandırılmış organik tarım uygulamaları yetersizdir. TATUTA Çiftlikleri örneğinde model-tip uygulamalarının gerçekleştirilerek yaygınlaştırılması talepleri vardır.
- Sivil toplum kuruluşları sayısının yetersiz olduğu görülmüştür. Var olanların da mali kaynakları yetersizdir. Üye sayısı azdır.
- İl Özel İdaresinin doğa turizmine ayırmak için önceliklendirdiği ödenek, yatırım vb. kısıtlı miktardadır.
- Küçük ilçe belediyeleri turizmi kalkınma için gerekli görmekle beraber yeterli turizm deneyimine sahip değildir.
- Kalkınma ajansının turizm öncelikleri olmasına ve buna kaynak ayırmasına rağmen projeler için istediği şartlar tabana yaygın kaynak kullanımını engellemektedir. Aynı zamanda kalkınma ajansının ayırdığı toplam kaynakta yeterli büyüklükte değildir.
- Yörede doğa turizmi ve turizm konusunda tecrübeli yeterli sayıda uzman yoktur.
- Yöre insanı girişimcilik yönünden gerek mali gerekse bilgi yönünden yeterli seviyede olmadığı görülmektedir. Girişimci sayısı çok azdır. Girişimcilik eğitimi ihtiyaç olduğu görülmektedir. Özellikle bu yörenin insanı olup büyükşehirilere göç etmiş olanların yörede girişimlerde bulunması, ortaklıklar kurması gerekli görülmektedir.
- Yöre insanı özellikle ayıdan şikayet etmektedir. Aynı zamanda yol alt yapısının yetersizliği sebebiyle sağlık imkânlarından yararlanmakta güçlük çekmektedir.

Yörede/kırsalda yaşamının zorlukları söz konusu olup bunun doğa turizmine de menfi etki yapacağı dile getirilmektedir.

6- İlgili grupları ile birebir iletişimlerin başlatılması ve ilgili gruplarının güveninin kazanılması için;

Köylere kadar gidilerek birebir görüşmeler, toplantılar, anket çalışmaları, çalıştaylar, kendilerinin sunduğu proje fikirlerini değerlendirme, projelere katılım sağlama, projelerde düzeltme ve iyileştirme yapma, örnek projeler üzerinde görüşme, saha gezileri, problemlerin tespiti ve kayıt altına alınması, iletişim içerisinde bulunma, alan kılavuzluğu, ev pansiyonculuğu gibi eğitimleri yapma, işbölümü yapma, güçlü yönlerini, fırsatları beraberce ele alma ve değerlendirme, birlikte karar alma, uygulamada rolleri paylaşma gibi etkinliklerle güven temini sağlanmaya çalışılmış iletişim imkanları kurulmuştur.

7- Ortak menfaatler, sinerji ve başarı unsurlarının tanımlanması için;

Doğa turizminin yöre insanına fayda temin edeceği gibi doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi ve kullanımı yanında korunması için de bir araç olarak kullanılma imkanı olduğundan doğa turizmi ortak menfaatlerin birleşebileceği ortak payda olarak görülmektedir.

Doğa turizmi ortak paydasında buluşulup geliştirilmesine yönelik eylemlerin paylaşılması, uygulamaya konulması halinde turizmin geliştirilmesi, yöreye turizm gelirinin girmesi ve korumanın etkinleştirilmesi süreçlerinde bir sinerjinin ortaya çıkacağı öngörülmüştür.

Çok sayıda paydaşın aynı hedefe (doğa turizmini gerçekleştirme hedefi) rol ve güç paylaşımında bulunarak ortak katılımcı mekanizmalarla yönelmesi önemli bir başarı unsurudur. Bu bölgede kırsal kalkınmanın sağlanması için, önemli bir şart olan birlikte hareket etme ve kaynakları aynı hedef için kullanma istekliliği mevcuttur.

8- Paydaşların bir araya getirilmesi için;

Yukarıda bahsedildiği gibi çok sayıda toplantı, görüşme, çalıştay yapılmış, paydaşların birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlayacak ortam sağlanmış, iletişim araçlarından yararlanarak iletişim mekanizmalarının kurulmasına çalışılmıştır. Aynı zamanda toplantılarda bu plana konan eylemlerin gerçekleşmesinde rol dağıtımı da yapılmıştır. Paydaşların Doğa Turizmi Master

Planı çalışmasına başlanmadan öncekine göre daha fazla işbirliğine eğilimli, daha net fikirlere sahip oldukları gözlenmiştir.

9- Ortak hedef ve amaçların ve onlara ulaşmak için gerekli olan stratejinin ortaya konması,

Gerekli olan stratejinin ortaya konması maksadıyla, bu planın gerek uygulama ilkeleri gerekse eylemler bölümünde ortaya konan stratejiler ve stratejik eylemler çerçevesinde ortak hedef ve amaçlara ulaşılması planlanmıştır. Doğa Turizmi Master Planının tamamı gerek olan stratejinin özünü yansıtmaktadır.

10- Organizasyon çerçevesinin oluşturulması,

Doğa Turizmi Master Planının gerçekleştirilmesi için paydaşlara yapılan işlerin uygulanması, kaynakların temini , zamanında gerekli eylemlerin yapılması, eğitimlerin gerçekleştirilmesi gibi tüm iş ve işlemlerin takibi, geri bilgilendirilmesi vb. hususlarda konsey benzeri Valilik Makamı emrinde ilgi grubu ve paydaşların temsilcilerinin katılımıyla bir yönetim/danışma organının oluşturulması karara bağlanmıştır. Bu organ 3.5 *Yerel Organizasyonun Oluşturulması ve uygulama ilkeleri* bölümünde detaylı olarak anlatılmıştır.

Bu plan aynı zamanda Valilik Makamı onayı ile uygulamaya konacaktır. Planın uygulama alt planları (Atık Yönetim Alt Planı, Tanıtım ve Pazarlama Alt Planı, Alt Yapının Geliştirilmesi Planı, Ziyaretçi Yönetim Planı, Taşıma Kapasitesini İzleme, Uygulamaları Kontrol ve Geribildirim Alt Planı, Ürün Geliştirilmesi ve Tasarımı Alt Planı, Kapasite Geliştirme Alt Planı, İletişim Alt Planı, Güvenlik Alt Planı, Finans Temini Alt Planı, Kaynak Kullanımı Alt Planı, Maliyetlerin İzleme Alt Planı, Rekabet Edebilmenin Geliştirilmesi Alt Planı, Yenilikçilik/ İnovasyon Alt Planı, Girişimciliği Geliştirme Alt Planı, Ortaklar Arasında Otokontrol ve Hizmet Kalitesini Geliştirme Alt Planı, Toplam Kalite Yönetimi Alt Planı, Engelli Grupların Hizmete Erişimi Alt Planı, Kadın Emeğini Geliştirme ve Kadının Turizm Gelirinden Daha Yüksek Oranda Pay Almasının Sağlanması Alt Planı, Özel Gruplara çocuk/yaşlı/genç Pozitif Ayrımcılık Uygulamaları Alt Planı, Av Koruma ve Kontrol Planı, Biyogüvenlik Alt Planı , Çevresel Etkilerin İzlenmesi Alt Planı vb.) ayrıca yapılacaktır.

11- Uygulama,

Uygulama, zaman çizelgesinin ve hedeflerin ortaya konması, iletişim organizasyonunun oluşturulması, ilgi gruplarına somut sorumlulukların verilmesi çalışması eylemler bölümündeki faaliyet çizelgesinde yapılmıştır.

12- İzleme ve geri bildirim için;

İzleme ve değerlendirme birimi oluşturulmuştur. Bu birimde milli park yönetimi, kaymakamlıklar, bazı muhtarlar, gönüllüler, STK lar yer alacaktır. Eylemler bölümünde de belirtildiği üzere her faaliyetin izlenmesi önemli olmaktadır. Değişimin sınırlarının belirlenmesi, çevresel etkilerin izlenmesi, ekonomik etkilerin izlenmesi, sosyal ve kültürel etkilerin izlenmesi, sürdürülebilirliğin izlenmesi, uyumun izlenmesi, izlemenin raporlama ve geri bildirimlere dönüştürülmesi,

3.4 TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIM

Doğa Turizmi Gelişme Planı'nın hazırlanmasında toplum temelli yaklaşımın uygulanması ile,

- Yöre halkı için sürdürülebilir geçim kaynakları ortaya koymak,
- Toplulukların kendi yapılarını korumalarını teşvik etmek ve
- Doğal alanların koruma hedeflerinde yerel faydayı oluşturmak mümkündür,

Toplum temelli turizmin en önemli özelliği, doğal kaynakların kalitesi ile alanın kültürel mirasının bozulmamış ve mümkünse turizmle güçlendirilmiş olmasıdır. Doğal çevre üzerindeki olumsuz etkiler en aza indirilmeli ve yerel kültür korunmalıdır. Turizm, insanların kendi yerel kültürlerini yaşatma ve değerlendirmeye teşvik etmelidir.

3.5 YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

İlgi grubu analizine dayalı olarak, korunan alan ve çevresi için, Doğa Turizmi Gelişme Planını izlemek veya biçimlendirmek amacıyla, korunan alan yönetimi ve tüm ilgi gruplarının resmi işbirliğine dayalı bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Bu işbirliği imzalanmış resmi bir dokümana dönüşebilir, Doğa Turizmi Gelişme Planını uygulamak, desteklemek, sorumluluklar ve karar verme esasları gibi hususlar düzenlenebilir.

Bu maksatla İlimiz genelindeki doğa turizmi faaliyetlerini bu plan çerçevesinde koordine edecek, takip edecek, aksamaların ve gelişmelerin raporlanacağı, tavsiyelerde bulunacak Valilik Makamına bağlı olarak çalışacak İL DOĞA TURİZMİ DANIŞMA/YÜRÜTME KONSEYİ kurulması uygun görülmüştür. Konseyin yapısı şu şekildedir;

İL DOĞA TURİZMİ DANIŞMA/YÜRÜTME KONSEYİ
Başkan
Vali Yardımcısı
Üyeler
Turizm değerleri öne çıkan ilçelerin Kaymakamları ve Belediye Başkanları
Orman ve Su İşleri Bölge ve Şube Müdürü
Orman Bölge Müdürü
Türkiye Taş Kömürü Kurumu
İl Kültür ve Turizm Müdürü
Doğa turizmi yönünden güçlü ilçeleri temsilen 2 Orman İşletme Müdürü
İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'nde konuyla ilgili Müdür
Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü
İl Mili Eğitim Müdürü
Üniversiteden varsa turizm ve orman fakültelerinden veya biyoloji bölümlerinden doğa turizmi ve doğa koruma ile alakalı birer öğretim üyesi
Kalkınma ajansını temsilen 1kişi
Turizmle alakalı sivil toplum kuruluşlarından en faal olanları temsil etmek üzere 3 temsilci,
Tur operatörlerinden/seyahat acentelerinden 2 temsilci
Otel işletmecilerini temsilen 1 kişi,
Pansiyonları temsilen 1 kişi,
Restoranları temsilen 1 kişi,
Hediyelik eşya üreticilerini temsilen 1 kişi,
Doğa turizminin en yoğun yaşandığı 2 köyü temsilen 1 muhtar ve köy halkından 1 kişi

KONSEY 6 ayda bir toplanacaktır. Alınan kararlar Valilik Makamı onayına müteakip uygulayıcılara gönderilecektir.

BÖLÜM 4

4. ZONGULDAK'IN TÜRKİYE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ, TARİHÇESİ, COĞRAFI VE İKLİM ÖZELLİKLERİ, KIRSAL KESİM EKONOMİSİ

4.1 GİRİŞ

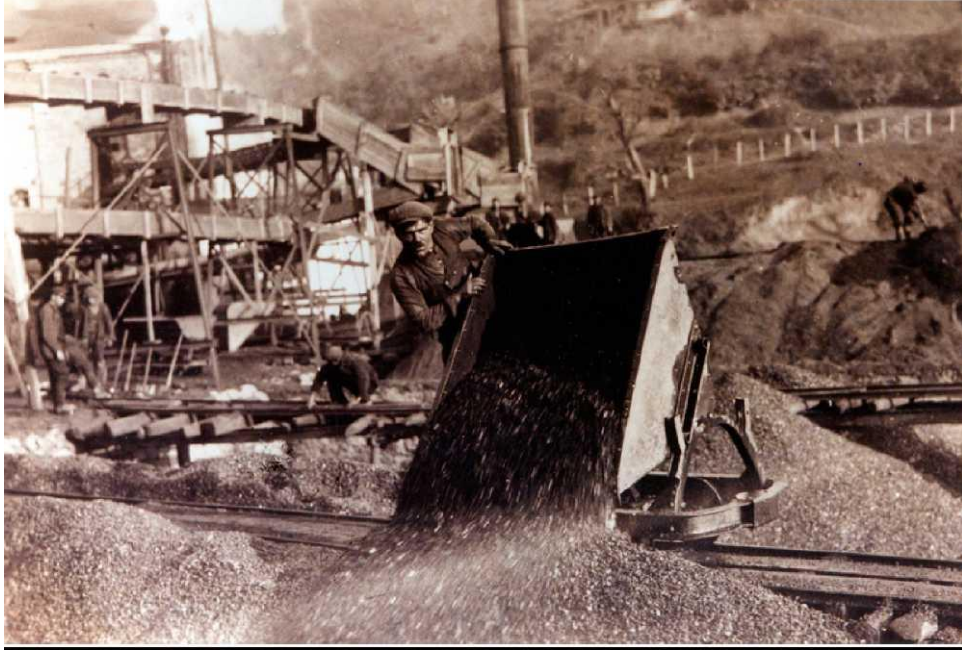
44

Zonguldak Batı Karadeniz Bölgesi'nde Karadeniz kıyısında, İstanbul'un yaklaşık 360 km. doğusunda, Ankara'nın 270 km. kuzeyinde, dağlık, engebeli, yeşili çok renkli ve bol olan, Türkiye'nin tek koklaşabilir taşkömürünün üretildiği bir ildir.

19. yüzyılda Çaycuma Bucağı'nın Gaca Köyüne bağlı Kokaksu Deresinin ağzında bir mahalle olarak kurulan Zonguldak, Uzun Mehmet'in 1829 yılında Ereğli ilçesi Kestaneci Köyü'nde taşkömürünü bulması ve 1848 yılında da yörede kömür işletmeciliğine geçilmesi ile kömürle birlikte büyümeye başlamıştır..

1899 yılında ilçe, 1921'de Mutasarrıflık, 1 Nisan 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 60. maddesine göre sancaklar kaldırılınca 1924 yılında da il olmuştur. Kuzeybatı Anadolu'nun büyükçe bir ili iken, 1991'de Bartın ve 1995 yılında da Karabük'ün ayrılmasıyla küçülen Zonguldak' ın Karadeniz sahil uzunluğu 46 deniz milidir.

Zonguldak, idari anlamda Merkez İlçe, Alaplı, Çaycuma, Devrek, Gökçebey ve Kdz. Ereğli İlçelerinden oluşmuştur. 31 belediye 371 köyü bulunmaktadır. Yüzölçümü 3.481 km² ve 2012 yılındaki toplam nüfusu 606.527 kişidir.

4.2 Tarihçe

Zonguldak adının kaynağına ilişkin üç değişik görüş bulunmaktadır. Birinci görüş, kent merkezinin Üzülmaz Deresi'nin ağız kısmında yer alması ve derenin ilk çağda "**Sandra**" adıyla anılması, burada kurulan yerleşmenin de "**Sandaraca**" adını taşıması nedeniyle, zamanında bu adın Zonguldak'a dönüştüğünü savlamaktır. İkinci görüşe göre, yörenin sazlık ve bataklıklarla kaplı olması ve bunun yörede "**Zongahk**" olarak adlandırılmasına bağlı olarak, sözcüğün zamanla değişerek bugünkü halini aldığı şeklindedir. Son görüşe göre ise kent adını, ocakları ilk işleten Fransız ve Belçika şirketlerinin kentin hemen yanındaki Göladağı mevkiini nirengi noktası almaları sonucu, Göladağı kesimi ya da bölgesi anlamına gelen "**ZoneGhuenDagh**" ın Türkçe okunuşundan almıştır.

Bugüne kadar yapılmış araştırmalar, bölgede Türk hâkimiyetinin kesin olarak tesis edildiği 15. yy sonlarına kadar **İyon, İran, Pontus, Roma, Doğu Roma (Bizans)** ve **Ceneviz** hâkimiyeti dönemlerinin yaşandığını ortaya koymuştur. Zonguldak, Ereğli'nin 1380'li yıllarda Cenevizliler'den para karşılığı satın alınmasından ve **Eflagan (Eflâni)** 'ın ele geçirilmesi ve "**İsfendiyar İlinde Bir Osmanlı Ucu**" olmasından sonra da, Cumhuriyet Döneminde önemli bir maden ve sanayi şehri haline gelmiştir.

M.Ö. 6. ve 7. yy.larda Zonguldak'ta deniz kıyısı boyunca, ekonomik olarak gelişmiş yerleşim noktaları bulunmaktaydı. Karadeniz kıyısındaki ilk şehirler, **Sinope(Sinop)**, **Trapezus(Trabzon)** ve **Amisos(Samsun)** idi. **Heraklia (Ereğli)** ve **Amastris (Amasra)**

ile **Tiefor (Filyos)** şehirleri birkaç kuşak sonra kuruldular. Bunlardan **Herakleia**, hızla gelişerek Karadeniz'deki ticari faaliyeti denetim altına alan doğu "**Hanze**" örgütünün başlıca merkezlerinden biri kimliğini kazandı ve verimli bir hinterlandı vardı. Zengin orman kaynakları güçlü bir donanma kurma olanağı sağladı. Herakleia, M.Ö 70 yılında Romalılarca alınınca liman yıkıma uğradı böylece ekonomik faaliyetin merkezi olmak durumundan çıktı.

Sonraki yüzyıllar için Zonguldak hakkında fazla tarihsel bilgi bulunmamaktadır. Bundan da Zonguldak'ta var olan merkezlerin siyasal ve ekonomik önemlerini kaybettikleri anlaşılmaktadır. Bizans İmparatorluğunun çökmesinden sonra, Venedik ve Cenevizliler, Amastris ve Herakleia gibi bazı Karadeniz şehirlerini egemenlikleri altına aldılar. Fakat bu dönem uzun sürmemiştir.

IX. yüzyılda Selçuklular, 1210 yılında Osmanlıların Anadolu'ya gelmeleri Ereğli ve Amasra'yı ele geçirmeleriyle bu şehirler için yeni bir devir başlamıştı. 500 yıl önce bugünkü Bartın ilinin bulunduğu yerde var olan yerleşme merkezinin Mısır ile ticari bağlar kurdukları bilinmektedir. Fatih devrinde Amasra, Osmanlıların egemenliği altına alınınca buraya, Eflâni göçmenleri yerleştirilmişlerdir. Bunlar ticari hayatta başarı sağlayamayınca, Bartın bu bakımdan gelişme göstermeye başladı. Bu devirde Zonguldak'ın ekonomik faaliyeti, zengin orman kaynaklarıyla gemiciliğe dayanıyordu. 1822'de gemicilik, 1829'da kömür gelişmeye başlayınca ekonomik yapı çok kısa sürede değişikliğe uğradı.

Taşkömürü'nün varlığı 1830'dan itibaren kesin olarak bilinmektedir. 1830-1848 tarihleri arasında arama ve işletmecilik faaliyetleri hakkında çok ayrıntılı bilgi

Zonguldak Tarlaazı Ocağı (Yıl)

olmamakla birlikte; 29 Temmuz 1843 (2 Recep 1259) tarih ve 3874 numaralı Sadaret-Sadrazamlık Tezkeresi'nde Ereğli ve Amasra'da üretilen "Vapur Kömürü"nin İstanbul'da pazarlanmasından söz edilerek gerekli düzenlemelerin yapılmasından sonra Devlet hazinesine sağlayacağı katkı anlatılmaktadır.

1848'de yapılan inceleme ve düzenlemelerle "taşkömürü bulunan yerler" saptanarak "havza sınırları" ilk kez tanımlanmıştır. I. Abdülmecid'in fermanıyla; Taşkömürü Havzası "Evkaf-ı Celile-i Mülükane" (Vakıflar İdaresi Mülkleri) topraklarına dahil edilmiş, I. Abdülmecit Vakfı adına tapulanmıştır. İdaresi ve işletilmesi de Hazine-i Hassa'ya (saray bütçesi) verilmiştir. Taşkömürü Havzasından elde edilecek yıllık kira bedeli Evkaf Nezareti (vakıflarla ilgili işleri yürüten örgüt) denetiminde, dini hayır kurumlarına tahsis edilmiştir. Taşkömürü havzasında üretimin arttırılması için işgücü ve taşıma eksiklerinin giderilmesi zorunluluğu doğmuştur. Padişah I. Abdülaziz'in (1861-1876) emriyle, havzanın yönetimi 10 Şubat 1865'de Bahriye Nezaretine devredilerek, Maadin-i Hümayun Nazırı ve aynı zamanda Ereğli Kaymakamı unvanıyla birlikte Mirliva (Tuğamiral) Dilaver Paşa atanmıştır. Havzasının yönetimini elinde bulunduran Bahriye idaresi tarafından 26 Nisan 1867 tarihinde, "Ereğli Maden-i Hümayun İdaresinin Nizamnamesi" yapılmıştır.

1864'de Osmanlı taşra yönetimindeki yapılanma ile eyalet, sancak, kaza ve ağa yerine vilayet (vali), sancak (mutasarrıf), kaza (kaymakam), Nahiye (müdür) ve Köy (muhtar) idari düzeni getirilmiştir. 1867 tarihli tüm vilayetleri kapsayan "Vilayet Nizamnamesi" ne göre Kastamonu Vilayetinin Merkez, Sinop, Çankırı ve Bolu olmak üzere 4 sancağı, 21 kazası ve 30 nahiyesi bulunmaktadır. Bu düzenleme ile Amasra nahiyesi de, 58 köyü bulunan Bartın kazasına bağlanmıştır. Bartın ve Amasra'nın Dilaver Paşa Nizamnamesi (Teamül name) gereği Ereğli Kaymakamlığı sınırları içinde olması taşkömürü havza sınırları ile ilgilidir.

1865'de Dilaver Paşa, Maadin-i Hümayun Nazırı ve aynı zamanda Ereğli Kaymakamı unvanıyla birlikte atanmıştır. Ancak, bu tarihlerde Ereğli Kaymakamlığı ve Maden Müdürlüğü unvanlarının birbirinden ayrıldığı anlaşılmaktadır. TBMM Hükümeti, 20 Nisan 1920'de Devrek, Ereğli, Mudurnu, Bartın, Göynük ve Zonguldak'ı Bolu Bağımsız mutasarrıflığından ayırarak, Kastamonu vilayetine bağladı. 14 Mayıs 1920'de de Zonguldak kazasını mutasarrıflık haline getirilerek, Kaza Kaymakamı Ahmet Cevdet

Bey mutasarrıf vekili olarak görevlendirilmiştir. TBMM'nin ilk mutasarrıflık yaptığı ilçe olarak tarihteki yerini alacaktır.

Türkiye Cumhuriyetinin İlk İli Zonguldak; 1 Nisan 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 60. maddesine göre sancaklar kaldırılınca, Zonguldak bağımsız mutasarrıflığı, Vilayet yapılmıştır. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte çağdaş kentleşme konusunda ilk ve öncü olarak planlanmış şehirlerden biri olarak giderek hızlı bir gelişme ve büyüme göstermiştir.

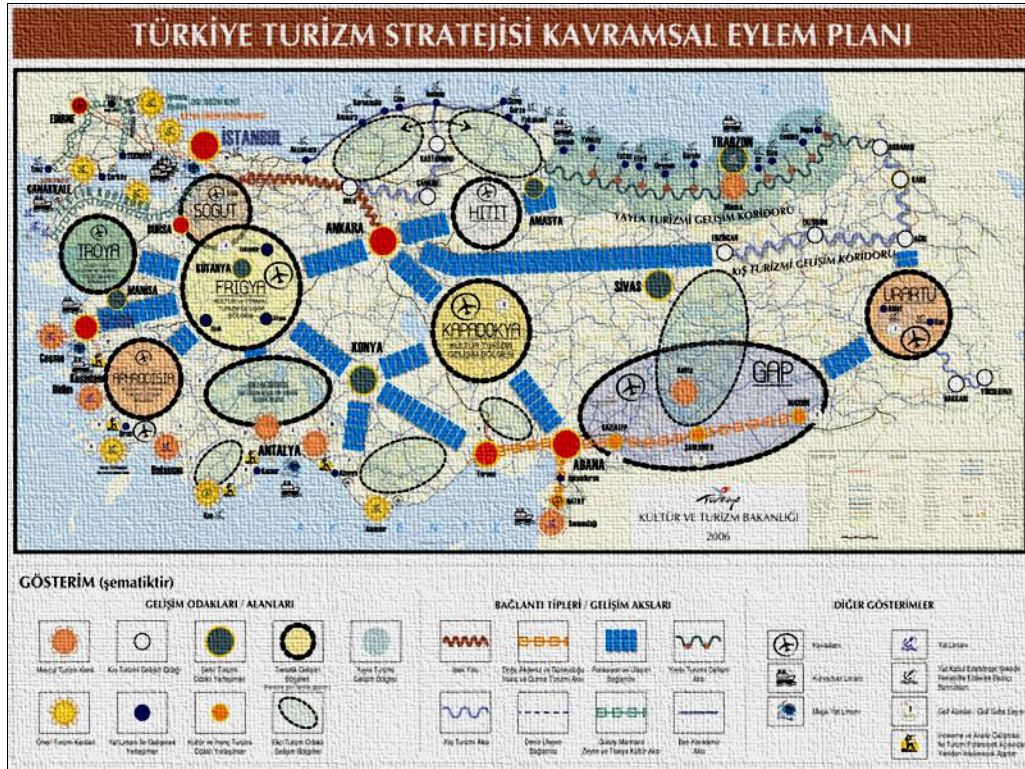
Zonguldak Beton İskelede Ticaret (Yıl 1935)

4.3 ZONGULDAK 'IN DOĞA TURİZMİ DEĞERLERİ(DOĞA TURİZMİ ARZI)

Dağ ekosistemleri, orman peyzajları, yaban hayatı ve bitki çeşitliliği, jeomorfolik ilginç yapılar, yaylalar, kanyonlar, şelaleler, tabiatla uyumlu kırsal mimari, köylerin kültürel orijinallliği, insanı bunaltmayan sağlıklı soğuk-ılıman iklimi ile turizme doğaya yönelik aktiviteler vb. her türlü faaliyet için imkanı sağlar.

Bu çalışma, kapsam itibariyle doğaya yönelik aktiviteleri detaylı incelemek ve geliştirme stratejisini oluşturmak için yapıldığından özellikle sürdürülebilir doğa turizmi gelişimi için uygun yerler ve faaliyetler ele alınacaktır.

İlimiz Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı'nda ekoturizm ve deniz turizmi odaklı gelişme bölgesi içine alınmıştır. Dolayısıyla bu doğa turizminin desteklenebileceği düşünülerek bir avantaj olarak değerlendirilmektedir.

Zonguldak ; Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı'nda ekoturizm ve deniz turizmi odaklı gelişme bölgesi içine alınmıştır.

4.3 ZONGULDAK'IN DOĞA TURİZMİ (ARZI)

5.1 Doğa Turizmi Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi

Zonguldak'ın Doğa Turizmi (Arzı) Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi

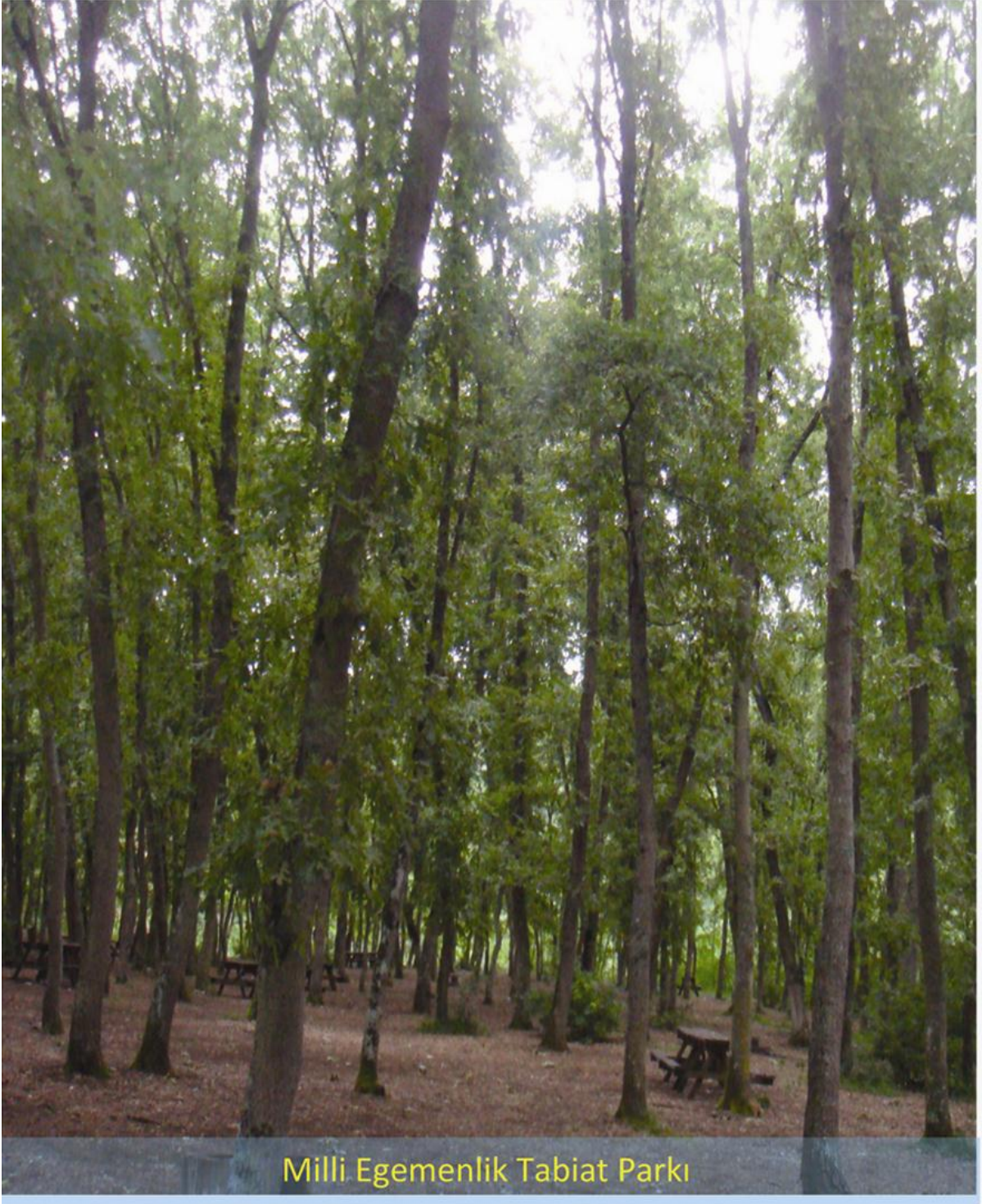
Milli Park ve benzeri sahalar

Değerin bilinirliği; Bölgesel seviyede B, Ülke seviyesinde T, Milletlerarası seviyede: M

Milli Park ve benzeri sahalar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Gümeli Tabiat Anıtı	Alaplı	T
Milli Egemenlik Tabiat Parkı	Çaycuma	B
Göldağı Tabiat Parkı	Çaycuma	B
İncüvez Tabiat Parkı	Alaplı	B
Kayalıdere Şelalesi (T.A teklifi yapıldı.)	Kdz. Ereğli	B
Danaağzı (T.P teklifi yapıldı.)	Kdz.Ereğli	B
Filyos Kuş Cenneti (T.A teklifi hazırlanıyor)	Çaycuma	B
Gümeli Saklı Göl (T.P teklifi hazırlanıyor)	Alaplı	B

MİLLİ EGEMENLİK TABİAT PARKI

İNCİVEZ TABİAT PARKI

53

İncivez Tabiat Parkı

GÖLDAĞI TABİAT PARKI

Göldağı Tabiat Parkı

Zonguldak Milli Park ve benzeri sahalarına ait SWOT Analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Gümeli Tabiat Anıtı(GTA)'nın yaşlı ağaçlar barındırması yönünden eşsiz olması, - Gümeli Tabiat Anıtının çevresinde turizm kaynakları açısından destekleyen yayla, göl gibi zengin kaynak değerlerinin olması, - Yerleşim yerinden uzakta olması sebebiyle sosyal ve ekonomik baskının olmaması - Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü şeklinde tek elden yönetilmesi, - Zonguldak İl Yönetimi, İlçelerin kamu ve yerel yönetimlerinin tamamının GTA için yatırım yapma düşüncesi ve projelerinin olması,	- Milli Egemenlik Tabiat Parkı , Göldağı TP ve İncüvez Tabiat Parkı'nın zengin kaynak değerinin olmaması. Mesire yeri özelliği göstermesi - Müdürlük olarak yetersiz sayıda teknik elemanı olması, - Milli park çevresinde konaklama tesisleri yapımı için gerekli sermayeyi ortaya koyacak yatırımcıların bulunmaması, - Devlete bağımlı kırsal yapı, - GTA'nın yol standardının düşük ve merkeze olan ulaşımının uzak olması, - STK desteklerinin yetersizliği,

Fırsatlar	Tehditler
- Halkın ve yöneticilerin etkin katılımı, - Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın ödenek gönderme yönünde imkanlarının olması, - Coğrafi bilgi sistemlerinin gelişmesi - Ücretsiz/ücretli tanıtım fırsatlarının olması,	- Beklentilerin gerçekleşmemesi ihtimalinin varlığı, - Yerel yöneticilerin kırsal kalkınmada turizmi gerek ve yeter şart olarak görmeleri, - Korunan sahalara yerel yöneticilerin korunan alan değil de turizm alanı olarak bakmaları

Milli Park ve benzeri sahalara dayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

- 1- Zonguldak'ta geneli itibarıyla doğa turizmi henüz taşıma kapasitesine ulaşmamıştır.
- 2- Bu sebeple turizmin geliştirilmesi ve daha da artırılması imkânı vardır.
- 3- Turizm sahalarımızdaki etkinliklerde tabiatın öne çıkan özelliklerinin daha fazla insanlara sunan sürdürülebilir turizme yönelik uygulamalara ihtiyaç vardır.
- 4- Bisiklet yolları ve patikalarda yürüyüş aktif gezinme imkânlarının oluşturulması gerekmektedir.
- 5- Milli Egemenlik Tabiat Parkı Alanının tamamıyla Açık Hava Doğa Eğitim Merkezi olarak planlanarak bu merkezde sertifikalı doğa eğitim programlarının oluşturulması tatil-doğa eğitimi temasıyla insanların tatil yapması ve aynı zamanda doğa eğitimi almaları sağlanmalıdır. Bu doğa eğitimleri yaz ve kış dönemleri için ayrı ayrı eğitim programları ile planlanması gerekmektedir. Doğa eğitimlerinin uygulanması doğa turizminde ek hareketlilik getireceği ön görülmektedir.
- 6- Göldağı Tabiat Parkı piknik, doğa gezisi konseptine uygundur.
- 7- Gümeli, Bacaklı yaylaları yaşayan yaylacılık geleneği ve doğal güzellikleriyle yayla turizmi için değerlendirilebilir nitelikte olması kış turizm teması ve yaz aylarında yaylada konaklama teması öne çıkacağı bir planlama ile ele alınmalıdır. Bu sahalara tabiat olarak tescil edilmelidir.
- 8- Göldağı Tabiat Parkı'nda Gençlik kampları, yaz okulları burada yapılmalıdır.
- 9- Filyos Kuş Cenneti ile Filyos antik şehrinin doğa ve kültür değerleriyle turizmi destekler nitelikte değerlendirilme potansiyeline sahiptir.
- 10- Zonguldak genel itibarıyla yaban hayatı gözlemi, kuş-kelebek vb doğa fotoğrafçılığı, doğa gezisi, trekking, doğayla bütünleşmiş otantik köylere geziler, yayla gezileri, doğada konaklama, denizel etkinlikler yapma gibi yayla-orman-deniz-kültür gibi unsurları birlikte sunan çok değerli kapasiteye haizdir. Bu sebeple mevcut tescilli ve gelişme planları olan sahaların lüzumlu görülmesi halinde plan değişiklikleri yapılarak yukarıda ön görülen tesis ve benzeri kolaylık tesislerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- 11- Doğa turizmi potansiyeli yüksek olduğu düşünülen tescil edilmemiş sahaların bir an önce tescillerinin ve planlarının yapılarak yatırım programına alınması gerekmektedir.
- 12- Tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış tüm sahaların doğa yürüyüşü trekkinglerle birbirine bağlanması gerekmektedir.

2-Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (YHGS)		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Yeşilöz YHGS	Devrek	B
Avlaklar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Devrek Örnek Avlağı	Devrek	T-M
Damlı Örnek Avlağı	Devrek	T-M
Kızılcapınar Devlet Avlağı	Kdz. Ereğli	B

Zonguldak İli Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ve Avlaklar SWOT analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Av turizmi deneyimi, - Çok çeşitli yaban hayvanlarını barındırması, - Zorlu kış aylarında yaban hayatına yem desteği yapılabilmesi imkânlarının olması, - Kaçak avcılığın fazla olmaması, - Sahaların her yıl envanterlerinin yapılması, - Koruma ve kontrol teşkilatının olması, - Geyik ve Yaban Domuzu varlığının ve trofe kalitesinin yüksekliği - Yönetim planı yapım deneyimine sahip personeller, - Avlak sayısının artırılması imkânı, uygun sahaların mevcudiyeti, - Havaalanının varlığı ve çalışır olması,	- Av turistlerinin avlaklara yakın yerlerde konaklama imkânlarının yetersiz oluşu, - Yetişmiş profesyonel av kılavuzlarının olmaması, - Seyahat acentelerinin av köşkü yapma taleplerinin orman arazilerinde karşılanamaması, - Yetersiz personel, - Yönetim planlarının olmaması, - Avlak potansiyelinin (taşıma kapasitesinin altında) avcı gelmesi,
Fırsatlar	Tehditler
- Coğrafi bilgi sistemlerinin gelişmesi, - Mali imkânların teknolojik gelişimleri takip ve satın alma için yeterli olması - Avlak şirketlerinin kurumsallaşma çabaları, - Av sayısının artma eğilimi, - Zonguldak avlaklarının ünü, - Av köşkü yapımı için köylerde çok sayıda uygun boş ev bulunması,	- Avrupa'daki kriz vb. durum olması durumunda turist sayısının etkilenmesi, - Envanter giderlerinin çok yüksek olması sebebi ile mali külfet, - Gelir-gider dengesinin bazen negatif olabilmesi,

Av turizmine ve av yaban hayatı değerlerine dayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

- 1- Havaalanına seferlerin yeteri düzeyde olması planlanmaktadır. Ulaşımın kolaylaşmasıyla ile problemlerden biri çözüleceğinden, Zonguldak'ın geniş avlak potansiyelinden faydalanılacaktır.
- 2- Av turistlerinin konaklama ihtiyacının nitelikli pansiyon ve benzeri küçük kapasitesi butik otellerle giderilmesi iyi bir çözüm olacaktır,
- 3- Butik otel/pansiyon tarzı yapıların köylerde yapılmasının teşvik edilmesi önemli kırsal kalkınma için uygun olacaktır, bu oteller yayla turizmi ve diğer turizm çeşitlerinin de konaklama altyapısını temin edeceklerdir.
- 4- Yerel profesyonel av kılavuzu ihtiyacının 10. Bölge Müdürlüğü imkanları ile eğitim yapılarak giderilmesi, eğitilenlerin seyahat acentelerinde staj imkanlarının olması, yabancı dil eğitimi konuşma seviyesinde almaları faydalı görülmektedir,
- 5- Zonguldak İl Şube Müdürlüğü'nün yaban hayatı bölümü mezunu personel bakımından güçlendirilmesi,
- 6- Avlaklarda av sayısının artırılması için doğada av üretimi metotlarının tatbiki,
- 7- Zorlu kış aylarında av kaynağına yem takviyesinin daha da arttırılması,
- 8- Avlaklarımızın ve av kaynağının fuarlar, yaban televizyonu, av dergileri ve benzeri kaynaklarda tanıtılması, yerli ve yabancı av turizmi acenteleri ile görüşme yapılarak tanıtılması,
- 9- Kırsal kalkınma maksadıyla, av turizmi uygulamalarından yöre insanının daha fazla pay almasına dayalı uygulamanın daha da geliştirilmesi, payın karşılığında yöre insanının av kaynağına müspet fayda temin edebilmesine yönelik düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğü İl Şube Müdürlüğüne yapılması,

Akarsular:

İLÇE	AKARSU ADI	ORTALAMA DEBİ (m ³ /s)	BİLİNİRLİK
MERKEZ	İhsaniye Deresi	0,464	B
	Değirmenağzı Deresi	0,350	B
	Ilıksu Deresi	1,100	B
	Dereköy Deresi	0,975	B
KDZ. EREĞLİ	Aydınlar Çayı (Gülüç)	15,412	B
	Salı Deresi	0,250	B
	Uğurlar Deresi	0,500	B
	Abacıoğlu Deresi	3,600	B
	Kurtsuyu Deresi	5,200	B
	Akyazı Deresi	1,500	B

ALAPLI	Alaplı Çayı	6,342	B
	Kavukkavla Deresi	3,150	B
	Kocaman Deresi	12,500	B
DEVREK	Devrek Çayı	24,913	B
	Buldan Çayı	2,600	B
ÇAYCUMA	Filyos Çayı	102,237	T
	Beycuma Deresi	2,400	B
GÖKÇEBEY	Yenice Çayı	61,503	T
	Agusto Deresi	0,750	B

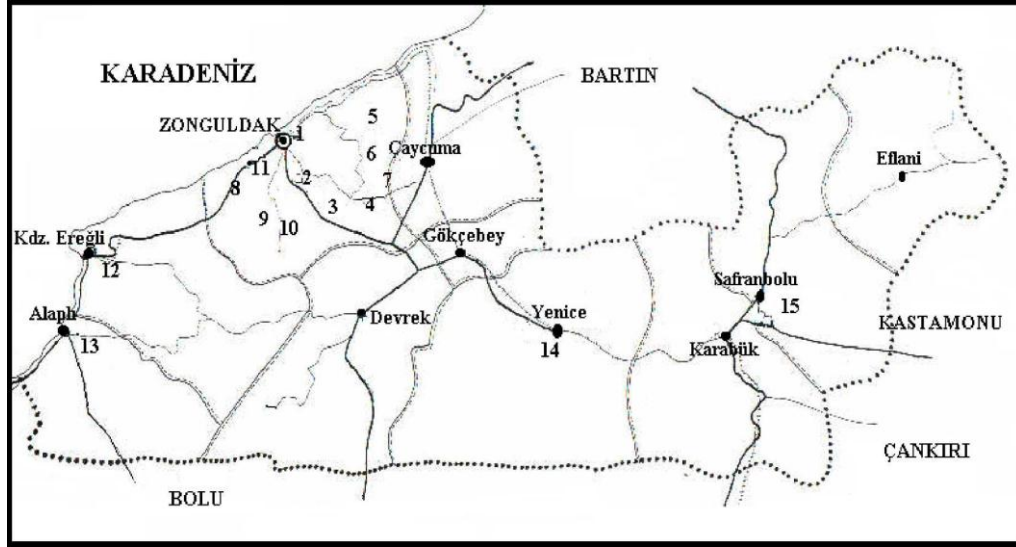
Vadiler

	ADI	İlçesi	Bilinirliği
1	Filyos	Çaycuma	T
2	Gülüç Vadisi	Kdz.Ereğli	B
3	Gümel Vadisi	Alaplı	B

59

Mağaralar

	MAĞARA ADI	İLÇESİ	UZUNLUĞU (Mt)	BİLİNİRLİĞİ
1	İnağzı	Merkez	1100	B
2	Gökgöl	Merkez	3350	T
3	Erçek	Merkez	920	B
4	Sofular	Merkez	1500	B
5	Cumayanı	Merkez	1200	B
6	Kızılelma	Merkez	6600	B
7	Çayırköy	Merkez	1500	B
8	Ilıksu	Merkez	950	B
9	Kokaksu	Merkez	180	B
10	İhsaniye 1	Merkez	890	B
11	İhsaniye 2	Merkez	360	B
12	Cehennemagzı	Kdz.Ereğli	20	T
13	İncivezaltı	Alaplı		B
14	Çıngıllı Kuyu	Merkez	48	B
15	Ayıburnu	Merkez	260	B

1-İnağzı Mağarası, 2-Gökgöl Mağarası, 3-Erçek Mağarası, 4- Sofular Mağarası, 5 -Curnayanı Mağarası, 6 -Kızılelma Mağarası, 7-Çayırküy Mağarası, 8-Ilıksu Mağarası, 9-Kokaksu Mağarası, 10-Hayat Köyü Mağarası, 11 - Abazaltı Mağarası, 12-Cehennernağzı Mağarası, 13-İncivezaltı Mağarası, 14-Yenice Mağarası, 15-Mencilis Mağarası

Zonguldak ili Akarsu, Vadi ve Mağara ve Şelaleleri SWOT analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Maden Müzesinin yakın tarihte hizmete açılacak olması. - Ziyarete açılmış mağaraların bulunması. - Şelalelerin turizm için görselliklerinin bulunması, - Çok sayıda mağaranın ilimizde bulunması, - Karstik yapı elemanlarının görselliklerinin ve boyutlarının çok yüksek olması, - Çok sayıda mağara olması, - Yerel yönetimlerin sürekli desteklemeleri,	- Bazı mağaralara ulaşımın zor olması - Keşif yapacak yeterli eleman ve uzman görevli olmaması, - Statüsü olmayan karstik yapılarla ilgili turizm yatırımı yapmak için yasal imkânların kısıtlı olması,
Fırsatlar	Tehditler
- Reklam yapmak için objenin var olan yüksek gücü, - Ulaşım imkanlarının bazı mağaralar da çok müsait olması, - Tarihi özellikleri olan mağaraların da bulunması, - Mağara gruplarının bulunması,	- İnsanların mağara merakı ve tahrip etmeleri, kirlilemeleri, - Sarkıtları kırma merakının yaygınlığı, - Bilinç eksikliği, - Hazine avcılarının varlığı,

Zonguldak ili Akarsu, Vadi ve Mağara ve Şelalelerinedayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- 1- Zonguldak karstik yapılarının tanıtımında ve hatta Zonguldak'ın tanıtımında Mağaraların öne çıkarılması çekici bir değer yaratacaktır.
- 2- Eskiden işletilen bir maden ocağının maden müzesi olarak açılması Zonguldak' a gelen ziyaretçi sayısını artıracaktır.
- 3- Diğer doğa ve kültür turizmi değerlerinin mağaralar bölgesi destinasyonunu destekler mahiyette planlanması lüzumludur,.
- 4- Destinasyonları destekleyici konaklama altyapılarının teşvik edilmesi için İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün gerekli çalışmaları başlatması gereklidir,
- 5- 10. Bölge Müdürlüğü'nce Alan Kılavuzluğuna yönelik verilecek eğitim çalışması önemli bir boşluğu doldurmuş olacaktır, yeterli sayıya ulaşıncaya kadar devam edilmesi,
- 6- Turistlerin can güvenliği sebebiyle Mağara Kurtarma Timlerinin kurulması AFAD İl Müdürlüğü'nce eğitilmeleri lüzumludur,
- 7- Zonguldak'da çok sayıda mağara bulunması mağara turizmine yönelik talepler için iyi bir yönlendirme imkânı verecektir, tanıtımları yapılmalıdır,
- 8- Mağaraların haritalandırılmış olanlarının yabani hayat ve benzeri ekosistem unsurları yönünden zarar görmeyenlerinin ve estetik olanların öncelikli olarak turizme kazandırılması,
- 9- Mağaraların kullanımında ekolojik sürdürülebilirlik ilkelerine dikkat edilmesi,
- 10- Turizme kazandırılacak mağaraların tek başlarına ziyaretçi cezp edemeyecek olanların diğer turizm aktivitesi gerçekleşen sahalara yakın olması halinde bunlara ait destinasyonlara eklenmeleri zenginlik katacaktır,
- 11- Mağaralarda tahribat ve benzerinin önlenmesi için lüzumu halinde mekanik tedbirler alınması , jandarmanın bu hususları da gözetmesi, muhtarların duyarlı davranmaları,
- 12- Şelalelerin ulaşım ve alt yapı olanaklarının düzenlenmesi yararlı olacaktır,
- 13- Tüm karstik değerlerin tanıtımı etkin bir program dahilinde İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü ile 10. Bölge Müdürlüğü Zonguldak İl Şube Müdürlüğü tarafından yapılması,
- 14- Kırsal kalkınma maksadıyla, yöre insanının faaliyetlerden daha fazla pay almasına dayalı uygulamaların geliştirilmesi, yöre insanının müspet fayda temin edebilmesine yönelik düzenlemelerin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 10. Bölge Müdürlüğü, Kaymakamlıklar ve diğer ilgili kuruluşlarca yapılması,

Yaylalar

	ADI	İLÇESİ	BİLİNİRLİĞİ
1	Manzut	Devrek	B
2	Kızılcaören	Zonguldak	B
3	Gölcük	Zonguldak	B

4	Kumtarla	Zonguldak	B
5	Aksu	Devrek	B
6	Kızıkulak	Devrek	B
7	Bacaklı	Alaplı	B
8	Bölüklü	Alaplı	B
9	Karatepe	Devrek	B

Zonguldak ili Yaylaları SWOT analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Çok sayıda yaylanın bulunması, - Yaylaların geniş sahalarda olması - Turizm için kullanılabilir nitelikte olanların varlığı, - Yayla turizmi için girişimcilerin olması, - Yaylaların çok sayıda turizm çeşidine imkan veriyor olması, - Yayla evlerinin pansiyon ve benzeri kullanımlar için uygun özelliklerinin olması, - Aktif yaylacılığın azalsa da devam ediyor olması, - Yolların mevcudiyeti,	- Bir çok yerde yayla evlerinin sökülüşmesi, eskimesi, tamiri için masraf gerektirmesi, - Yaylacılık yapanların turizm altyapısı ve turizm fikri olmaması, - Bazı mülkiyet ve yönetim meseleleri, - Yayla yollarının bakım istemesi, arazili araçlar dışındakilerin gelmesinin çok zor olması, - Bazı yaylalarda elektrik olmaması, - İnsan kaynağının çok az olması, eğitim seviyelerinin düşüklüğü,
Fırsatlar	Tehditler
- Yaylalarda konaklama için basit kampçılık imkanlarının mevcudiyeti, - Yaylaların mevcut turizm destinasyonlarına yakın ve av turizmine uygun yerlerde bulunması, - Misafirseven köylülerimizin turizmin başlatılması için sıcak bakışları,	- Yaylacılığın bazı yaylalarda tamamen ortadan kalkması, yaylacılık kültürünün yok olma riskinin varlığı, - Eski yolların bazı yaylalarda bakımsızlık sebebi ile daha da bozulması, - Yaylaların bazılarında düzensiz yapıların yapılması,

Yaylalar ve Yayla değerlerine dayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Yaylalarda **pansiyonculuk** uygulamalarının geliştirilmesi uygun görülmektedir,
- Yayla evlerinin turizme uygun olanlarının tespit edilerek öncelikle sahiplerinin teşvik edilmesi, bu gerçekleşemezse av köşkü olarak kullanılmak üzere seyahat acentelerinin buna teşvik edilmesi,
- Yaylaların tamamında atlı, yürüyüş ve bisikletli gezi rotalarının tespit edilerek işaretlenmesi işlerinin Kaymakamlıklarca öncelikli olarak yaptırılması,
- Yaylacılığın geliştirilmesi ve desteklenmesi için İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünce gerekli uygulamaların başlatılması,
- Mevcut, turizm destinasyonlarına bu sahaların da eklenerek zenginleştirilmesi çalışmasının

- İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri İl Şube Müdürlüğü'nce yapılması,
- Özellikle Alaplı İlçesi Yaylalar yönünden zengin olup, ulaşım imkanlarının da uygun olması sebebi ile bu faaliyette ilk planda uygulamalarda yer almalıdır,
 - Kırsal kalkınma maksadıyla, yöre insanının faaliyetlerden daha fazla pay almasına dayalı uygulamaların geliştirilmesi,

İlginç Kıyı Oluşumları ve Denizel Hassas Alanlar:

Danaağzı Koyu – Kdz. Ereğli – Saha bölge bazında da az biliniyor. Tabiat Parkı teklifi yapılmıştır.

Yüzülebilecek Koylar:

	ADI	İLÇESİ	BİLİNİRLİĞİ
1	Ereğli Plajı	Kdz. Ereğli	B
2	Ilksu	Kozlu	B
3	Sazköy	Çaycuma	B
4	Filyos	Çaycuma	B
5	Türkali	Çaycuma	B
6	Göbü	Çaycuma	B
7	İnağzı	Zonguldak	B
8	Uzunkum	Zonguldak	B
9	Kapuz	Zonguldak	B
10	Değirmenağzı	Zonguldak	B
11	Çavuşağzı	Kdz. Ereğli	B
12	Alaplı	Alaplı	B
13	Köseagağzı	Kdz. Ereğli	B
14	Kemerarkası	Kdz. Ereğli	B

Deniz ve Kıyı Ekosistemleri SWOT Analizi	
Güçlü yönler	Zayıf yönler
- Bazı bölümlerinin (Kdz. Ereğli-Zonguldak arasında) tamamen bakır koylar saklı ve keşfedilmemiş olması, - Deniz Koruma Alanı olarak ayrılabilir seviyede denizel biyolojik çeşitlilik değerlerine sahip olduğunun gözlenmesi, - Peyzaj karakteristikliği yönünden orijinal olması, yüksek orman ekosistemi çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik, - Kdz. Ereğli ve Zonguldak da konaklamaya uygun tesisler bulunması, - Ulaşım imkanının kolay olması,	- Turizmin sadece deniz turizmi ile sınırlı olması, başka deneyimlerin zayıf olması, - Deniz turizmi vb. etkinlikler için gelen turistlerin gelir seviyesinin düşük olması, - Kır nüfusunun azalması, - Yetersiz doğal kaynak etüdü, turizm değerleri için yeterli seviyede veri olmaması,

- Fırsatlar	- Tehditler
- Ankara ve İstanbul' a yakınlığı, - Bakırlığın muhafazası, turizmin genellikle henüz başlaması, fazla boğucu olmaması, - Turizme yerel yönetimlerin sıcak bakışı, - Dağ ve Yaylalara yönelik turizm imkanlarıyla kıyılara yönelik turizmin aynı destinasyonda birleştirilebilme imkanı, - İkinci konutların olmasının turizm için kullanılabilme imkanı sunması,	- Turizm sahalarında atıl vaziyette ve turizme sunulması düşünülmeyen çok sayıda ve boş tutulan ikinci konutların olması, bunların turizm değeri taşıyan bazı koyları işgal etmeye başlaması, - Yağışlı iklim sebebi ile köy ve dağ yollarında problemlerin mevcudiyeti,

Kıyı Ekosistemi değerlerine dayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha da geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- 1- 10. Bölge Müdürlüğü tarafından denizel koruma sahası tespiti için çalışma yapılması, bu şekilde hem biyolojik değerlerin öne çıkarılması ve korunması hem de bu sahada oluşturulacak destinasyonların güçlendirilmesi,
- 2- Kırsal kalkınmayı temin maksadı ile yöre insanının içinde aktif olarak yer alacağı planlamalara gidilmesi,
- 3- Turizm değerlerinin ortaya çıkarılması için detaylı etüt ve envanter çalışmalarının İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile 10. Bölge Müdürlüğü tarafından yapılması,
- 4- İkinci konutların turizme kazandırılarak konaklama kapasitesinin geliştirilmesi için bazı pilot bölgelerde çalışmaların başlatılması,
- 5- Av turizminin bu bölgelerde de geliştirilmesi imkanlarının temin edilmesi,
- 6- Mevcut yaz dönemi turizminin altyapı problemlerinin belediye ve kaymakamlıklarca tespit edilerek çözümlerin aranması,
- 7- Danaağzı'nın yüksek değerleri sebebiyle uygun görülecek kadar denizel sahanın da dahil edilmesiyle DANAAĞZI DENİZ TABİAT PARKI olarak tescili uygun olacaktır.

Göller - göletler

Göl/Rezervuar/Gölet Adı	Zonguldak Çatalağzı Dereköy Göleti	Zonguldak Kozlu Ulutan Barajı	Zonguldak Ereğli Kızılcapınar Barajı
Bulunduğu Havza	Batı Karadeniz Havzası	Batı Karadeniz Havzası	Batı Karadeniz Havzası
Alt Havza	-	-	-
Yüzölçümü (m ²)	0.184 km ²	1.14 km ²	2.45 km ²
Rakım (m)	33.6	178.85	115

Zonguldak Sulak Sahaları Doğa Turizmi SWOT analizi	
Güçlü yönler	Zayıf yönler
- Sulak alanlarla alakalı bir İl Şube Müdürlüğü ve DSİ teşkilatlarının bulunması, - Bölgede mevcut diğer turizm destinasyonlarına ilave olarak bazı etkinliklere imkan bulunması, - Karadeniz bölgesinde sulak alan sayısının azlığı mevcut sulak alanlardaki kuş konaklama sayısını (kuş görseiliğini) arttırmaktadır, - Zonguldak İlinin Kuş Göç yolları üzerinde olması,	- Dereler üzerinde çok sayıda hes projesi olması turizm için caydırıcı görülmektedir. Ülkemizin enerji ihtiyacı da göz önüne alınarak doğaya duyarlı Hes projelerinin geliştirilip uygulanması daha uygundur. - Dereler katı ve sıvı atıklarla kirletilmektedir, - Köylere kanalizasyon yapılmakla beraber atık arıtma sistemleri henüz yapılmamaktadır, bu sebeple dereler kirlenmektedir, - Pirinç vb. sulama için yer yer derelerdeki suyun tamamının alındığı görülmektedir
Fırsatlar	Tehditler
- Sulak alanlara ulaşılabilirliğinin olması, - DSİ'nin aynı Bakanlıkta olması,	- Yapılaşmanın kıyı şeridi ve sulak alanları giderek tehdit etmesi, - Küresel iklim değişikliği,

Atlı Doğa Gezisi Güzergâhları					
İLÇE	Rotanın Adı	Bilimlilik	Uzunluk	Görsel Değerler	Rotanın Güçlüğü Sınıflandırılması
Devrek - Alaplı	Aksu Yaylası – Bölüklü Yaylası	B	17 Km	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, AyS	Orta
Alaplı	Bölüklü-Bacaklı-Karatepe	B	11 Km	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, AyS	Kolay
Çaycuma	Göldağ-Güdüllü	B	2 Km	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Kolay
Çaycuma	Gali Tepesi	B	4 Km	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Orta
Kdz.Ereğli	Kestaneci-Armutcuk	B	5 Km	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, DS	Kolay
Gökçebey	Namazgah Köyü Dua Tepe	B	7 Km	EŞ, PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Kolay

Doğa Yürüyüşü ve Bisikletli Gezi Güzergahları				
İLÇE	Rotanın Adı	Bilinirlik	Görsel Değerler	Rota Güçlük Sınıflandırması
Devrek - Alaplı	Aksu Yaylası – Bölüklü Yaylası	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, AyS	Orta
Zonguldak	Harmankaya	T	EŞ, PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Zor
Zonguldak	Elvanpazarcık Beldesi Gökgöl Mağarası Ayı Burnu Tepesi	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, AyS	Kolay
Alaplı	Bölüklü-Bacaklı-Karatepe	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, AyS	Kolay
Çaycuma	Göldağ-Güdüllü	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Kolay
Çaycuma	Gali Tepesi	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Orta
Kdz.Ereğli	Kestaneci-Armutcuk	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, DS	Kolay
Kdz.Ereğli	Güneşli Şelalesi	M	EŞ, PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Zor
Kdz.Ereğli	Danaağzı	B	EŞ, DS, PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG, M	Kolay
Gökçebey	Namazgah Köyü Dua Tepe	B	PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Kolay
Gökçebey	Namazgah Köyü Kurtdamı Mevkii- Tepe Köy	B	DS, , PF, DG, YK, AY, KeG, KuG, SOB, BOG, YaHaG	Kolay

Yaya, Atlı ve Bisikletli Doğa gezilerine dayalı doğa turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha da geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve doğa turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Mevcut başarılı rotalardaki uygulamanın başarı faktörlerinden faydalanarak yeni rotaların da aynı mantıkla yapılması,
- Rotalarda kırsal hayatın değerlerine ve bu kültürün sürekliliğine azami dikkat gösterilerek, kırsal sahalardaki insanlarımızın bu etkinlikten en yüksek seviyede fayda temin etmelerinin sağlanması,
- Alan kılavuzluğu sisteminin özellikle Bölge Müdürlüğümüze bağlı Küre Dağları Milli Parkı içindeki rotalarda etkin olarak uygulanması sayesinde deneyim sahibi olmamızdan yararlanarak alan kılavuzluğunun Zonguldak'ta da uygulanması,

- Mevcut rotalar üzerindeki işaretlemelerin, tabiatın korunmasına ait tanıtıcı düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğüne bağlı birimlerce yapılması,
- Mevcut rotalar üzerinde manzara seyir noktalarında ilgili birimlerce(Kaymakamlıklar, 10. Bölge Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü) seyir terasları yapılması,
- İnsanlarımızın son yıllarda kilo vb. problemleri sebebi ile harekete ihtiyaçlarının olması sebebi ile il-ilçe şehir merkezleri civarında da tabiata gezi amaçlı hafta içi ve hafta sonu aileleri ile beraber yürüyecekleri rotaların Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü tarafından meydana getirilmesi, bu rotalarda tabiatı tanıtıcı düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğüne bağlı birimlerce yapılması,
- Rotalarda güvenliğin temini için özellikle tehlikeli rotalarda erken uyarı, alan kılavuzu vb. hizmetlerin verilmesinin gerektiği, tehlike anında ne yapmaları gerektiği bilgilendirmelerinin yol boyunca yer verilmesi, (ilk yardım bilgileri panosu, ve telefon numaraları vb.),
- Rotalar üzerinde kişilerin satınalma ihtiyaçlarını gidermek üzere köylü vatandaşlarımıza öncelik vererek uygun yerlerde basit satış noktalarının yapılmasının Kaymakamlıklarca gerçekleştirilmesi, bunun kırsal kesimdeki vatandaşlar için faydalı olacağı gibi rota yürüyen/gezen insanlar için de ihtiyaçlarını karşılama şansı verecektir,
- Rota güzergahları üzerinde uygun yerlere “kuru tuvalet” tabir edilen tuvaletlerin yapılmasının Kaymakamlıklarca gerçekleştirilmesi,
- Bölgesel olarak kaymakamlıklar, belediyeler veya bazı gruplar tarafından tespit edilmiş ve benimsenmiş çok sayıda güzergah olduğu, bunların uygun niteliklere haiz olanların işaretlemelerinin tamamlanması, broşürlerinin basılması işlemlerinin yerine göre Belediye ve Kaymakamlıklarca yapılması,
- Fırtına ve yağmur durumunda gezi gruplarının kaybolma ihtimali veya tehlike altında olmaları durumunda kurtarma ekiplerinin alan kılavuzları ve Jandarma işbirliği ile kurulması,

ZONGULDAK İLÇELERİNİN ÖNE ÇIKAN DOĞA TURİZMİ DEĞERLERİ MATRİSİ

Aktivite/değer	Zonguldak	Kdz.Ereğli	Alaşehir	Devrek	Çaycuma	Gökçeada
Değerler toplamı	17	24	25	21	13	8
Rafting (R)	X	X	X	X		
Canyoning küçük /kanyon yürüyüşü (Cn)	X	X	X	X		
Mağaracılık (Mğ)	X	X	X	X		
Dağ bisikletçiliği (DD)	X	X	X	X	X	X
Denizel değerler (DS)	X	X	X		X	
Dağ-yayla gezisi imkanı (DG)	X	X	X	X		
Peyzaj güzelliği/fotosafari (PF)			X	X	X	X
Yaylada konaklama/kamping (YK)			X	X		
Düzenlenmiş doğa gezisi rotası(DGR)	X	X			X	
Tabiata uyumlu kırsal miras gezisi(KMG)			X			
Pansiyonculuk(P)				X		
Kır havasında şehir merkezleri(KHŞM)						X
Aktif yaylacılık(AY)			X	X		
Kelebek gözlemciliği imkanı(KeG)	X	X	X	X	X	X
Kuş gözlemciliği imkanı(KuG)	X	X	X		X	X
Sportif olta balıkçılığı imkanı(SOB)		X	X	X		
Milli park vb sahalar(MP)	X	X	X			
Milli park vb. nde kona25klama(MPK)						
Kış sporları potansiyeli(KSP)			X	X		
Estetik şelale bulunan yerler(EŞ)	X	X	X	X		
Estetik göl/baraj olan yerler(EGB)	X	X	X			
Botanik gezilerine uygun saha(BOG)	X	X	X	X	X	X
Tescilli avlak sahası (AvS)		X		X		
Yaban hayatı geliştirme sahası(YHGS)				X		
Garantili yaban hayatı gözlemi(YaHaG)			X	X		
İzole ilginç ekosistemler(İE)		X	X		X	
Bakir Küçük Koylar(BKK)		X				
Ormanaltı florası tanıma gezi imkanı(Mantar ve benzeri dahil)(OrFTGİ)	X	X	X	X	X	X
Köy Pazarları(Dağ meyvelerinden reçel marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla)(KP)	X	X	X	X	X	X
Bakir doğa parçaları keşif gezisi(Bakir vadi ve bakir orman gibi gizli kalan değerleri keşfetme gezileri)(BDPKG)		X	X		X	
Gastronomi gezisi (ziyaretçilerle yöresel yemekler)(GG)	X	X	X	X	X	
Dokusu bozulmamış kırsal miras gezisi (köyler)(KMG)	X	X	X	X	X	

Garantili Yaban Hayatı Gözlemi:

Filyos Sazköy’de kuş gözlemi, Eğerci’de (Yeşilöz)geyik , karaca ayı domuz çakal tilki, Gümeli Yaylası’nda geyik,karaca,ayı, domuz, çakal, tilki, Hacımusa Beldesi ayı ,domuz ,çakal ,tilki ,tavşan gözlenebilir.

Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi(Köyler):

Namazgah köyü, Hacımusa Beldesi, Gümeli

Botanik özellikler ifade eden alanlar:

Gümeli yaylası, filyos nehir ağzı , sazköy, seferçik köyü bacaklı yaylası ,karacarak Kent ormanı Yeşilöz Dirgine Ormanları,

İlginç orman gezisi noktaları:

Gümeli Yaylası Tabiatı koruma alanı

Sportif olta balıkçılığı yapılabilecek alanlar:Deniz ya da akarsularda yapılan olta balıkçılığı, İlimizde daha çok boş zaman faaliyeti olarak gerçekleştirilmektedir. Başta Karadeniz’de olmak üzere, Ulutan Baraj Gölü, Kızılcapınar Baraj Gölü ile Filyos Irmağı, Devrek Çayı, Gülüş Çayı ve Alaplı Çayı olta balıkçılarının rağbet ettiği başlıca yerlerdir. Ayrıca Bostandüzü, Ilıksu mevkiilerinde bulunan dereler de bu amaçla en çok ilgi gören noktalardır.

Köy ortamlarında pansiyon ve konaklama imkanları: Dirgine Yedigöller aile pansiyonu, Alaplı Gümeli Yaylası .

Botanik gezi alanları, endemik bitkilere ulaşma gezileri: Gümeli Yaylası, Filyos nehir ağzı , Sazköy, Seferçik Köyü Bacaklı Yaylası, Karacarak Kent Ormanı Yeşilöz Dirgine Ormanları,

Dere-vadi gezileri: Harmankaya Şelaleleri, Değirmenağzı Şelaleleri, Karanlık Irmak Şelaleleri , Özbağı Şelaleleri, Karacak Şelaleleri, Kurtdamı Şelaleleri , Güneşli Şelaleleri, Kayalı dere şelaleleri,

Adrenalin gezileri: Karacak Deresi, Kurtdamı Deresi, Karanlık Deresi

Kır Havasında Şehir Merkezi: Gömü , Eğerci, Gümeli, Saltukova, Filyos, Karaman, Beycuma, Türkali,

Av turizm alanları: Yeşilöz Yaban hayatı geliştirme sahası, Kızılcapınar Devlet avlağı, Devrek örnek avlağı, Damlı örnek avlağı. Ayı burnu Tepesi .

Yaylada konaklama :Bölüklü Yaylasında 64 tane yayla evi mevcut olup aktif yaylacılık vardır. Kapasite her bir ev bir aile yaşayacağı şekildedir.Karatepe yaylasında 2 adet ev var kapasite bir aile yaşayabilecek şekildedir.

Kamping-karavaning alanları: Milli Egemenlik Parkı, Göladağı, Karaçorak Kent ormanı, Göbü sahili, Türkali, Çavuşağzı , kamping –karavaning alanlarıdır.

Foto safari alanları (doğa ve kelebek gözlemi ve fotoğrafçılığı yapılabilecek alanlar):Harmankaya Şelaleleri foto safari ,Sazköy, Sefercik Köyü, Ilıksu, değirmenağzı Zonguldak limanı Kozlu limanı karışık yaprak döken yapraklı alan. Bacaklı yaylası ve Gümeli Yaylası, Ilıksu , aslan çeşmesi, sivriler yolu, Bacaklı Yayla, Gümeli Yaylası, Keller Köyü ,

Rafting alanları: Dirgine Vadisi.

Kuş gözlemciliği yapılabilecek alanlar: Sazköy, Sefercik Köyü, Ilıksu,Değirmenağzı Zonguldak limanı Kozlu limanı karışık yaprak döken yapraklı alan. Bacaklı yaylası ve gümeli yaylası

Jeep safari alanları: Özyurt köyü-Aksu yaylası, Hacımusa Beldesi-pamukdüzü ,herkime- Gümeli Beldesi Karatepe Yaylası, Bacaklı Yayla, Gümeli Yaylası, Aksu köyü- Eğerci beldesi.

Manzara seyir noktaları:Gali tepesi, Kızkulak Yaylası, Bacaklı Yaylası, Yeşilöz , kirazlı tepe (TRT vericisi)

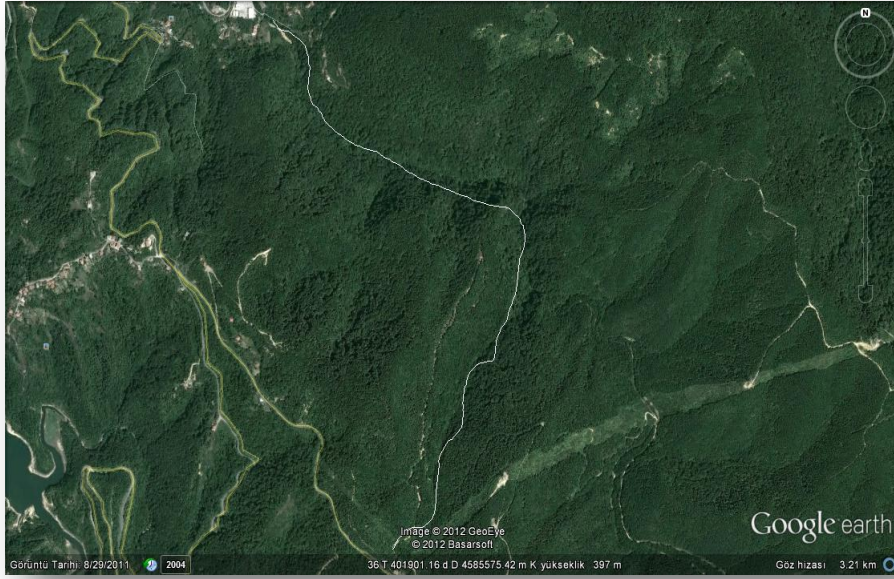
ZONGULDAK YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

Harmankaya Şelaleleri Yürüyüş Parkurları:

Zonguldak şehir merkezine 3 km mesafede. Elvanpazarcık Beldesi ve Kardeşler köyünün sınır olarak belirlenen dere üzerindeki yürüyüş rotası toplam 4.5 km. Rota bitiş noktası rakım 455 mdir. Rota üzerinde 5 ila 34 metre arasında 7 tane şelale bulunmakta. İkinci şelalenin suyu su batan sistemine gitmektedir. Rota tamamıyla yaya olarak gezilebilir.

Şelalenin hemen sağ tarafında 50 m civarında kanyon bulunmakta. Sportif amaçla olta balıkçılığı yapılabilir. Kuş kayası ve Harmankaya jeolojik oluşum açısından dikkate değer noktalardır. Dere yatağında 4 farklı nokta göbekçiklerde yüzme imkanı var. Vadi üzerinde çakal, tilki, domuz ve birçok kuş türü gözlemlenebilir.

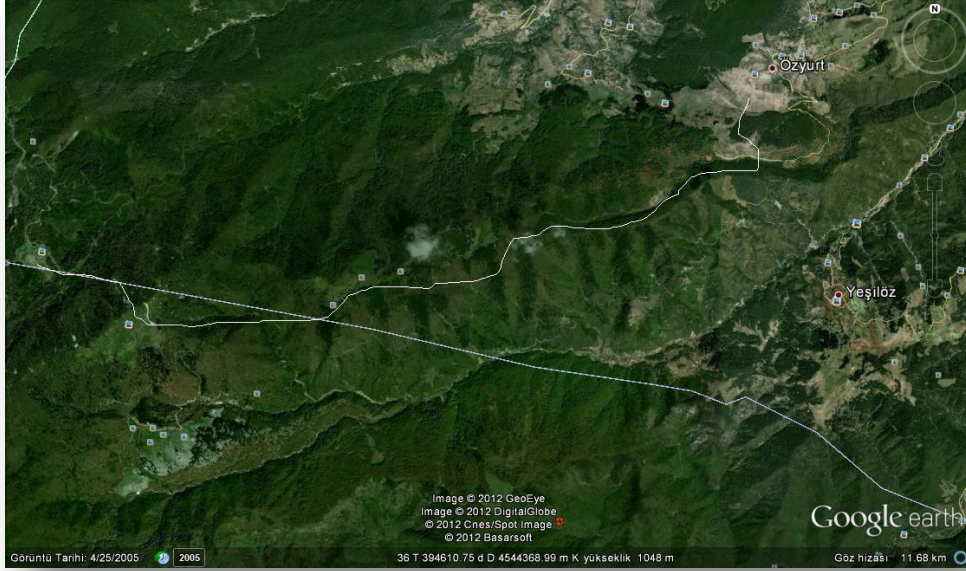
Vadi üzerinde Kayın, gürgen, defne, yabani karayemiş, dağ gülü, şimşir ağacı, patlangaç ağacı, kestane, çınar, çam, ıhlamur, yabani fındık, kocayemiş, döngel, likapa gibi 17 tür ağaç ve çalı tür barındırmaktadır. Bitki çeşitliği bakımında 3 farklı tür eğrelti otu, ruscus ve mantar türleri açısından kanlıca mantarı, karakulak, ağaç mantarları, belirlenen 6 tür mantar çeşit i bulunmaktadır. Manzara seyir için Kuş kayası ve Harmankaya vadiyi en güzel seyir noktalarıdır. Parkur bitiminde yaklaşık 800 m lik yürüyüş alanı olan kent ormanı vardır. Büyük şelale peyzaj özelliği taşımaktadır. Şehir merkezine yakın noktada. Popülerliği çok Zorluk derecesi zor.

Eğerci Aksu yaylası-Alaph Bölüklü Yaylası Yürüyüş Parkuru.

Devrek Eğerci Beldesi Özyurt Köyünden başlayarak Gölçük Yaylası, Aksu Yaylası, Kızıkulak Yaylası Bölüklü yaylası yürüyüş rotası toplam 17 km dir. En yüksek nokta Kızıkulak zirve 1595 m yürüyüş rotası üzerinde Geyik, karaca, ayı, çakal, tilki, domuz ve birçok kuş türü gözlem yapılabilir. Bölüklü yaylası 150 yıllık yaylacılık kültürünün devam ettiği bir yayla. Yürüyüş rotası üzerinde kayın, köknar, Dağ gülü, gibi ağaç türleri bulunmakta. Bitki çeşitliği açısından oldukça zengin bir bölge. Dönemine göre 7 tür mantar bulunmakta. Kızıkulak yaylasından hava açık olduğu dönemde deniz görülmektedir. Atla tamamı gezilme imkânı var. Araç ve bisikletle 9 km bölüm.

Zorluk derecesi; orta. Bölüklü yaylası peyzaj özelliği taşımaktadır. Bölüklü yaylasında 1 adet pansiyon bulunmaktadır. Popülerliği az.

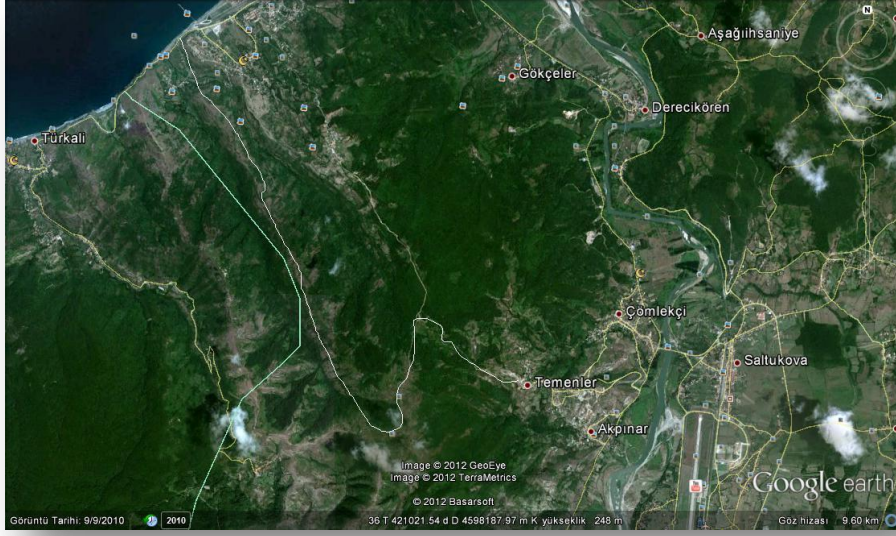

Çaycuma İlçesi Gali Tepesi Yürüyüş rotası.

Çaycuma İlçesi Temenler Köyü –Gali Tepesi, Türkali Köyü rotası yürüyüş rotası. Toplam uzunluğu 15 km. Gali tepesi rakım 496 m Rota üzerinde Filyos vadisinin en güzel seyir noktası olan gali tepesine ulaşmak için temenler köyünden 4 km yürüyüş yapmanız gerekmektedir. Atla parkurun tamamı .Araç ve bisikletle 4 km lik bölüm gezilebilir. Temenler köy içinde 4 adet anıtsal meşe ağacı bulunmaktadır. (henüz tescil edilmemiştir.)

Gali tepesi Filyos havzası kuş gözlem noktasına yakın olduğu için kuşların göç dönemlerinde en güzel seyir teras noktası. Ağaç türleri açısından Kayın, Kestane, çam gibi 10 farklı türde ağaç ve çalı türü görülebilir. Filyos Antik Kentinin yapımında kullanılan antik dönem taş ocağı tarihsel mekân açısından ve jeolojik açıdan önemli. Konaklama imkanı Çaycuma İlçesi veya Türkeli köyünde mevcuttur.

Zorluk derecesi orta. Popülerliği az

Kdz. Ereğli Çaylıoğlu Beldesi Güneşli Şelaleleri Vadisi Yürüyüş Parkurları .

Çaylıoğlu beldesi , veli dağı köyü ve yeni doğancılar köy sınırlarını belirleyen dere yatağı. Rota 10 km. vadinin son noktası 500 rakım. Vadi üzerinde 4 tane 5 ila 20 m arası yüksekliklere sahip şelale var. Rota tamamıyla yaya olarak gezilebilir. Olta balıkçılığı yapılabilir. Yüzmek için güzel göletler bulunmaktadır.

Vadi ağaç türleri açısından oldukça zengindir. Ağırlıkta kayın, akasya, köknar, kestane, ıhlamur, Dağ gülü,yabani fındık ,lıkapa gibi 15 değişik tür ağaç ve çalı türü vardır.

Birçok mantar türü ve botanik açısından zengindir. 4 şelalenin yanında ayı ini bulunmaktadır. Aynı zamanda yüzmek için ideal bir göl vardır. Yabani hayat açısından ayı, domuz, çakal, tilki ve birçok kuş türü görülmektedir. Konaklama imkanı Ereğli merkezde.Zorluk derecesi zor. Popülerliği orta

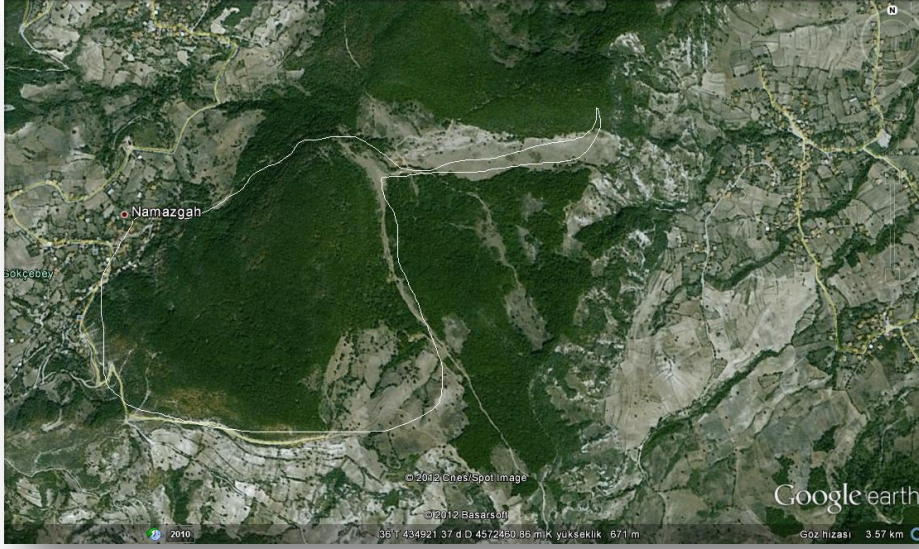
Alaplı Bölüklü yaylası –Bacaklı yaylası -Karatepe Yaylası yürüyüş –Bölüklü Yaylası Yürüyüş Parkurları

Rota uzunluğu 11 km dir. Rotanın 3 km yaya veya atlı kalan kısmı araç ve bisikletle yapılabilir. En yüksek nokta bacaklı yayla zirve 1630 rakımdır. Rota üzerinde geyik, ayı ,çakal, tilki, domuz ve bir çok kuş türü görülebilir. Orman dokusu olarak Kayın,çam türleri 1200 yaşında porsuk ağacı görülebilir. Yürüyüş rotası tabiatı koruma alanı sınırları içinden geçmektedir. Bölüklü yayla yaklaşık 150 yıldan bu güne yayla kültürünün devam ettiği nokta. Botanik açısından oldukça zengin bir bölge. Yayla peyzaj özelliği bulunmaktadır. Bölüklü yaylada bir adet pansiyon mevcuttur. Bunun dışında konaklama imkânı Alaplı ilçe merkezi.Zorluk derecesi kolay. Popülerliği çok.

Gökçebey ilçesi –Namazgâh Köyü –Dua Tepe Yürüyüş Parkurları.

Namazgâh Köyünden başlayarak Dua tepesi Kurtdamı bölgesi Namazgâh Köyü. 7 Km lik parkur. Dua Tepe 705 rakımla parkurun en yüksek noktası. Parkur yaya ve atlı olarak gezilebilir. Dua tepe seyir noktası Hacımusa beldesi havzaya hakim bir nokta. Namazgâh Köyü Filyos vadisinin en güzel seyir noktalarından bir tanesi. Yabani hayvan bakımından Ayı, domuz, çakal, tilki ve bir çok kuş türü görülebilir. Otantik açıdan Namazgâh Köyü Herkime evleri diye tabir edilen bölgeye has ahşap yığma tekniği ile yapılan evler görülebilir. Botanik açısından zengin bir bölge. Ağaç türleri açısından başlıca meşe, kayın ormanları hakim 10 farklı tür de ağaç ve çalı tür mevcuttur. Kurtdamı bölgesinden başlayan Gökçebey ilçesinin en güzel şelalerinin bulunduğu havzanın üstünde. Konaklama Gökçebey ilçe merkezinde bir otel mevcuttur. Popülerliği az .Zorluk deresi kolay

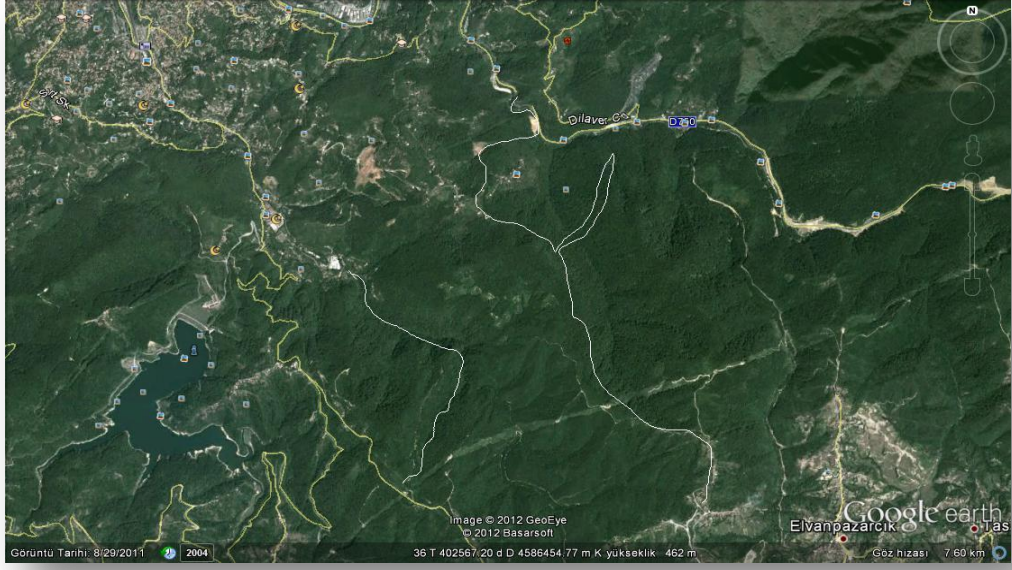

Elvanpazarcık Beldesi –Gökgöl Mağarası- Hayat Mahallesi- Ayı burnu Tepesi- Elvan mahallesi Yürüyüş Parkurları

76

Parkur 8 km. Parkurun 3 km lik bölümü yaya ve atlı olarak. 3 km lik bölüm ise araç bisiklet ile gezilebilir. Yürüyüş parkuru güzergâhında ayı burnu deresi görülmeye değer bir dere yüzmek için bir tane küçük gölet mevcuttur. Gökgöl Mağarası 875 m gezilebilen alanı ile turizme açık bir mağara. Yaban hayat açısından Domuz, çakal, tilki ve birçok kuş türü görülebilir.

Orman dokusu olarak özellikle ayı burnu tepesi bölgesi el değmemiş kayın ve meşe ormanlarına sahip. Orman dokusu açısından 10 farklı ağaç ve çalı türü vardır. Bitki örtüsü bakımından zengin bir bölge. Ayı Burnu tepesi Zonguldak şehir merkezini tepeden izlemek için seyir terası konumundadır. Konaklama imkânı şehir merkezine yakın nokta. Popülerliği az Zorluk derecesi kolay.

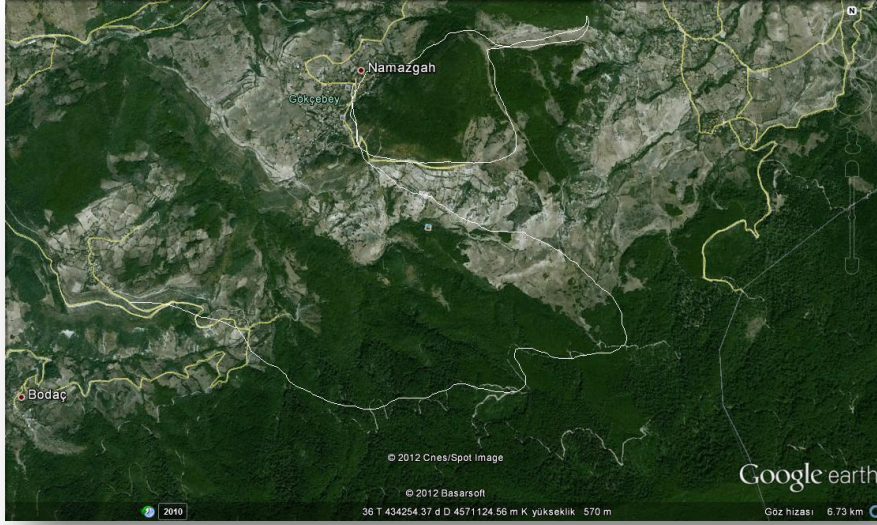

Gökçebey İlçesi Namazgâh Köyü -Kurtdamı Mevkii- Tepeköy Yürüyüş

Parkurları

6 km lik rotayı yaya-atla ve bisikletle gezmek mümkün. Süzek veya kurtdamı dersinde büvetlerde yüzüle bilinir. Tarihi değirmen görülebilir. Orman dokusu olarak başlıca kayın olmak üzere 10 farklı türde ağaç ve çalı türü mevcuttur. Ayı, Domuz, çakal, tilki gibi hayvanlar ve bir çok kuş türü görülebilir. Otantik açıdan Namazgâh Köyü Herkime evleri diye tabir edilen bölgeye has ahşap yığma tekniği ile yapılan evler görülebilir. Manzara seyir için tepe köyden ve kurtdamı bölgesinden Filyos Vadisi izlenebilir. Botanik açıdan zengin bir havza. Özellikle kurtdamı bölgesi dağ gülleri ve bir çok çiçek türünü barındırmaktadır.

Zorluk derecesi kolay. Popülerliği az

DOĞAL ÜRÜNLERE DAYALI EL SANATLARI:

Madencilik dokumacılık ve ağaç işlemeciliği yöreye özgü iş kollarıdır. M.Ö. 1200'lü yıllarda bölgeye (Paflagonya) yerleşen Frigler, Sandrake olarak bilinen, kırmızı **zırnık** (kırmızı, turuncu renkli sülfür minaralli, realgar) adlı madeni işleyerek boya, ilaç yapımında kullanmışlardır. Kaynaklarda Sandrake olarak geçen Zonguldak Deresi, bu adı söz konusu mineralin adından almıştır. **Ağaç oyma işçiliğinde** de yetkin olan Friglerin dokuma ürünleri de, tarihsel metinlere konu olmuştur. Böylesi bir geçmişi olan dokumacılık, ağaç işçiliği, ilin hemen hemen her köşesinde görülen el sanatı olmasına karşın; tekstil ve konfeksiyonun gelişmesi, insana yönelik dokuma ürünlerini **elpek, pelemet bezi, çözme bez, kepre dokuma**); hayvan gücü yerine motorlu taşıtların yaşam içersinde yer alması, hayvana yönelik ürünlerin (semer, heybe, at çulu, koşum takımları, kolon, yem torbası.) Dokunmasını olumsuz etkilemiştir.

Kdz.Ereğli'de "**elpek**" Çaycuma'da "**pelemet**" diğer yerleşim birimlerinde de "çözme bez" olarak bilinen yerel dokuma, "**düzen**" adlı el tezgahlarında **keten** ve pamuk ipliği ile dokunurdu. İç giyimde kullanılan bu bez yazın serin kışın da vücut ısını tutmasıyla ünlüdür. Günümüzde yöresel nakışlarla süslenerek yelek, bluz, çanta ve hediyelik eşya biçiminde değerlendirilmektedir.

İnce olarak dokunan bezler başörtüsü (yazma, yemeni); kalın ve desenli yollu olan bezler (**alacalı bez**) sofra, **kerevet** (sedir) örtüsü ve döşemelik; mavi boyalı (**gök**

bez) bez erkek pantolonu; çite bezi de kadın şalvarı (dizlik) olarak kullanılan yaygın dokuma ürünleridir.

Kız çeyizi, yağlık, kuşak peşkir gibi dokumalarda görülen Zonguldak yöresi nakışları (18. Ve 19. Yüzyıl), nakış bezi (ham ipek, keten), nakış türü (Türk işi, hesap işi), nakış tekniği (Muşabak, düz ve verev iğne, pesent, güzeme, kesme ajur, tel kırma altın simle yapılan balık sırtı verev) kullanılan renk, boya (kök boya, kadın saçı) ve motif yönünden üstün özellikler taşır.

Zonguldak, Bartın, Karabük (Safranbolu, Eflani, Ulus) İlleri yöresinin karakteristik bir nakış tekniği olan "tel kırma" işi günümüzde de sürdürülmektedir. Herhangi bir bez üzerine "kırma teli" adı verilen malzeme ve özel aletle işlenir. Başörtüsü ve kadın üst dış giyiminde süsleme olarak kullanılır.

Alaplı, Gümeli yöresinde yaşamakta olan yayla geleneği nedeniyle el tezgahlarında kolon ve benzeri ürünler dokunmaktadır.

Ayrıca ceviz ağacından çeyiz sandığı; evlerde ocakların üstü ve iki yanında yeralan gömme dolap, raf (gözgere), kapı, tavanlardaki ağaç işçiliği, kaşık, hamur tekkesi, takunya (nalın), üretimde kullandığı araçlar ve Kdz.Ereğli, Alaplı'da tekne (sandal) yapımı yöredeki ağaç işçiliği örnekleridir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) atölyelerinde madenci heykeli ve rölyefi, madenci feneri, masa üstü isimlik, maket kömür vagonu gibi üretim kültürünü yansıtan hediyelik eşyalar, gemi modelistlerinin maket gemileri yörenin el sanatları ürünlerindendir.

Bastonculuk: Mısır'da İngilizlere esir düşen Devrekli marangoz ustası Ali Ziya efendi, İngilizlerden öğrendiği bastonu Devrek'te yapmaya başlar. Aziz Salman Usta, Münteka Çelebi Usta ve diğer ustaların gayretleriyle gelişen bastonculuk Devrek'le özdeş olur.Klasik Devrek Bastonu, el sanatı ürünüdür. Gövdesi kızılıçık, sapı ceviz ağacı olup, gövdesinde başları sap kısmına doğru dolanmış iki yılan motifi bulunur.

Günümüzde değişik biçim ve malzemedен yapılmış, sapları ve gövdesinde boya, gümüş, sedef, bakır işlemeli motifler bulunan bastonlar yapılmaktadır.

YEREL ETKİNLİKLER:

- Kdz. Ereğli Uluslararası Osmanlı Çileği ve Kültür Festivali (Haziran ayı),
- Kdz. Ereğli Uluslararası Sevgi, Dostluk ve Barış Kültür Festivali (Temmuz ayı İlk Haftası)
- Kdz. Ereğli Hamsi Festivali (Temmuz ayı İlk Haftası)
- Çaycuma Kültür ve Yoğurt Festivali (Haziran ayı),
- Devrek Baston ve Kültür Festivali (7-10 Temmuz),
- Zonguldak/Karaelmas Karadeniz Uluslararası Kültür ve Sanat Festivali (21-27 Haziran)
- Bölüklü Yayla Şenliği (Temmuz ayı)
- Kömür Günü (8 Kasım)

DOĞAYA DAYALI GASTRONOMİ MUTFAĞI:

Yöre mutfağında ağırlık unlu (buğday ve mısır unu) mamullerden yapılan yemek türlerindedir. Zonguldak ormanlarında belki dünyanın en lezzetli kestanesi 'kuzu kestanesi' yetismekte olup, mevsiminde toplanan kestane suda haşlanarak 'tuzlama' bütün olarak fırında kavrulmasıyla 'kavşak', 'çizilerek ateşte pişirilmesiyle kebab (kömme) biçiminde değerlendirildiği gibi kurutularak da saklanır. Ülkemizde sadece Kdz.Ereğli'de yetişen Osmanlı Çileği, orman altı bitki örtüsü içinde yer alan dağ çiçeği, kızılcık (kiren), kuşburnu, böğürtlen, fesleğen, nane, defne, karayemiş, ahlat yöre mutfağında değişik kullanma biçimlerinde değerlendirilmektedir.

Turizm İşletme Belgeli Tesislere Giriş ve Geceleme Yapan Turist Sayısı

	Giriş	Geceleme
Yerli	44. 008	73.409
Yabancı	1023	2.284
Toplam	45.031	75.693

Zonguldak İli Turizm Seyahat Acenteleri

Numarası	Acenta Adı	Grubu	İlçe
6714	AKCANS A TURİZM	A	ZONGULDAK
2468	AKTÜRK TURİZM (4.ZONGULDAK ŞB.)	A	MERKEZ
1527	ARTUR TURİZM (EREĞLİ ŞB.)	A	EREĞLİ

1686	EKİNOKS TRAVEL (Zonguldak Şb.)	A	ZONGULDAK
7044	VLG TUR	A	MERKEZ
6351	RÜZGAR TURİZM	A	MERKEZ
5261	L&G 4U TURİZM	A	K.EREĞLİ
5018	GEZGİN 67 TUR	C	MERKEZ
3945	GÖKAY TURİZM (ZONGULDAK Şb.)	C	K.EREĞLİ
4941	BAYKAN 67 TOUR	C	K.EREĞLİ

6.0 Zonguldak İli Turizm Sektörü GZFT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLERİ

- Bölge coğrafyasının jeomorfolojik özelliği nedeniyle çok çeşitli turizm aktivite alanları mevcuttur.
- Bitki ve Yaban hayvan çeşitliliğine sahiptir.
- HABITAT ve ekosistem çeşitliliği ve zenginliği, orman alanlarının hala doğal karaktere sahip olması.
- Tarihi, arkeolojik, kültürel ve folklorik değerlerin zenginliği ve doğal alanlar ile bir arada oluşu.
- İstanbul, Ankara gibi metropollere yakınlığı.
- Ulusal ve uluslar arası pazarlar için toplumsal olay ve güvenlik nedeni ile istikrarlı bir bölge olması.
- Özgün turistik ürün çeşitliliğine sahip olması.
- Her mevsim farklı turizm etkinliğinin yapılabilmesi.
- Turizmin yeni sektör oluşu. Pazarın doyuma ulaşmamış olması ve rekabetin şiddetli olmaması.
- Yeni yatırımcılara açık olması ve yatırıma uygun alanların varlığı.
- Bölgenin zengin mağara turizm potansiyeli.

ZAYIF YÖNLERİ

-Turizm kavram ve kapsamının bölge halkınca algılanamaması ve bilgi eksikliği. -Bölgesel düzeyde turizmi geliştirecek stratejik planların bulunmaması. -Doğal ve kültürel değerlerin yeterince korunamaması. -Bölgede alternatif turizm çeşitliliği konusunda uzmanlaşmış seyahat acenteciliği ve tur operatörlüğünün az ve yetersiz olması. -Turizm paydaşı olarak yerel yöneticiler, sektör yöneticileri, sivil toplum örgütleri, yerli halk arasında diyalog ve işbirliğinin yetersiz olması ve katılım eksikliği. -Doğal turizm alanları için ve konaklama tesis niteliklerinin ve yatak kapasitesinin yetersizliği. -Deniz ve demiryolu ulaşımının zayıf olması, bu ulaşım araçlarından yararlanılamaması, havayolu ulaşımı için güzergâh yetersizliği.	-Şehir imar planlarının zayıf olması. Kötü şehircilik anlayışı. Ya da imar planlarına uyulmaması. -Bölgeye yönelik turistik yatırım ve teşviklerin az, girişimciliğin yetersiz olması. -Toplumun alternatif turizm bilincinin yeterince geliştirilememiş olması. -Üst ve Altyapı eksiklikleri ve doğal çevre ile uyumsuzluğu. -Kalifiye turizm personel istihdamının yetersiz oluşu. -Bölgedeki sanayi tesislerine bağlı artan çevre kirliliği ve yetersiz çevre kalitesi. -Bölgenin turistik tanıtım ve pazarlamadaki yetersizliği. -Turistik kaynaklara bağlı turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesinde vizyon eksikliği

GÜMELİ TABİAT ANITI;

Karadeniz Bölgesi'nin batısında, Alaplı İlçesi, Gümeli Beldesi hudutlarındaki Tabiat Anıtı 255 hektardır. Korunan alana sınır Bölüklü ve Karatepe yaylalarında geleneksel yaylacılık faaliyetleri devam etmektedir. Bunun yanında alandan yayla şenlikleri ve güreş alanı olarak da yararlanmaktadır. Korunan alandaki bitki çeşitliliğini ve anıt ağaç niteliğindeki Porsuk ağaçlarını görmek isteyen , doğa yürüyüşü, trekking, foto safari, yapmak isteyen 1000-1500 ekoturist insan tarafından her yıl ziyaret edildiği tahmin edilmektedir.Süregelen hayat Tabiat Anıtı sınırları içerisine yayılmamıştır alan içerisinde hiçbir yerleşim kurulmamıştır. Alan orman denizi içerisinde geleneksel yaylacılık faaliyetlerinin asgari düzeyde yapıldığı fiziksel ve sosyal anlamda eşsiz bir yerdir.

Orman, akarsu, yayla ve kayalık alanlar, geleneksel yaylacılık alanları gibi ana ekosistem tiplerini bir arada barındırmaktadır.

Jeolojik Özellikler: Paleozoik (I. Zaman)' ın perm devrine aittir. Ana kayalar kırmızı pre, şist, konglomera, marn ve kalkerdir. Bu tabakaların arasında ayrıca kayatuzu, anhidrit, jips gibi mineral kütleleri bulunmaktadır.

Jeomorfolojik Özellikler: Saha tepelik-engelibelik, eğimli arazi formasyonundadır. Yer yer kayalıklar bulunmaktadır.

Toprak özellikleri: Killi, kumlu, kalkerli marn toprak tipleri bulunmaktadır.

6.4- Flora: Saha Orman ekosistemi içermektedir.

Hakim ağaç türleri: Kayın (*Fagusorientalis*) Gürgen (*Carpinusbetulus*) Porsuk (*Taxusbaccata L.*) ve Gökmar (Abiesbornmülleriana) 'dır.

Bunlardan başka: Karaçam (*Pinusnigra*), Meşe (*Quercus robur*), Anadolu kestanesi (*Castaneasativa*), Çınar (*Platanusorientalis*), Akçaağaç (*Acer monspessulanum*), Çınar Yapraklı Akçaağaç (*Acer plantanoides*), Defne (*Laurusnobilis*), Fındık (*Corylusavellana*), Ihlamur (*Tiliaargentea*), Kuş Üvezi (*Sorbustorminalis*), Dişbudak Yapraklı Üvez (*Sorbusaucuparia*), Keçi Söğüdü (*Salixcaprea*), Dişbudak (*Fraxinus*), Katran Ardıcı (*Juniperusoxycedrus*), Yabani Çilek (*Fragariavesca*), Böğürtlen (*Rubuscanescens*), Boylu Funda (*Ericaarborea*), Patlangaç (*Coluteaarberossens*), Kocayemiş (*Arbutusunedo*), Isırgan (*Urticadiocina*), Ökseotu (*Viscumalbum*), Orman Sarmaşığı (*Hedere helix*), Eğrelti (*Scolopendravulgaria*), Karayemiş (*laurocerasusofficinalis*), Boyacı Sumağı (*Rhuscotinus*), Orman Gülü (*Rhododendronpanticum*

Fauna: Alan yaban hayatı açısından fazla müdahale görmemiştir. Alanda: Geyik (*Cervuselaphus*), Karaca (*Capreoluscapreolus*), Ayı (*ursusarctos*), Yaban Domuzu (*Sus scrofa*), Kurt (*Canislupus*), Tilki (*Vulpesvulpes*), Tavşan (*Lepuscapensis*), Sincap (*Sciurusvulgaris*), Baykuş, kartal,doğan, şahin, alakarga türleri yaşamaktadır.

Peyzaj Özellikleri: İlkbahar ve sonbahar aylarında ağaçların yaprak açma ve dökme zamanlarında orman rengârenk bir görünüm almaktadır. Alan içerisinde ormanlar birbirinden farklı yükseltiler içermektedir.

Peyzaj İç Doku: Ağaçların fert olarak heybetli görünüşleri vardır.

Sosyo Ekonomik Yapı:Alan içerisinde yerleşim yeri yoktur. Civarında yaşayan yöre halkı yurt dışı gelirlerinin yanında Ereğli demir-çelik ve kömür işletmeciliğinde madenlerde çalışarak gelir elde etmektedirler ayrıca tarım ve hayvancılıkla uğraşan köylüler vardır. Ormancılık sektöründen gelen gelirler de önemli yer tutmaktadır.

Güemeli Tabiat Anıtı'nın Ekoturizm Potansiyelinin öne çıktığı ve sunduğu aktiviteler;

- Yürüyüş ve Sırt Çantalı Geziler
- Dağ Bisikletçiliği ve Bisiklet Gezileri,
- Atlı geziler,
- ATV'lerle geziler,
- Adrenalin gezileri(Derin vadi gezileri, keşif gezileri, orientring,)
- Yaban Hayatı ve Kuş Gözlemciliği (fauna gezileri),
- Doğa Gezileri,
- Bakir Orman Gezileri,
- Fotosafariler,
- Botanik gezileri,
- Kırsal Miras Gezileri,
- Doğa Eğitimi Programları,
- Bilimsel turizm,
- Aile/Yerli Turistler,
- Enteresan Peyzajlara geziler (jeoturizm),
- Yayla gezileri,
- Köy ortamında ev pansiyonu konaklaması, çitlik turizmi,
- Köy ürünleri satın alma,
- Ahşap el sanatı ürünleri satın alma,

Güemeli Tabiat Anıtı'nın Ekoturizm Yönetimi Amaçları:

- **Yüksek kalitede küçük ölçekli hizmetler**, yerli ve yabancı konuklara iyi bilgi ve açıklamalar içeren, iyi yönetilen ekoturizm köyleri ağı oluşturmak;
- **Nitelikli Alan Kılavuzları** yetiştirmek,

- **Nitelikli konaklama yerlerinin** oluşmasını teşvik etmek;
- **Rotalar:** Yürüyüş ve dağ bisikleti patikalarından oluşan bölgesel bir ağ kurmak, Doğa ve kültür gezileri için önemli **rotalar** ve noktalar belirleme ve bunlara ulaşım ve **bilgilendirme planı** geliştirme.

Gümelî Tabiat Anıtı'nın 8 turizm fırsatı

- 1- Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerle ulaşım açısından iyi bağlantıların bulunması,
- 2- Ekoturizm sahalarına talebin artması,
- 3- Alanın Gümelive Karatepe yaylalarına sınır olması.
- 4- Planlama için yeterli zaman olması, çünkü turizm için aşırı bir talep henüz yoktur.
- 5- Milli ve Milletlerarası STK desteği,
- 6- Tur operatörlerinin alana karşı müspet yaklaşımları,
- 7- AB üyesi olunacak olması.
- 8- Yerel yöneticilerin alandaki ekoturizm faaliyetlerini desteklemeleri.

Ekoturizm potansiyelinin yüksek olduğu bölgelerde Doğa Turizmi Potansiyelini daha da geliştirmek için aşağıdaki hususlar planlanmaktadır;

85

- Yerel Hizmetlerin sunumu: konaklama, yöresel yiyecekleri sunan lokanta, yerel ve parkla ilgili eşyalar satan perakende satış yerlerini artırma;
- Alan Kılavuzlarını geliştirici eğitim programları uygulama,
- Köy Turist Bilgi Noktaları (TBN) kurulması
- Tanıtım, Bilgilendirici, açıklayıcı materyallerin sağlanması pazarlama etkinlikleri
- Etkinlikler, sanat ve el sanatları pazarları ve düzenli günlük geziler için belirli tarihleri olan yıllık program geliştirme,
- Alanda bir dağ bisikleti patikası ağı ve köyde bir bisiklet kiralama yeri oluşturma,
- Özel kuş gözlem ve yaban hayatı iz sürme programlarının geliştirilmesi,
- Dağa doğru uzanan vadilerde seyir alanlarının oluşturulması,
- Yol boyunca bilgilendirme/açıklama panolarının yerleştirilmesi,
- Otel ve pansiyon işletmenlerine yeşil işletme eğitimi,
- Kıyı bölgesinden servislerle "KDMP yeşil bölgesi iç kesimini ziyaretimkanının başlatılması,

- Bölgesel Turizm Organizasyonlarına (Amasra Safranbolu) entegrasyon,
- Kamuoyu çevre bilinçlendirme kampanyası,
- Küre Turizm Kurulunun oluşturulması,

Gümeli Tabiat Anıtı'nın Turizm Talebi Değerleri

Halihazırdaki ziyaretçi sayısı	Gümeli TA gezmek maksatlı gelen ve konaklayan (turist) : 50 kişi Ziyaretçi(konaklamayanlar) : 1500 kişi
Para harcama	Konaklama, yeme-içme, yanında yöresel el sanatı ve yöresel kurutulmuş veya konserve ürünler alınarak para ödenmektedir. Kişi başına ortalama en az 30 TL harcama yapıldığı gözlemlenmiştir.
Ziyaretçi Profili	Bireysel gezginler: % 15 Eşler: %15 Aileler: %25 Tur grupları (tanıdık ve benzer talepteki kişilerin bir araya gelmesi şeklinde): %35 Diğerleri: %10
Gelişlerinin ilk yedi sebebi:	1- Doğa Gezileri, 2- Bakir Orman Gezileri, 3- Kırsal Miras Gezileri, 4- Botanik gezileri, 5- Yaban Hayatı ve Kuş Gözlemciliği (fauna gezileri), 6- Doğa Eğitimi Programları 7- Fotosafariler,
Kıyaslanabileceği bir saha	Saha Küre Dağları Milli Parkı ile kıyaslanabilir özelliklere sahiptir.

Gümeli Tabiat Anıtının Turizm Arzu Değerleri

Ulaşılabilirlik		
Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı	Orta derecede yakın; 4 saat (3-5 saat arasında)	
Alana Ulaşım	Özel taşıt (x) Toplu taşıma (x) Diğerleri (x) (Bisiklet, motosiklet, yürüyüş, atlı vb.)	Ziyaretçinin Genel ulaşım kanaati: Alan gününbirlik ziyaret açısından uzak bir noktadır.
Ulaşım için problemler: Tabiat Anıtı'nın iç yolları arazili olmayan araç ulaşımı için genelde uygun nitelikli değildir.		

Altyapı	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı		X		Yeterli
Yerel ağ(toprak, asfalt)	X			Yol standart ı düşük olup iyileştirilmelidir.
Anayollara bağlantı		X		Bazı bölgelerde iyi
Yerel genel taşımacılık	X			Özel araç dışında ulaşım imkanı yok.
Programlar	X			
Ücretler		X		
Ring patikaları	X	X		
İşaret levhaları	X			Yapılıyor, yer yer tamam,
Genel yer işaret levhaları	X			Yapılmakta
Bilgi panoları	X			Yapılmakta,
Araçlar için park kapasitesi		X		
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları	X			Yeterli değil,
Restoran sayısı	X			Turizme uygun nitelikliler yetersiz

Restoranların durumu	Kategori	Sayısı	Açıklama
	Turistik	15	Alan içinde tesis yoktur.
	Yerel	22	Yakın İlçeler dahil
Yemek standartları	Yüksek standartlı yemek sunanlar : 15 Yeterli standartta yemek sunanlar: 17 Kötü standartta yemek sunanlar : 5		

Barınma imkanları (Alaplı ve Karadeniz Ereğli'de)	Kategori	Kuruluş sayısı	Yatak Sayısı
Oteller	İyi	5	250
Hosteller	-	-	-
Yatak&kahvaltı oteli	Orta	5	100
Rota üstü kulübeler	-	-	-
Bungalov tarzı	İyi	-	-

Kamp alanı	-	-	-
Diğerleri: Pansiyon	Orta	3	10

Sahanın kendine has özellikleri;			
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	Var	Anıt Ağaçlar, Peyzaj, Yaylalar
	Biraz farklı ama değerli olanlar	Var	Göl
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar	Var	
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?	Evet	Akçakoca, Kdz.Ereğli: Gastronomi turizmi	
Alandaki yabanıl varlıklar	Bayrak türler	Ayı Geyik	Ayının en önemli yayılım sahalarından
	Diğer ilginç yaban hayatı	Karaca, yaban domuzu	Yaban hayatı varlığı özel bir zenginlik içerir.

Tatmin edici yaban hayatı izleme imkanı	Memeliler		Kuşlar	Açıklama
Garanti edilen türler var mı?	X		X	Ayı, ötücü orman kuşları
Genellikle rastlanma ihtimali	X		X	Yaban domuzu ve kartal türleri
Şans veya mevsime bağlı olanlar	X		X	Karaca, geyik,
Alanda bulunan tesisler				
Sahadaki tesisler	Yetersiz	yeterli	iyi	Durum açıklaması
Rekreasyonel tesisler	X			Uzun devreli gelişme planına göre yapılabilir.
Spor tesisleri	X			
Diğerleri	X			

Doğal Kaynakların Potansiyeli							
Kaynak adı	Var	1	2	3	4	5	Açıklama
Dağlar	X		X				Peyzaj, Jeomorfoloji,
Ormanlar	X			X			Peyzaj değeri
İzole alanlar	X			X			
Şelaleler	-						
Göller	X			X			
Nehirler	X			X			
Yaylalar	X		X				
Mağaralar	-						
Yaban hayatı	X			X			
Memeli	X			X			
Kuşlar	X		X				
Kelebekler	X			X			
İklim	X				X		
Peyzaj dokusu	X	X					Çeşitlilik öne çıkar
Derin Vadiler	X			X			
Tabiatla uyumlu kültürel miras		X					Tabiata uyumlu hayat tarzı,
1-5 arası değerlendirme şekli; 1) İnsanlar sahayı özellikle bu kaynak için ziyaret ederler, çekirdek üründür, 2) Kaynak alanı ziyaretçiler tarafından mutlaka ziyaret edilir, 3) Alanda kaynağın olması ziyaretçi deneyimine katkı sağlar, 4) Herhangi bir farklı şey sunmaz, 5) Turizm için ilginç değil,							

Gümeli TA 'nın Taşıma Kapasitesi Analizi

GümeliTA ve çevresinde yaşayan paydaş ve ilgi grupları ile yapılan birebir görüşmeler, çalıştaylar ve yönetici gözlemleri neticesinde aşağıdaki veri grupları elde edilmiştir.

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme şekli: 1- Tamamen sağlanabiliyor, 2- genel olarak sağlanıyor, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla sağlanamıyor 5- Hiç sağlanamıyor					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar			X		
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir		X			
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır				X	

Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve önerileri ele alınıyor			X		
Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor		X			
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi		X			
Beraber çalışmanın önemi biliniyor		X			
İyi bir işbirliği içindeler		X			
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor			X		
Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor				X	
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor				X	
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi				X	
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor				X	
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı				X	
Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor				X	
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor		X			
Planlı turizm uygulaması yapılıyor		X			
Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.		X			
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır	X				
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir				X	
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor		X			
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor			X		
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor		X			
Turizm doğanın korunmasına yardımcı oluyor			X		
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor			X		
Turizm hayat kalitesini artırıyor			X		

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme sonuçları;

- 1- Gümeli TA'nın sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi yönünden bir problem yaşamamaktadır.
- 2- Ekonomik beklentiler ve turizme hazırlıklar mevcuttur, bu sürecin iyi yönetilmesi gerekir,
- 3- Ekonomik kaynak ayrılmalı, kaynakların turizm gelişimi için yerinde kullanımı sağlanmalıdır.
- 4- Turizm sosyal hayat için müspet etkiler yapmış, kültür ve tabiatın korunmasına imkan sağlanmıştır.

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi

Faaliyet	Genel etkiler	Korunan alan üzerindeki etki	Etki		
			Kabul edilebilir	Kabul edilemez	Kabul edilebilir ancak;
Kamping&piknik	Menfi	Katı atıklar	X		Katı atıklara ait çözümler gerekir.
Ahşap Hediyeelik eşyaların satılması,	Müspet				Planlı ve yasal üretime dayanmalı

Dağcılık,trekking	Müspet		X		
Su sporları	Menfi	Tehlike içermekte	X		Güvenlik tedbirleri alındığı takdirde
Rafting	Müspet				Güvenlik tedbirleri alındığı takdirde
Olta balıkçılığı	Menfi	Balık türleri yetersiz sayıdadır		X	MP içinde balıkçılık öngörülmemektedir.
Normal spor etkinlikleri	Müspet				Sadece belirtilen yerlerde yapılırsa
Yeme içme	Müspet		X		Yöre yemekleri öne çıkmalı
Doğa yürüyüşü	Müspet		X		Patikalar dışına çıkılmamalıdır
Mağaracılık	Müspet		X		Belirtilenlerde ve kılavuz eşliğinde olmalıdır.
Kanyoning	Müspet		X		Belirtilenler yerlerde ve kılavuz eşliğinde olmalıdır.
Yaban hayatı gözlemi	Müspet		X		Belirtilen yerlerde ve kurallara uygun olarak
Bilimsel geziler	Müspet		X		Alan kılavuzu eşliğinde,

Ekolojik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme sonuçları;

- 1- Gümeli TA da katı atık sorunu görülmektedir.
- 2- Müspet olarak ele alınan faaliyetler taşıma kapasitesinin altında olduğundan artırılması ve izlenmesi alakalı tedbirler alınacaktır.

İzlemeye esas olan **Ekolojik Göstergeler** aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

1- tamamen doğru , 2- genel olarak doğru, 3- veri yok, 4- çoğunlukla yanlış 5- Hiç yok

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
Ekolojik göstergeler	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir		X			
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor				X	
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir					X
Korunan alanımızın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir			X		
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır				X	
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür				X	

Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır				X	
---	--	--	--	---	--

Ekolojik göstergelerin değerlendirilmesiyle;

- 1- Flora ve faunanın henüz turizmden etkilenmediği,
- 2- Patika dışına çıkan turistlerin olduğu, bunların zararlara sebep olabileceği, uyarı, işaretlemeler ve alan kılavuzu sistemi ile bunların çözülebileceği,
- 3- Turistlerin yaban hayatını rahatsız az da olsa ettikleri, onun da etkin denetim, alan kılavuzu, uyarılar, otokontrol gibi mekanizmalar ile çözülebileceği düşünülmektedir.
- 4- Netice olarak, Gümeli TA 'nda henüz ekolojik göstergeler henüz önemli bir tehlike işareti vermemektedir. Ancak, alan kılavuzu, saha görevlisi, işaretleri tabelalar, bilgilendirme ve uyarılar ile *bir ziyaretçi yönetim programı ile* olumsuzluklar önlenilebilecektir.

Fiziki/idari taşıma kapasitesi incelemesi ve değerlendirmesi aşağıya alınmıştır;

1-Akıcı,yeterli2- iyi, 3- fena değil, 4- kötü, 5- çok kötü

Fiziki/idari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları					X	
	Korunan alandaki yol ağı					X	
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları						X
Park girişi	Park etme				X		
	Akış				X		
Park yeri imkanları	Yer sayısı				X		
	Biletleme						X
	Yönlendirme					X	
Bilgi imkanları	İşaret levhaları					X	
	Yetkililer						X
	Ziyaretçi merkezi						X
	Ofisler						X
Yiyecek içecek temini	Tedarik						X
Ticaret	Seçenekler				X		
Kolaylık tesisleri	Tuvaletler						X
	Atıkların toplanması					X	
Patika ağı	Yeterlilik durumu					X	
Yaban hayatı izleme	Sayısı ve uygunluğu					X	

noktaları							
Aktiviteler	seçenekler			X			
	Paket doğa turları					X	
	Bisiklet kiralama					X	
	Araç kiralama					X	
	At-katır kiralama					X	
Çalışanlar	Yeterli sayıda						X
	Donanımlı						X

Fiziki/idari taşıma kapasitesi yönünden yapılan değerlendirme;

- 1- İdaremiz personel yönünden yeterli donanımına sahip değildir, takviye edilmelidir,
- 2- Saha içindeki geziler için paket turlar oluşturulmalıdır, özel sektörün teşviki lüzumludur,
- 3- Alan kılavuzlarının sahada görev alması bilgi ihtiyacını da çözecektir,
- 4- Tabela, bilgi panosu, ikaz vb. işaretlemeler lüzumludur,
- 5- Sahada tuvalet vb. temel ihtiyaçların karşılanması için altyapı çalışmalarına ağırlık verilmelidir,
- 6- Ziyaretçi merkezleri işlerliği arttırılmalıdır,
- 7- Personelin donanımı arttırılmalıdır.

93

Psikolojik taşıma kapasitesi ile alakalı değerlendirmede ise herhangi bir problem yaşanmadığı görülmektedir. Bunun sebepleri arasında; Türk insanının hoşgörüsü önemli bir husustur, aynı zamanda doğa turistlerinin fazla lükse düşkün olmamaları, taleplerinin ziyadesi ile karşılanabilmesi sebebiyle sorun yaşanmamaktadır.

Taşıma kapasitesinin tüm yönleri ile incelenmesini müteakip genel değerlendirmesi şu şekilde yapılabilir;

- 1- Taşıma kapasitesine ulaşılmamıştır, ekosistem ve korunan alan turizmden kısa vadede zarar görecektir durumda değildir,
- 2- Toplumun Tabiat Anıtı ve çevresiyle ilgili beklentilere sahiptir, bu beklentilerin turizmin artışı ile bir bölümünün gerçekleşmesi mümkündür,

- 3- İnsanların beklentilerinin yönetilmesi gereklidir, bazı beklentiler uygulanamaz özellikler taşımaktadır,

7.0 ZONGULDAK İLİ VE İLÇELERİNİN KIYASLAMA YÖNTEMİ İLE KISA DEĞERLENDİRMESİ (BENCHMARKING ÇALIŞMASI)

Karşılaştırma yöntemi, kapsam dahilindeki unsurun benzerleri ve rakipleri ile arasındaki farkı görmesi ve daha ilerlemesine itici güç olması amaç edinilerek verimlilik arttırma yöntemidir.

Karşılıklı bilgi alışverişi olarak değerlendirilen bu yöntemde, kopyalama değil, kendi ürünlerimize yönelik ilham almak, uyarlamak hedeftir. Gelecek eğilimlerini şimdiden görüp, müşterinin isteklerini şimdiden karşılamaya hazırlıklı olmayı gerektirir.

Karşılaştırma yapılan ilçenin/ilin başarılı oluşu hususta takip ettiği yolun ilçemizde/ilimizde alınabilirliği araştırılmaktadır.

BENCHMARKING YÖNTEMİ İLE DOĞA TURİZMİ POTANSİYELİ YÜKSEK OLAN BAZI İLÇELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ			
Zonguldak İli			
İlçe	Kıyaslanan İl/ilçe	Kıyaslama sebebi,	Örnek Alınacak Deneyim
Merkez	Akçakoca	İklim ve doğa	Zonguldak deniz ve orman kültürünün orijinallliği ile gelişebilir, bu haliyle Akçakoca'ya benzerliği fazladır, Akçakoca deneyimlerinden faydalanılmalıdır.
Kdz. Ereğli	Amasra	İklim, doğa ve tarih	Kdz. Ereğli deniz, orman ve tarih kültürünün orijinallliği ile gelişebilir, bu hali ile Akçakoca'ya benzerliği fazladır, burasının gelişme deneyimlerini kullanmalıdır.
Alaplı	Akçakoca	İklim, doğa	Alaplı deniz ve orman kültürünün orijinallliği ile gelişebilir, bu haliyle Akçakoca'ya benzerliği fazladır, Akçakoca deneyimlerinden faydalanılmalıdır.
Çaycuma	Nallıhan	İklim, doğa ve şehir yapısı	Çaycuma, hediyelik eşya, yöresel ürünler üretimi vb. konularda başarılı çalışmalar yapmaktadır,
Devrek	Nallıhan	İklim, doğa ve şehir yapısı	Devrek, hediyelik eşya üretimi vb. konularda başarılı çalışmalar

			yapmaktadır.
Gökçebey	Nallıhan	İklim ve Doğa	

Sonraki bölümde verilecek doğa turizmi stratejilerinde yapılan detaylı karşılaştırmaların sonuçlarına göre stratejik faaliyetler oluşturulmuştur.

BÖLÜM 5

5.1. ZONGULDAK'TA SÜRDÜRÜLEBİLİR DOĞA TURİZMİ STRATEJİLERİ

Gelişme Stratejileri

<u>STRATEJİ:1</u>
“Doğa turizmi yatırım projelerine uygulanmak için teşviklerin sağlanması ile Zonguldak'ta turizm sektöründe yatırımların artırılması”
<u>STRATEJİ:2</u>
“Sürdürülebilir doğa turizmi ürünlerinin, turistik kalkınma sürecinde zarar görmek yerine, faydalı olan yerel çevre, toplum ve yöre kültürüyle uyum içinde işlenmesi”
<u>STRATEJİ:3</u>
“Yüksek potansiyele sahip ilçelerde yerel kalkınmada turizmin güçlü bir araç olarak öne çıkarılması”
<u>STRATEJİ:4</u>
“Ürün çeşitliliğini artırma yoluyla, gelirlerin artırılmasının sağlanması”

95

Pazarlama Stratejisi

<u>STRATEJİ:1</u>
“Milletler arası, ülke geneli, bölgesel ve yerel ölçekte markalaşmanın hedeflenmesi, ülke çapında tanıtım ve pazarlamaya ek olarak varış noktaları bazında tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine başlanması”
<u>STRATEJİ:2</u>
“Doğa turizmi ürünlerinin her bileşeninde toplam kalite yönetiminin, sertifikasyonun

etkin kılınması”

STRATEJİ: 3

“Toplumsal farklı kesimlerine uygun fiyatta, kaliteli turistik ürün alternatiflerinin sunulması, faydalandırmada yüksek ekonomik güç sahibi olmanın gerekmemesi ”

Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi

STRATEJİ: 1

“Koruma ilkeleri ve ziyaretçi yönetim kriterlerinin ile yaygınlaştırılması, bunun yanında, müşteri beklentilerine de dayalı sürdürülebilir ziyaretçi yönetiminin sağlanması”

İzleme ve Değerlendirme Stratejisi (Turizmin etkilerinin ve sürdürülebilirliğin izlenmesi)

STRATEJİ:

“Turizmin etkilerinin izlenmesi için, izleme birimlerince göstergelerden yararlanılması”

5.2 STRATEJİK UYGULAMA İLKELERİ:

1. Doğa Turizmini geliştirme politikalarının; doğayı ekonomik rant kaynağı olarak görmemesi,
2. Doğa Turizminden beklentilerin net, uygulanabilir, sürdürülebilir seviyeden daha fazla yükseltilmemesi,
3. Doğanın doğası ile oynanmaması ve karşılıklı zarar görme sonucunun çıkmaması için herkesin doğanın içinde sorumluluklarını bilmesi, başkalarına hatırlatması (otokontrol) ve kamu duyarlılığının gelişmesi,
4. Doğada yapılan tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması,
5. “Ekoturizm; Doğa Turizminin alt kümesidir” bu sebeple doğaya yönelik turizm söylemlerinde Ekoturizmden ziyade Doğa Turizmi kavramının kullanılması,
6. Doğa Turizminin değerlerinin garanti edilmesi açısından, doğayı etkileyen yatırımlarda ekosistemin değeri, ekosistem servislerinin değeri, yatırımın maliyeti

- ve sürdürülebilirliğin maliyeti unsurları kıyaslamasının yapılması, kıyaslamada doğadan yana hareket edilmesi(doğaya pozitif ayrımcılık yapılması),*
- 7. Doğa turizmine konu alanların bu planın (Zonguldak Doğa Turizm Master Planı) alt planları mahiyetinde alan bazında hazırlanacak Doğa Turizmi Yönetim Planlarıyla yönetilmesi,*
 - 8. Doğa turizminin de içinde yer aldığı alternatif turizm arayışları gün geçtikçe önem kazanmakta, daha aktif ve eğitici tatiller tercih edilmekte, milli parklar ve diğer korunan alanlara duyulan ilgi artmakta, daha kısa süreli ve küçük gruplar halinde seyahat eğilimleri gözlemlenmektedir. Bu sebeple turizm endüstrisinin sürdürülebilir kalkınma konusunda daha çok sorumluluk alıcı politikalar üretmesi,*
 - 9. Turizmin emek sektörü olduğu ve son ürünün yalnızca insan tarafından sağlanabildiğine dikkat edilerek bu konuda kalifiyeliğin eğitim vb. mekanizmalarla geliştirilmesi,*
 - 10. Doğa Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum ve Çalıştayların sıklıkla yapılması, problemlerin ve çözümlerinin tartışılması,*
 - 11. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının destekleyeceği öncelikli konular içerisinde kırsal kalkınma boyutu sebebiyle doğa turizminin de yer alması,*
 - 12. Her türlü doğa turizm aktivitelerin gerçekleştirilmesinde kadınlara önemli rol verilmesidoğa turizmi uygulamalarında kadınların öncelikli olması ve yüksek oranda kadın aktivitelerinin desteklenmesi, gerekli olup; kadın için ön görülen rolün kadının iş yükünü artırıcı ek yük mahiyetinde olmaması,*
 - 13. Doğa turizmi işletmelerinin kendilerine tarımsal ya da üretim girdisi sağlayan işletmelerin sürekli gelir paylaşımı açısından koordine ve işbirliği içinde olmalarının desteklenmesi,tedarik zinciri geniş istihdamı sağladığı için gelir paylaşımının geniş kitlelere yaygınlaştırılmasının esas alınması,*
 - 14. Bir alanın sahip olduğu kaynaklar, o alanın kalkınması için bir sermaye veya potansiyel oluşturmaktadır. Bu kaynakların analizi de önemli veri ve bilgi oluşturulmasını temin etmektedir. Gelişme planı ve stratejisi için öncelikle kaynak analizi yapılması,*
 - 15. Doğa Turizminin doğal kaynaklara sürdürülebilir ekonomik değer kazandırmanın bir yolu olarak değerlendirilmesi, doğa etkinliklerinde çok fazla turist fazla gelir*

anlayışının yerine taşıma kapasitesine uygun sayıda turist, maksimum doğa deneyimi ve yüksek gelir hedeflenmesi,

16. *Doğal ortamlarda karşılaşılan sorunlara doğal çözümler bulunması,*
17. *Turist için yolda geçen zamanlar istenmeyen ve kayıp süreler olarak görüldüğünden sahanın çekiciliğine rağmen ziyaretçi sayısını düşürebilir. Bu sebeple kolay ve kısa zamanda ulaşılabilirlik, yol üzerinde yeterli yönlendirme ve bilgilendirme imkanlarının olması ve bu hizmetin sürekliliğinin sağlanması,*
18. *Kıyılardaki koylara karadan patika yollarla ulaşım temin edilmeli aynı zamanda bu sahalarla günübirlik olarak kayak, bot, tekne vb ile de ulaşım imkânının sağlanması, bu ulaşımın paket gezi formatında dizayn edilmesi,*
19. *Otantik ve geleneksel dokunun mimaride korunması,*
20. *Yeni yapıların ekolojik mimari yaklaşımıyla taş, ahşap, kerpiç vb. ağırlıklı geleneksel yapı malzemeleri kullanılarak yapı kültürümüze uygun yapıların doğa turizmi uygulamalarında öne çıkarılması ve bu konudaki iyi uygulamaların örnek alınması,*
21. *Doğa turizm uygulamalarında tesislerin doğa teması, bitki teması, hayvan teması gibi donatılmalıdır. Örneğin tesislerde kullanılan çarşaf, örtü gibi ürünlerin doğadan esinlenerek oluşturulan bitki, hayvan, doğa figürleri ile dizayn edilmesi,*
22. *Doğal ve kültürel varlıklar o bölgenin imajıyla bütünleşen özel anlamlara sahiptirler. İmaj, sembolik bir hatırlatıcıdır. Örneğin, Zonguldak İli Devrek bastonları, Zonguldak mağaraları, Taşkömürü gibi yöreyi hatırlatıcı bir imajların öne çıkarılması,*
23. *Doğa turizminde markalaşmanın önemli ve öncelikli hedefler arasında yer alması,*
24. *Büyük şehirlere göç etmiş fakat yazları memleketine dönerek tatil yapan, yurt dışında çalışan/yaşayan hemşerilerimizin de önemli ve öncelikli turist hedef kitlesi olarak seçilmesi,*
25. *Üniversite bünyesindeki kulüpler, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar nezdinde yapılacak kamplarda Zonguldak'ı anlatan ve sembolize eden sinemadan tiyatroya, müzikten karikatüre, heykelden teknolojiye yöresel el sanatlarının atölye uygulamalarıyla zenginleştirilerek doğal alanların çekim merkezi haline getirilmesi,*

26. Yapılarda yenilenebilir enerji kaynaklarının (güneş enerjisi, rüzgar enerjisi gibi) kullanımının sağlanması, küresel ısınma tehdidine, doğanın kirlenmesine, ekolojik ayak izinin büyümesine ve benzeri sorunlara karşı yenilenebilir enerjinin kullanımı, geri dönüşümlü ürünler kullanımı doğa turizmi uygulamalarında ve turizm desteklemelerinde temel uygulama politikası olması,
27. Kente göç sebebiyle köylerde boş bulunan konaklamaya müsait köy evlerindeki kapasitenin ev pansiyonculuğu, apart şekilde kiralama, devre mülk olarak satış veya kiralama modellerinden biriyle değerlendirilmesi,
28. Pansiyonculuk uygulamalarını desteklemek maksadıyla pansiyonculuk yapılan yerlerde organik tarım uygulamalarında yöresel ürünlerin geleneksel yöntemlerle üretilmesi,
29. Kente göç olgusu sebebiyle; kırsal alanda doğa turizmi aktörü olarak görev alacak insan kaynağı azdır. Planlamalarda bu hususun dikkate alınması önemli olup; köylünün alışık olmadığı fabrikalarda vasıfsız eleman olarak çalışmak yerine doğa turizmi faaliyetleri kapsamında aktif rol alarak, misafir ev sahibi ilişkisi ile üretimde yer alması ve gelir elde etmesi sağlanmalıdır. Bu sebeple Zonguldak'tan İstanbul ve diğer şehirlere göç eden veya halen Zonguldak'ta olup gelecek planlarını Zonguldak dışında yapan kişiler için de uygulanabilir girişim alternatiflerinin oluşturulması,
30. Uygulama deneyimi kazanmak ve yöre halkına örnek olması bakımından kamu veya özel girişimci yatırımlarıyla pilot uygulamaların yapılması,
31. Tur operatörlüğünün turist gelmesindeki önemli rolü dikkate alınarak Zonguldak'ta(İl ve İlçelerde) tur operatörlerinin sayısının artırılması için tur operatörlüğüne başlangıç manasında maddi teşviklerin sağlanması,
32. Doğa Turizmin değerlerinin yüksek olduğu sahalara endüstriyel baskının kontrolü için karar alma mekanizmalarının (Üniversiteler, STK'lar dahil edilerek) eşgüdümün sağlanması,
33. Doğa Turizminde yönetim mekanizması oluşturulmasında otorite paylaşımının esas olması,
34. Biyolojik çeşitlilik değerlerinin belirlenmesi doğa turizmi açısından kullanılabilecek alanların ortaya konulması ve haritalandırılması,

35. Kuşları, bitkileri ve diğer yabani canlıları gözlem turizminin en büyük eksikliği bu canlıların yerlerini bulup tanıyacak uzman rehber eksikliği olduğundan bu konuda rehber yetiştirilmesi,
36. Doğa Turizmine uygun olup; talebin aşırı artabileceği hassas sahalarda öncelikli olarak ele alınmalı ve hassas sahalarda doğa turizmi bilincinin gelişmesine bağlı olarak sonraki yıllarda kontrollü olarak faaliyete açılması,
37. Sürdürülebilir Doğa Turizmi; Zonguldak kırsalında, henüz toprakları kirlenmemiş, kentsel dönüşüme uğrayıp betonlaşmamış, doğal çevresi ve kırsal kültürel dokusunu koruyan yörelerde, sertifikalı organik tarım üretimi yaparak, otantik mimari ve yerel kültür değerleri ile yaşayan bir anlayışı içermesi,
38. Doğa Turizminin temel kaynağı olan çevrenin korunması için yerel yönetimlerce yöre insanına doğa korumaya yönelik çevre bilincini geliştirici eğitim programlarının düzenlenmesi,
39. Doğa turizmi planlamalarında ve plan uygulamalarında hayvan ve bitkilerin dönemseller ve genel hassasiyetleri temel önemli ilke olarak göz önüne alınacaktır.
40. Katılımcılık Uygulama Modelinin, özellikle doğa turizminde daha da fazla öne çıkan temel başarı faktörü olarak ele alınması,
41. Doğa turizmi uygulamalarında duyarlılığın yaygınlaştırılması ve sorumluluğun paylaşılması için ilgili tüm kurumlar ve yöre halkının birlikte hareket edebileceği ve etkin görev alacağı otokontrol sisteminin oluşturulması lüzumludur.
42. Doğa Turizmi uygulamalarının sosyal yapının korunması kaydıyla yöre halkına ekonomik fayda, ekolojik sürdürülebilirlik faydası ve sosyal fayda sağlaması halinde hayata geçirilmesi,
43. Doğa Turizmi etkinliklerinin doğayı tanıma ve tecrübe etme üzerinde odaklanması,
44. Doğa Turizmi etkinliklerinin sürdürülebilirliği ve zenginleştirilmesi için İl düzeyinde kamu, dernekler, üniversitede konu ile ilgili çalışan akademisyenler ve sektör paydaşlarının danışma organı olarak bir çatı altında yer alması,
45. Doğa Turizmi etkinlikleri çerçevesinde insanda iyilik hali (wellness) programlarının (sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik egzersiz ve fiziksel aktivite, doğal beslenme, psikolojik yaklaşımlar, yoga vb) geliştirilmesi ve uygulanması,

46. Engelliler daha çok imkandan mahrum olduklarından dolayı engellilerle ilgili pozitif ayrımcılık içeren tesisler yapılmalı ve özel doğa etkileşim mekanizmaları kurulması sağlanması,
47. Günümüzde doğa yürüyüşü, doğa fotoğrafçılığı ve kampçılık en talep gören turizm çeşitleri olup; doğa turizmi arzının orta ve uzun vadede diğer etkinlikleri de içerecek şekilde zenginleştirilmesi,
48. Mevcut Doğa Turizmi uygulamalarının kırsal kalkınmayı sağlaması ve ekolojik turizm ilkelerine uygunluk yönünden incelenmesi, mümkün olan dönüşüm modellerinin geliştirilerek uygulanması,
49. Sürdürülebilir turizm gelişimi stratejisi (STGS) belirlenirken, bir bölgenin geleceğine ilişkin sürdürülebilir bir dayanak ortaya konulmalı ve yerel halkın katılımının yanı sıra bölgenin kalkınma potansiyelini oluşturan özgün kaynak değerlerinin korunmasına dayalı bir yöntem izlenmeli,
50. Doğa turizminde mutlu turist, mutlu turizm işletmecisi ve mutlu yöre halkı, temiz korunmuş ve kaliteli bir çevrenin hedeflenmesi,
51. Hizmet kalitesinin arttırılması maksadıyla turizm işletmecilerinin periyodik olarak geliştirme (oryantasyon) eğitimlerine tabi tutulması,
52. Sahanın ziyaretçiye sunumunu ve algılanmasını sağlamak üzere tabela, bilgi panosu, broşür, web sitesi gibi kolaylıkların önceden hazırlanması, bunların sahanın doğal dokusunu yansıtan orijinalliğine uygun malzeme, görsel ve metinlerden oluşması,
53. Hediyeelik eşya sektörü yörenin tanıtımında ve yöreye gelir bırakmada öncelikli olarak planlanıp seçkin çok tercih edilen tüm doğal değerlerin bulunduğu yerlerde hediyeelik eşya satış stantlarının oluşturulması,
54. Hediyeelik eşyaların yöresel dokuya uygun ve yöresel doğal değerleri, doğaya dayalı kırsal mirası yansıtıcı özellikler içermesi,
55. İlin tanıtımı amaçlı Doğa Film Festivalleri düzenlenmesi,
56. Zonguldak'ta bulunan kuş ve kelebek türlerin korunmasına yönelik olmak üzere gönüllülük esasına dayalı olarak yerel dernekler ve yerel yönetimlerce etkin çalışmaların yapılması,
57. Yatırım planlamalarında çevresel etkiler yönünden titizlik göstermeleri önemli olduğu gibi turizme etkileri yönünden de değerlendirmenin yapılması, ülkemizde

Turizm Etki Değerlendirmesi kavramı gündeme getirilmesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca yönetmelik çalışmalarının yapılması,

58. *Son yıllarda ilimizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken kruvaziyer (yolcu gemileri) turizminin doğa turizm ile zenginleştirilmesi mümkündür. İlimizi kruvaziyer yolcu gemileri ile ziyaret eden turistlerin oluşturulacak programlarla doğa turizmine katılımlarının sağlanması,*
59. *İlimizde yapılan adrenalin grubu sporlarının; yarasa uçuş pisti, adrenalin balkonları, doğa spor performans yarışları, doğa spor festivalleri, milletler arası kaya tırmanışları ve inişlerinden oluşan eylemler grubundan oluşturulması,*
60. *Turizm toplam gelirlerinin arttırılması maksadıyla Zonguldak'ta yapılmakta olan kitle turizmi uygulamalarıyla doğa turizmi uygulamalarının kombine edilmek suretiyle turistlerin İlimizde kalma sürelerinin arttırılmasını sağlamak için kitle turizmi-doğa turizmi etkinliklerini içeren turizm destinasyon paketlerini ivedilikle oluşturulması,*
61. *Zonguldak İlinin turizm potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir. Konaklama sürelerinin az olması, ildeki konaklama imkanlarının dengesiz dağılımı ve aktivitelerin azlığı sebebiyle destinasyonlarının zenginleştirilememesi yüzündendir. Turizm faaliyetlerini geliştirme de öncelikli olarak KIRSAL ALANDA konaklama imkanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Daha fazla konaklamanın yapılması, kalış gün sayısının arttırılması için aktivitelerin arttırılması, destinasyonların zenginleştirilmesi ve tanıtımın arttırılmasının yanında ev pansiyonculuğu, butik otel, hostel tarzı konaklama imkânlarının da arttırılması gerekmektedir.*
62. *Doğa eğitimlerinde ekolojik döngüyü ve geri dönüşüm faktörlerini canlı olarak tanıtan simülasyonlar yoluyla anlatılması uygun olacaktır.*
63. *Acil durum çağrılarına cevap verecek ekipler ve ekipmanlar hazır olarak bulundurulmalı, plan dahilinde kontroller yapılmalı, görülen olumsuzlukların giderilmesi için caydırıcı cezalar uygulanmalıdır.*
64. *Doğa ile iç içe olan köylerde doğal ürünlerin üretimi özendirilmeli, doğal ürünlerin sunumuna yönelik olarak gerekirse ambalaj, etiket, pazarlama konusunda destek için projeler üretilerek uygulanması sağlanmalıdır.*

Ek. Uygulama eylem planı

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Amaç: ilgili paydaşların turizm(doğa turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi								Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2	2	2	2	2	2	2	2		
							0	0	0	0	0	0	0	0		
							1	1	1	1	1	2	2			
							3	4	5	7	9	1	3			
1	1	Doğa Turizmi gelişme politikalarının belirlenmesi,	Doğa Turizmini geliştirme politikaları doğayı ekonomik rant kaynağı olarak görmemesi sağlanmış olacaktır. Doğa Turizminden beklentilerin net, uygulanabilir, sürdürülebilir seviyeden daha fazla yükseltilmemesi sağlanacaktır.	Valilik, Ky, İKTM, OSİ, Ünv.	Yöre insanı, turizm paydaşları,	2013										
2	1	Doğa turizminde doğanın korunmasının sağlanması için kamu duyarlılığının geliştirilmesi,	Kamu duyarlılığının geliştirilmesi ile doğanın doğası ile oynanmaması sağlanacaktır.	OSİ, MEM,	Üni.	2013										
3	1	Doğada yapılan tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması	Doğada yapıla tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması ile turizm kalitesi sağlanacak ve turistlerin kaliteli turizm beklentileri karşılanmış olacaktır.	OSİ, İşletmeler, KTM, Acenteler	Ünv.	2013										
4	2	Doğa Turizm Master Planının alt planlarının yapılması,	Gelişim planında alınan kararların detaylandırılıp alt planları oluşturacak olan Doğa Turizm Yönetim Planlarının yapılması	OSİ, Yerel Yönetimler, İKTM,	Ünv.	2013										

			ile alan yönetimleri sağlanacaktır.																
5	1	Atık Yönetim Alt Planı yapılması	Atık yönetim alt planı mevcut ya da turizmden kaynaklanacak atıkların bertarafı ve yönetimi hususlarını düzenleyecektir.	OSİ,İÖ,ÇŞ, Muhtarlar, Belediye Başkanlıkları,	STK'lar, yöre halkı, geri dönüşüm şirketleri, Turizm İşletmecileri(Ti)	2013													
6	2	Tanıtım ve Pazarlama Alt Planı yapılması	Doğa turizm değerlerinin pazarlanması için tanıtımı yapılacaktır.	İKTM, OSİ, Turizm İşletmecileri(Ti)	Ün.,STK.,	2014													
7	1	Alt Yapının Geliştirilmesi Alt Planı yapılması	Alt Yapının Geliştirilmesi Alt Planının yapılmasıyla alt yapı sorunlarına çözüm getirilecektir.	İÖİ, OSİ, Belediye Başkanlıkları (BB), Muhtarlar (Mu), Orman İşletmeleri(Oİ)	STK'lar, yöre halkı,	2013													105
8	1	Ziyaretçi Yönetim Planı yapılması	Doğa gezisi yapan ziyaretçilerin, doğa turistlerinin doğadaki aktivitelerinin planlanması ve doğru yönlendirilmesi sağlanacaktır.	OSİ, İTM, Oİ, Tur Operatörleri(TO), Seyahat Acenteleri(SA), Turizm İşletmecileri(Ti)	Ün., STK'lar,	2013													
9	2	Taşıma Kapasitesinin İzlenmesi Alt Planı yapılması	Taşıma kapasitesi temel sınırlayıcı olduğundan doğanın korunmasındaki önemli işlevi sebebiyle izleme planı yapılacaktır.	OSİ, İKTM, Ün., Oİ, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü (ASPİM), Turizm	STK'lar, Jandarma Komutanlığı, Emniyet Müdürlüğü(E	2013													

				İşletmecileri(Ti)	M), M														
10	2	Uygulamaları Kontrol ve Geribildirim Alt Planı yapılması	Uygulamaların planlara uygunluğu ve zamanında yapılmasının raporlanmasına ait çalışma planının içerir.	OSİ, İKTM, Ky, Konsey,	ÇŞ,STK'lar, Turizm İşletmecileri(Ti)	2014													
11	1	Ürün Geliştirilmesi ve Tasarımı Alt Planı yapılması	Doğa turizmine sunulacak ürünlerin kırsal kalkınma hedefi doğru kaynak kullanımı, gelir getiricilik ve marka yaratma açısından geliştirilmesi planıdır.	İKTM, OSİ,BilimSanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası, Ün., TO, SA, Halk Eğitim Müdürlüğü(HEM), Turizm İşletmecileri(Ti)	Tanıtım Ajansları, Panpark Yönetimi, yöre halkı,STK'lar	2013													
12	1	Kapasite Geliştirme Alt Planı yapılması	Doğa turizminde rol alacak tüm paydaşların sundukları mal ve hizmet üretiminde kullandıkları; bilgi, donanım, makine teçhizat, hammadde, üretim süreci, tanıtım ve pazarlama mekanizmaları vb. nin geliştirilmesi sağlanacaktır. Bu gelişme büyüme olarak değerlendirilebilir.	İTM, OSİ, Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası, Ün., TO, SA, Halk Eğitim Müdürlüğü(HEM), Turizm İşletmecileri(Ti)	Tanıtım Ajansları, Panpark Yönetimi, yöre halkı,STK'lar	2013													
13	2	İletişim Alt Planı yapılması	Gerek ziyaretçilerin zamanının iyi yönetilmesi ve algılamaların artması gerekse yönetim işleyişinin süratli ve doğru olarak yapılmasını, potansiyel ziyaretçilere	OSİ, İKTM, M, Ky, BB, STK'lar, Turizm İşletmecileri(Ti)	Ün., Bilim Sanayi Müdürlüğü, HEM,	2014													

			ulaşılmasını temin edecektir.		ASHİM,GHS,														
14	1	Güvenlik Alt Planı yapılması	Doğa tehlikelerle dolu olduğundan güvenliğin geniş sahalarda yüksek seviyede sağlanması amaçlanacaktır.	J, Ky, Oİ, OSİ, AFAD, EM, Sağlık Müdürlüğü(SM), Turizm İşletmecileri(Tİ)	AKUT gibi profesyonelleşmiş STK'lar,	2013													
15	2	Finans Temini Alt Planı yapılması	Sürdürülebilirliğin temel şartlarından biri finansın temini ve uygun yerlerde kullanımıdır. Sahaya dışarıdan finansın girmesini temin edecek bir plan yapılacaktır.	OSİ, Ün.,İÖİ,Ky,Turizm İşletmecileri(Tİ)	Kalkınma Ajansları(KA), KOSGEB, Bankalar,	2014													
16	1	Kaynak Kullanımı Alt Planı yapılması	Kaynaklar; insan kaynağı, doğanın sunduğu işlenmemiş hammadde ve aynı olarak ifade edilebilecek doğa turizmi hizmetlerine sunulmak üzere kullanılacak değerlerin planlanmasını içerir.	Orman Bölge Müdürlüğü(OBM), OSİ, yöre halkı, İÖİ, BB, Ky,	Ün, STK'lar,	2013													
17	2	Maliyetleri İzleme Alt Planı yapılması	Mal ve hizmet üretimi sürecinde karlılık, tasarruf, verim, kaynak kullanımında etkinlik hususlarının maliyet/fayda analizlerine tabi tutularak sürekli izlenmesine yönelik planlardır.	İKTM, Turizm İşletmecileri(Tİ)	Serbest Mali Müşavirler Odası(SMMO)	2014													
18	2	Rekabet Edebilmenin Geliştirilmesi Alt Planı yapılması	Üretilen mal ve hizmetlerin rekabet edebilirliği, rekabet stratejileri, fiyat politikaları gibi uygulamaları içerir.	Tİ, İKTM, Ky, BB, Ticaret ve Sanayi Odası(TSO),	Ün.,	2014													
19	2	Yenilikçilik/ İnovasyon Alt Planı yapılması	Üretilen mal ve hizmetlerin yeni bir anlayış, yaratıcı, pratik, farklılık yaratan şekilde sunulması, bunların üretim sürecinin de aynı şekilde yaratıcı, pratik, farklılık yaratan	TSO, BSTM, Tİ, OSİ, İKTM,	Ün.	2014													

[illegible]

25	1	Özel Gruplara çocuk/yaşlı/genç Pozitif Ayrımcılık Uygulamaları Alt Planı yapılması	Engelliler dışında kalan özel grupların(genç, çocuk, yaşlı) sunulan hizmetlerden pozitif ayrımcılık sağlanacak şekilde yararlanmasını kolaylaştıracak her türlü uygulamaların ortaya konmasına yönelik plandır	GSM, MEM, ASHİM ,BB, Tİ, OSİ, İÖİ	ÜN.	2013												
26	1	Av Koruma ve Kontrol Planı yapılması	Av turizmine sunulan veya doğa turizmi sebebiyle hayatları etkilenebilecek av varlığının sürekliliğinin garanti edilmesi için koruma ve kontrolüne yönelik plandır.	OSİ, Oİ, J, Avcı Dernekleri(AD), Fahri Av Müfettişleri(FAM)	EM, Yöre halkı,	2013												
27	1	Biyogüvenlik Alt Planı yapılması	Genlerin korunmasına, saha dışına çıkarılmasının önlenmesine yönelik her türlü tedbirin yer alacağı plandır.	OSİ, J, ÜN, Gümrük Muhafaza Müdürlükleri(GM M)	STK'lar, yöre halkı, Alan Kılavuzları (AK), Rehberler(R), Tİ,	2013												
28	2	Çevresel Etkilerin İzlenmesi Alt Planı yapılması	Turizm uygulamalarının doğadaki çevresel etkilerinin izlenmesine ve alınacak acil tedbirlere yönelik plandır.	ÇŞ, OSİ, Tİ, BB, İÖİ, K y,	STK'lar, yöre halkı, AK, R, Tİ,	2013												
29	1	Sorumluluk alıcı politikalar üretilmesi	Doğanın sorumlu kullanımı, taşıma kapasitesinin gözetilmesi, doğaya pozitif ayırım yapılması yönünde ilke, strateji ve kararların oluşturulması	OSİ, Valilikler, Ünv. Dernekler , işletmeciler		2013												
30	1	Kalifiyeliğin eğitim vb. mekanizmalarla	Turizmin emek sektörü olduğu ve son ürünün yalnızca insan tarafından sağlanabildiğine dikkat edilerek bu konuda	OSİ, HEM, Ünv.		2013												

		<i>geliştirilmesi,</i>	<i>yapılacak olan eğitimlerle kalifiyeliğin geliştirilmesi sağlanacaktır.</i>																
31	1	Doğa Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum vb. bilgi aktarım ve tartışma mekanizmalarının işletilmesi.	<i>Doğa Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum ve Çalıştayların sıklıkla yapılması ile problemlerin ve çözümlerinin tartışılması sağlanacaktır.</i>	OSİ, İTM, Üniv.	İşletmeciler	2013													
32	1	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının önceliklerinde doğa turizminin de yer almasının temini,	<i>Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının destekleyeceği öncelikli konular içerisinde kırsal kalkınma boyutu sebebiyle doğa turizminin de yer almasının temini,</i>	BAKKA; OSİ, İKTM, Valilik Makamı		2013													
33	1	Doğa Turizm eğitimi	<i>Yerel halkın doğa turizmi hakkında eğitimi, Doğa turizme sunulabilecek ürünlerin geliştirilmesi konusunda eğitilmesi.</i> <i>Bu konuda plan süresince en az 25 kurs açılarak toplam 450 kişinin eğitilmesi</i>	İKTM, OSİ,	Belediyeler, Muhtarlıklar, S TK'lar	2013													
34	1	Doğa Turizmi Konseyi ve Doğa Turizm-Ekoturizm Dernekleri Kurulması	<i>Doğa turizm hedef birliğinin sağlanması, İşbirliği için sözleşme imzalanması</i>	İKTM, Kişiler, Özel girişim	Muhtarlıklar, belediyeler, KY	2013													
35	1	Hizmet ve Ürün kalitesinin geliştirilmesi, işletmecilerin oryantasyon eğitimine tabi	<i>Doğa turizmi hizmetlerinin kademeli olarak geliştirilmesi için bir yerel nitelikler standardı oluşturulması, Geleneksel köy</i>	KY, İTM, OSİ, İÖİ, BB	Belediyeler, muhtarlıklar,	2013													

		tutulması,	evlerinin pansiyona dönüştürülmesi projelerinin yapılması, Geleneksel düğün kompozisyonunun canlandırılması /yaygınlaştırılması, Plan dönemi sonunda standartlara uygun en az 130 adet ev pansiyonu oluşturulması	Özel girişimciler,															
36	1	Doğa koruma eğitimcileri yetiştirmek	Doğa eğitimi için görev alacak eğitimcilerin eğitilmesi, plan dönemi içinde 30 adet eğitici eğitmek,	OSİ, ÜNİVERSİTELER	TUBİTAK, WWF-Türkiye, TEMA Vakfı, DKMPGM	2013													
37	1	Doğa Turizminde aktif rol alacak insan kaynağının arttırılması ve geliştirilmesi	Göç sebebiyle genç insanların şehirde olması, doğa turizmi için gerekli insan kaynağını öncelikle şehirlere göç etmiş olan yöre insanlarından temin edilmesi gerekir. Bu maksatla girişim fikirleri, finans destekler ve tanıtım politikaları uygulanacaktır.	BŞD, İKTM, Ky , BB, OSİ, Yöre halkı, KA, KOSGEB, Tİ, Mu,	STK'lar	2013													
38	1	Yöre halkının doğa eğitimi	Doğayı anlatmak için yöre halkın eğitilmesi, ayrıca çocukların eğitimi, Plan dönemi boyunca 3500 yetişkin, 4000 çocuğa doğa eğitimi verilmesi,	OSİ; Üniv., KY, HEM	Muhtarlıklar, belde belediyeleri,	2013													
39	2	Gönüllülük sisteminin oluşturulması	Doğa gönüllülerinin seçimi Plan dönemi boyunca her ilçede 15 er adet gönüllü seçilmesi	OSİ, Üniv., KY, BB	WWF, TEMA	2013													
40	3	Deneyim paylaşımı	Deneyim paylaşım programları oluşturulacaktır, kıyaslama bölgeleri ile ve	Yöre halkı, KY, İTM, İÖİ, Özel		2014													

			ülke düzeyinde deneyim paylaşımı için 10 adet karşılıklı gezi düzenlenecektir.	girişimciler															
41	2	Rehber eğitimi	Zonguldak genelindeki alanlara yönelik tamamı yöre halkından olmak üzere plan döneminde 50 adet Alan Kılavuzu yetiştirilmesi	OSİ, ÜN, BB, Ky, MEM	WWF TEMA	2014													
42	2	Haritaların oluşturulması	Ekoturistler için rotaların yer aldığı haritaların oluşturulması ve basımı,	İKTM, OSİ, KY, İÖİ	WWF	2013													
43	2	İlgi gruplarının eğitimi	Hedef birlikteliği için ilgi gruplarının workshoplarla, toplantılarla hedeflere yönlendirilmesi, hedef birliğinin sağlanması 11 yıl boyunca her yıl 1 workshop düzenlenecektir.	İKTM; OSİ; VALİLİK, KY BB	belediyeler	2013													
44	2	Üniversitelerle işbirliği	Her türlü faaliyetin planlanma, geliştirme ve uygulama safhalarında Zonguldak içinde ve yakınındaki üniversitelerden bilimsel destek alınması için işbirliği yapılacaktır,	OSİ, İKTM,	Dernekler	2013													112
45	1	Yöre halkı için profesyonel av kılavuzu eğitimi	Av turizmine profesyonel yaklaşım sağlanacaktır. Kırsal kalkınmaya yardımcı olmak maksadıyla yöreden istihdam sağlanacaktır.	OSİ, HEM, Üniv,		2013													
46	2	Adrenalin grubu sporlarının geliştirilmesi,	İlimizde yapılan adrenalin grubu sporları; yarasa uçuş pisti, adrenalin balkonları, doğa spor performans yarışları, doğa spor festivalleri, milletler arası kaya tırmanışları ve inişlerinden oluşan gruplardır.	OSİ,GHSM, STK'lar,BB,	Ünv, Yöre halkı	2014													

47	3	Yabancı dil eğitimi	Yabancı ziyaretçilerle iletişim sağlanacaktır.	OSİ, HEM, Ün.		2013											
48	1	Kurtarma Timlerinin kurulması	Dağ, kanyon ve mağara kurtarma Timlerinin kurulması sonucunda ziyaretçilerin güvenliği sağlanacaktır.	OSİ, AFAD, Kaymakamlıklar		2013											
49	1	İlimiz Ereğli ilçesi Tepeören köyü Danaağzı mevkiinin tabiat parkı olarak tescil edilmesi,	Ereğli ilçesinde Tepeören Köyü Danaağzı mevkinin tabiat parkı olarak tescil edilmesiyle ilimizde yeni çekim değerleri oluşturulmuş olacaktır.	OSİ,	Ünv.	2013											
50		Ereğli İlçesi Kayalıdere Şelalesinin tabiat anıtı olarak tescil edilmesi,	Kayalıdere Şelalesinin tabiat anıtı olarak ilan edilmesiyle ilimizde yeni çekim değerleri oluşturulmuş olacaktır.	OSİ,	Ünv.	2013											
51		Alaplı İlçesi Gümeli Yaylası mevkiinde bulunan Saklıgöl tabiat parkı olarak tescil edilmesi,	Saklıgöl tabiat parkı olarak tescil edilmesi ile ilimizde yeni çekim değerleri oluşturulmuş olacaktır.	OSİ,	Ünv.	2013											113
52		Çaycuma İlçesi Filyos Beldesinde bulunan Filyos Çayı'nın doğusunda ki alanın Filyos Kuş Cenneti Tabiat Anıtı olarak ilan edilmesi,	Filyos çayı sulak alanında yaban hayatı koruma alanı oluşturulmuş olacaktır.	OSİ,	Ünv.	2013											
53	1	Mevcut tescilli ve gelişme planları olan sahaların plan değişikliklerinin yapılması,	Göldağı Tabiat Parkının alanının genişletilmesi ve konaklama imkanının sağlanması gerekmektedir. Bu saha sağlık turizm hava değişimi için çok uygundur. Göldağı tabiat parkı yürüyüş ve doğa sporları ve doğa eğitimini öne çıkarır	OSİ, yerel yönetimler, girişimciler, Dernekler	Ünv.	2013											

			şekilde uzun devreli gelişme planı revizyonu gereklidir.																
54	1	Yeni tescil edilecek olan tabiat parkı, milli park gibi sahaların uzun devreli gelişme planlarının ve yönetim planlarının yapılması,	Bu master planda tescil edilmesi ön görülen tabiat parkı, tabiat anıtı, milli park, biyosfer rezervi gibi sahaların gerekli planları, uzun devreli gelişme planları ve yönetim planları ile alt planlarının yapılmasıdır.	OSİ, OBM, Yerel yönetimler	Ünv, Dernekler	2014													
55	1	Tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış tüm sahaların doğa yürüyüşü trekkinglerle birbirine bağlanması,	Doğa yürüyüşü meraklılarına tüm tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış sahaların tanıtımının yapılması ve bu alanların güzelliklerinin ziyaretçilerle paylaşımı sağlanmış olacaktır.	OSİ, İKTM,		2013													

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Amaç; altyapıyı geliştirmek,

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi								Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2	2	2	2	2	2	2			
							0	0	0	0	0	0	0			
							1	1	1	1	1	2	2			
							3	4	5	7	9	1	3			
56	1	Atık yönetimi	Katı atık vahşi depolama engellenecektir. Ayrıca özellikle belediyeler ve atıksu oluşturan tüm evsel ve endüstriyel atıksular arıtılacak ve turizm alanları korunmuş olacaktır.	Muhtarlıklar (Mu) Belediyeler,(BB)il özel idaresi (İÖİ)	Dernekler(D)Çevre ve Şehircilik md (ÇŞM)	2014										

57	1	Alan düzenleme	Kamping alanlarının ve günübirlik alanların düzenlenmesi, uygun yerlerde, ilçe planına uygun olmak üzere en az 3 motokaravan yeri düzenlenecektir.	İl Turizm Md.(İKTM) Kaynaklıklar, (Ky) İÖİ	D, ÇŞM	2014													
58	1	Hizmet üniteleri geliştirme	Favori seçilen ilçelerde alan içinde kalan, atıl binaların onarımı ve turizmde kullanımı,sağlanacaktır.	KY, İÖİ, Orman ve su işleri md OSİ Özel girişim ÖG	D;	2014													
59	1	Turizm Bilgilendirme Merkezleri kurulması	Favori ilçelerde bilgilendirme merkezleri kurulacaktır. Bu merkezlerin atıl okul binaları veya köy evlerinin kiralanması veya restorasyonu ile oluşturulması. 2019 kadar 9 ayrı yerde bilgilendirme merkezi kurulacaktır.	İKTM, OSİ, KY, B, İÖİ	Dernekler WWF	2014													
60	1	Patika düzenlemeleri (trekking yol ağı oluşturma ve düzenleme)	3.Bölümde Trekking güzergahı olarak tespiti edilen tüm sahalarda patika düzenlemeleri ve her türlü tanıtıcı, bilgilendirici elemanların yapımı ve yerine konması 2017 yılına kadar tamamlanacaktır.	İKTM, OSİ, Ky, B, İÖİ,	Dernekler	2013													115
61	2	Doğa Müzesi kurulması	Favori ilçelerde Doğa Müzesi ve Ekolojik Yorum Merkezleri kurulması için çalışmalar yapılacaktır.	OSİ, İKTMKy BB İÖİ	Dernekler, Üniversiteler	2014													
62	3	Mağaraların Ziyarete Açılması	3.bölümde bilgileri verilen mağaraların ekoturistlerin ziyaretine açılması için gerekli düzenlemeler yapılması	İTM, PSİ Ky İÖİ	Dernekler, Üniversiteler	2014													
63	2	Ziyaretçi merkezleri kurulması	Ziyaretçi merkezi vizyonunun katılımcılıkla oluşturulması, favori ilçelerde ziyaretçi	İKTM ,OSİ,Ky, B İÖİ	Dernekler, KTM,	2015													

			merkezlerinin kurulması için çalışmalar başlanacaktır.		Belediyeler, Muhtarlıklar														
64	2	Karavan&mobil ev kamp yeri	Favori ilçelerde Karavan ve taşınabilir ev organize kamp yerleri oluşturulması	OSİ; İTM, Ky, BB, İÖİ	Dernekler	2015													
65	2	Dağ bisikleti parkurları	Favori ilçelerde dağ bisikleti patikası ağı için altyapı, araştırma ve organizasyonun tamamlanması,	OSİ; İKTM, Ky, İÖİ; B	Dernekler	2014													
66	2	Ulaştırma imkanlarının artırılması	Havaalanı ve her türlü ulaşım seferlerinin artırılmasıyla ziyaretçilere kolay ulaşım imkanı sağlanacaktır.	Valilik, İÖİ, THK, UB		2013													
67	1	Çekim noktası olan sahalara düzenli ulaşım servislerinin konulması,	Milli egemenlik Tabiat Parkı, Göladağı Tabiat Parkı, düzenli ulaşım servisleri konulmasıyla ziyaretçilere ulaşım kolaylığı sağlanacak ve gelen turistler gelir bırakabilecektir.	BB, Ky, İÖİ, Tİ, Müstecir(Mü),		2013													
68	2	Milli Egemenlik Tabiat Parkı'nda Açık Hava Doğa Eğitim Merkezi olarak planlanması,	Bu merkezde sertifikalı doğa eğitim programlarının oluşturulması TATİL+DOĞA EĞİTİMİ temasıyla insanların tatil yapması ve aynı zamanda doğa eğitimi almaları sağlanacaktır. Doğa eğitimlerinin uygulanması doğa turizminde ek hareketlilik getirecektir.	OSİ,		2014													
69	2	Aksu yaylasına dağ evleri kompleksi ve kış sporlar tesisleri yapılması.	Devrek İlçesi Aksu Yaylası kış sporları teması ve yaz aylarında yaylada konaklama teması öne çıkacağı bir planlama ile yaylalarda konaklama imkanı tesis	Girişimciler, İKTM, Ky, Yöre halkı, Dernekler	Üni.	2014													

[illegible]

		Cennetine yakın Su Kuşları Tanıtım ve Sergi Merkezi ve kafeterya, yapılması,	Tanıtım ve Sergi Merkezi ve kafeterya, gibi kolaylık tesisleri yapılması ile avcılarının ve diğer ilgi duyanların aileleriyle birlikte vakit geçirebilecekleri ve, yaban hayatını tanıma imkanı bulabileceklerdir.																
77	1	Tekne turları	Kdz.Ereğli merkez kalkışlı Filyos Vadisi, İnkumu Amasra rotasını takip edecek fotoğraf çekme, kahvaltı, su altı dalış ve yüzme etkinliklerinin yer aldığı tekne turları organize edilecektir.	Tİ,TO,Liman Başkanlığı (LB),	BB,Sahil Güvenlik(SG)	2013													
78	1	Turizm alanlarına manzara seyir noktası ve seyir terasları yapılması	Turizm alanlarında seyir noktası ve seyir terasları yapılarak cazibe arttırılacaktır.	Özel İdareler, Belediyeler, Kaymakamlıklar, Muhtarlıklar, OSİ		2013													
79	2	Turizm alanlarına kuru tuvalet yapılması	Yaya, atlı ve bisikletli doğa gezi güzergahları üzerinde uygun yerlere kuru tuvaletler yapılarak gezi parkurlarında atık yönetimi sorununa çözüm getirilmiş olacaktır.	OSİ, İl Özel İdaresi, Kaymakamlıklar		2013													118

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Amaç: mevcut doğa turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi,tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Eyl	Ön	cel	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve	İşbirliği	Başlangıç	Süresi	Bütçesi ve	Göstergeler
-----	----	-----	-------	----------	-----------------	-----------	-----------	--------	------------	-------------

				<i>kuruluşlar</i>	<i>ortakları</i>	<i>tarihi</i>	2 0 1 3	2 0 1 4	2 0 1 5	2 0 1 6	2 0 1 7	2 0 1 8	2 0 1 9	2 0 2 0	Finans kaynağı	
80	1	Kültürel ürün envanteri ürünleri sunuma hazır hale getirme	Geleneksel yaşam tarzı ve kültüre ilişkin olarak doğadan toplanan veya üretilen gıda maddeleri, doğal materyalden üretilen el sanatları vb. değerlerin tespiti, satılabilir hale getirilmesi, sözlü değerlerin envanteri, bunların turizme sunulabilir hale getirilmesi	İKTM, OSİ, Ky, HEM,	Dernekler, üniversiteler	2014										
81	1	Doğal ürün envanteri sunuma hazır hale getirme	Doğada gizli kalmış, henüz keşfedilmemiş olan turizme sunulabilecek değerlerin ortaya çıkarılması ve sunuma hazır hale getirilmesi, bunların basılı katalog haline getirilmesi sağlanacaktır.	OSİ, Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüğü(GTH), özel girişimciler	Üniversiteler	2013										
82	1	Milli ve Milletlerarası seviyede tanıtım	Sunuma ve tanıtıma ait senaryonun katılımcılıkla oluşturulması ve çerçevede Milli ve Milletlerarası düzeyde tanıtım materyallerinin basımı(1 WEB sitesi, yeterli miktarda broşür, rota haritası, CD, 2 tanıtım filmi vb.)	OSİ; İKTM, Ky, B, İÖİ,		2014										
83		Havayolu şirketleri, otobüs firmaları gibi ulaşım araçlarında sunulan dergilerde makale, yazı ve görsellerle ilimizden bahsedilmesi,	Zonguldak ili ve ilçeleri doğa turizmi değerlerinin milli ve milletlerarası alanda tanıtılması sağlanmış olacaktır.	OSİ, THY, İKTM, Valilik		2014										
84	1	Ekolojik ürün satış	Favori ilçelerde yöre insanının ürettiği ekolojik ve doğadan toplanan ürünlerin	İKTM, Oİ, GTH, İÖİ	WWF	2014										

		merkezleri	satışına yönelik her ilçede en az 1 tane olmak üzere 10 adet satış yerlerinin oluşturulması, vatandaşların üretim ve satış için yönlendirilmesi.	BB	ÇEKÜL TATUTA														
85	1	Ev pansiyonculuğu	Favori ilçelerde aynı kalite standardındaki Pansiyonların pazarlama ağı içine alınması sağlanacak,	İKTM; BB, Ky, İÖİ, Özel Gr.		2014													
86	2	Kalış süresinin arttırılması	Konaklama imkanlarının yetersizliği ve aktivite eksikliği kalış süresini kısaltmaktadır. Bu eksikliklerin giderilerek tanıtım politikalarıyla kalış süresi arttırılacaktır.	İKTM, Tİ, Yöre halkı,	KOSGEB, KA,	2015													
87	1	Yöredeki tur operatörlerinin sayısının arttırılması,	Yöreden olan tur operatörleri sayesinde tüm destinasyonlar canlılık kazanır ve çok sayıda turistin gelmesi, doğru yönetimi, yönlendirilmesi, kaynağı iyi bilmesi iyi bir pazarlama ve tanıtım yapma imkanı sağlar.	İKTM, TURSAB, TSO, BŞD	Ünv, OSİ,,	2013													
88	1	Tur operatörlerine saha tanıtımı ve Ekotur destinasyonları	Tur operatörlerine sahanın gezdirilerek tanıtımı, görüşlerinin alınması, isteklerinin değerlendirilmesi, destinasyon şekillendirmelerinin yapılması, bu destinasyonlar üzerinde hizmet kalitesi ağı kurulması, destinasyonları destekleyici, olumlu etkileyici eklerin tespiti. Yıl içinde tur operatörleri kanalı ile gelen turist sayısının 250.000 kişiye çıkarılması sağlanacaktır.	İKTM, OSİ; Valilik, K, B, İÖİ,	Dernekler, İKTM	2014													
89	2	Müşteri beklenti ve memnuniyet anketleri	Ziyaretçilerin beklentileri ve verilen hizmetlerden memnuniyetinin periyodik olarak ölçülmesi, her yıl 250 şer kişi ile, sezon başı,	İKTM, OSİ, KY	ÜNİV	2013													

			ortası ve sonunda toplam 3 anket yapılacaktır.																
90	3	Fuar sempozyumlar, festivaller Doğa film festivallerinin yapılması,	Fuar ve sempozyumlara aktif katılımlarla stand oluşturma, Zonguldak konulu sempozyum düzenleme, festivallerin kültürel değerleri öne çıkaran hale getirilmesi, her yıl en az 2 milli fuara katılacaktır.	İKTM, OSİ, Tarım d. HEM,	Belediyeler, Dernekler ÜN	2014													
91	1	Ortaklıklar oluşturma	Park dışından hizmet sunucularıyla park yönetimi ve park içinden hizmet üreticileri arasında daha kaliteli ve düzenli hizmet sunumu amacıyla ortaklıklar oluşturma, Dış paydaş oluşturmak için arayışlar sürdürülecektir.	İKTM, OSİ, Tic. Ve San Odası, Valilik Makamı, Ky, BB, Özel Gr.	Dernekler, Pansiyoncular ,	2014													
92	2	Eko köy ve Eko beldeler	Saha içinde doğal ve kültürel değerleri bozulmamış veya küçük bir çaba ile bu değerlerinin sunumu ve korunması kolayca başarılabilecek ve ekolojik uygulamaların sürdürülebilirliği sözkonusu olan Kastamonu ilindeki ZÜMRÜT Köyü'ne benzer olarak her ilçede 1 olmak üzere ayrıca 9 köyün Ekoköy olarak dizaynı ve sunulması, bu konuda diğer koruma alanlarına örnek olacak pilot uygulama yapılması,	İKTM, OSİ, Ky, İÖİ,	Muhhtarlıklar WWF TATUTA	2014													121
93	1	Gastronomik değerler	Doğa turizm değerlerine ek olarak gastronomi değerlerinin ilave edilerek ziyaretçilerin daha fazla yöre halkına gelir bırakması sağlanacak turizme ilave değer katılacak ve üretimin sürekliliği sağlandığı gibi yöre yemekleri de kaybolmayacaktır.	Tİ, Yöre halkı, İKTM, MEM, GTH, SA, TO	ÜN, STK'lar, OBM														

94	2	Satış-Tutundurma çalışmaları	Doğa Turizm değerleri dağıtım programı yapılacaktır. Doğa Turizm tutundurma programı hazırlanacaktır. Bu amaçla, gerekli kişisel satış, reklam, tanıtım ve satış geliştirme etkinlikleri belirlenecektir.	İKTM, OSİ, Tic. Ve San Odası, Özel Gr.,	Dernekler, Belediyeler	2013											
95	1	Yerel standardı koruma	Eko-turizm hizmetlerinin kademeli olarak geliştirilmesi için bir yerel nitelikler standardı oluşturulması, bu şekilde orijinalliğin korunması ile bozulma ve kültürel melezleşmenin önüne geçilmesi	İKTM, OSİ,Ky	Dernekler	2013											
96	2	Yeni ürünler ve Ürün geliştirme	Yeni ürünlerin geliştirilmesi, yeni dizaynlar, yerel kültür elemanlarının figüre edilmesi, bilinmeyen veya kaybolmaya yüz tutmuş, yöresel yemeklerin sunulabilir hale getirilmesi bunların kataloglar halinde basımının sağlanması,	İKTM, Ün, OSİ,Ky, HEM	Dernekler, Üniversiteler,	2015											
97		Hediyelik eşya sunumu,	Hediyelik eşya sektörü yörenin tanıtımında ve yöreye gelir bırakmada öncelikli olarak planlanıp seçkin çok tercih edilen tüm doğal değerlerin bulunduğu yerlerde hediyelik eşya satış stantlarının oluşturulması. Hediyelik eşyaların yöresel dokuya uygun ve yöresel doğal değerleri, doğaya dayalı kırsal mirası yansıtıcı özellikler içermesi,	Ünv., Tİ, BSTM, HEM, Cezaevi,	Yöre halkı	2014											
98	2	İyi örnekleri öne çıkarma	Yılda bir kez Örnek pansiyon, Örnek lokanta, Örnek Ürün satış yeri seçimi, bunlara göre kalite standartlarının diğer aynı faaliyette	İKTM,OSİ ,İÖİ,Ky	Dernekler	2015											

[illegible]

105	1	Organik tarım	Korunan alanlarda organik tarımla üretim prensiplerinin yerleştirilmesi, plan dönemi sonunda sahaların yüzde 30 unda organik tarımın yapılıyor olmasının sağlanması,	İTM, OSİ, GTH.	Muhtarlıklar, Dernekler,	2014													
106	1	Yapı sistemi	Favori ilçelerde, köy, belde ve ilçelerde yeni yapılacak yapıların tamamen yerel mimariye uygun olmasının zorunlu hale getirilmesi	BB, ÇŞM, Mu. Ky	Dernekler Mimarlar Odası	2014													
107	1	Devremülk, kiralama sistemi oluşturulması	Köylerde atıl vaziyette bulunan köy evlerinin devremülk olarak satışı, kiralanması sistemi ile apart tarzda turizm hizmete kazandırılması,	STK'lar, Yöre halkı, emlakçılar, TO, SA, Mu, TSO, İKTM,	İÖİ, Büyük Şehirlerdeki Dernekler(BŞD)	2013													
108	2	"Yeşil evler" teması,	Enerjiyi verimli kullanan, kendisi enerji üreten, atıklarını dönüştüren ev sistemlerinin yaygınlaştırılmasıdır.	Yöre halkı, ÇŞM, İÖİ, BB, OSİ, Tİ	Ünv, STK'lar	2014													
109	1	Avlalarda av sayısının artırılması	Avlalarda av potansiyelini artıracak ve av turizminin cazibesini arttıracaktır.	OSİ, Avlak İşletmecileri		2013													124
110	1	Avlalarda av kaynağına yem takviyesinin yapılması	Avlalarda av potansiyelini artıracak ve av turizminin cazibesini arttıracaktır.	OSİ, Avlak İşletmecileri, Avcı Dernekleri		2013													
111	1	Avlakların tanıtılması	Avlaklar ve av kaynakları fuarlar, yabancı ve yerli televizyonlar, av dergileri vb. kaynaklarla ya da yerli ve yabancı av turizm acenteleriyle görüşerek tanıtılması sağlanacaktır.	OSİ, Avcı dernekleri, İKTM, Avlak işletmecileri		2013													
112	1	Karstik yapıların tanıtılması	Zonguldak'ta sayıca çok fazla olan karstik yapılarının tanıtımlarının yapılması ile ziyaretçi potansiyeli artacaktır.	OSİ, İKTM, Turizm STKları		2013													
113	1	İç sularda sportif olta balıkçılığına uygun yerlerin belirlenmesi	Sportif olta balıkçılığı meraklılarına yeni alanlar belirlenmiş olacaktır.	İKTM., Balıkçılık STK, Üniversiteler, OSİ, DSİ, Özel İdaresi		2013													

114	1	Sportif olta balıkçılığı alanlarının tanıtılması	Sportif balıkçılık gruplarına ve tüm bu aktiviteyle ilgilenenlere balıkçılık sahalarının tanıtımı yapılmış olacaktır.	OSİ, İKTM., Turizm Acentaları		2013													
115	1	Kuş envanterlerinin çıkarılması	Kuş gözlemciliği gruplarından faydalanarak alanların kuş envanterinin çıkarılması sağlanacaktır.	Kuş Gözlemciliği STKları, OSİ, Ün.		2013													
116	2	Yayla Pansiyonluğu ve yayla turizminin geliştirilmesi	Yayla turizmi meraklılarına yeni alanlar oluşturulmuş olacaktır.	Vatandaşlar, OBM, Turizm Acenteleri, OSİ		2013													

İZLEME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK EYLEMLERAmaç: Doğa turizm faaliyetlerinin izlenmesine ilişkin kriterlerin belirlenmesi, izlemenin yapılması, raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerin yapılması.

Eylem no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi								Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2013	2004	2005	2007	2009	2011	2012	2013		
117	1	Değişimin sınırlarının belirlenmesi	Doğal ve kültürel değerleri etkileyen tüm turizm faaliyetlerinin kabul edilebilir değişimin sınırlarının belirlenmesi, bu çalışmanın hedefi yöresel düzeyde kabul edilebilir sınırların tespitidir.	OSİ, İKTM, Üniversiteler	WWF, Dernekler	2014										
118	1	Çevresel etkilerin izlenmesi	İndikatörlere göre izlenecektir.	ÇŞM , OSİ, BB	Dernekler,	2014										

					İKTM														
119	1	Ekonomik etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	İTM, GTH, Ky BB, Tic. San Od.	Dernekler, Ünv.	2014													
120	1	Sosyal ve kültürel etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	OSİ, İKTM Ünv.	Dernekler, Ünv.	2014													
121	1	Sürdürülebilirliğin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	OSİ; ÇŞM	Dernekler, Ünv.	2014													
122	1	Uyumun izlenmesi	Kurallar sistemine uyumun izlenmesi, uyumsuzluğun sözkonusu olduğu hususları inceleme, uzlaşma arayışı, çözüm geliştirme, raporlama ve değerlendirme, yaptırım uygulama,	İKTM, OSİ Özel girişimciler, Hizmet üreten herkes,	Dernekler	2014													
123	1	İzlemenin raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlere dönüştürülmesi	Doğal ve kültürel değerlere etki yapan Faaliyetlerin sınırlara göre durumunun izlenmesi ve raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerinin yapılması,	OSİ, İKTM, Ünv.	Dernekler	2014													126

KAYNAKLAR

- AK Prof.Dr.İbrahim, KANTAR Prof.Dr.Faik:**Türkiye’de Ekolojik Hayvancılık Potansiyeli ve Geleceği.
- AKYOL Ceyhun, 2012:**Kırsal Turizmde Ev Pansiyonculuğu Modeli ve Karadeniz Örnekleme- Artvin, Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, 2012.
- ALTANLAR Aslı, AKINCI KESİM Güniz, 2011:** Sürdürülebilir Turizm Planlaması İçin Yöre Halkı ve Yerli Turistlerin Davranış ve Beklentilerini Anlamaya Yönelik Bir Araştırma; Akçakoca Örneği, Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi Cilt: 3, Sayı: 2, Aralık 2011.
- ASLIM Gökhan, YİĞİT Ali, İZMİRLİ Serdar, YAŞAR Aşkın, 2012:** Hayvan Koruma Kavramı ve Biyoetik Çerçevesinde Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları, Kafkas Univ. Vet. Fak. Dergisi, 2012.
- BULU Dr. Melih, ERASLAN İ. Hakkı:** Bolu İli Turizm Sektörünün Uluslararası Rekabetçilik Analizi.
- Bülent AĞRALI, 1969:**AMASRA VE ZONGULDAK HAVZALARINDAKİ ALT KARBONİFER SEVİYELERİNİN PALİNOLOJİK MUKAYESESİ, 1969.
- CAN Metin, 2007:** AVRUPA BİRLİĞİ KIRSAL KALKINMA PROGRAMLARININ TÜRKİYE’NİN KIRSAL KALKINMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ: SAPARD VE IPARD ÖRNEĞİ, ARALIK 2007.
- ÇAKMAK Dr. N. Münci, 2008:** Biyolojik Çeşitliliğin Hukuken Korunması ve Kamu Yararı, 2008.
- ÇELİK Doç. Dr. Hüseyin, 2006:**KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ ASİTLİ TOPRAKLAR İÇİN MÜKEMMEL BİR MEYVE, LİKAPA (Yaban Mersini), 2006.
- DAĞDAŞ Said, 2010:**KALKINMA AJANSLARI:“TÜRKİYE’DE AÇILAN YENİ ÇIĞIR”, III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 20-22 Mayıs 2010.
- DAŞDEMİR İsmet, GÜNGÖR Ersin, 2010:** ÇOK KRİTERLİ VE KATILIMCI YAKLAŞIMLA ORMAN KAYNAKLARININ İŞLEVSEL ÖNCELİKLERİNİN BELİRLENMESİ: Ulus Devlet Orman İşletmesi Örneği, Bartın Orman Fakültesi Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 17, 2010.
- DEMİRÖRS Mehmet, KURT Fatma, 2005:**ZONGULDAK-KARABÜK VE BARTIN ARASINDA KALAN BÖLGENİN FLORASINA KATKILAR, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:13 No:2, Ekim 2005.

DURGUN Ayşe, 2006: Bölgesel Kalkınmada Turizmin Rolü: Isparta Örneği, 2006.

ERDOĞAN Dr. Nazmiye, YAĞCI Öğr. Gör. Özgür:SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA EKOTURİZMİN SOSYAL, EKONOMİK VE ÇEVRESEL ETKİLER BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.

ERDURAN B. ,TÖRK F, ÖKTÜ F., 2003, Zonguldak ve Çevresindeki Yer altı Sularının İzotop Hidrolojisi İncelemesi, MTA, Ankara

GÜLBAHAR Onur, 2009: Turizmin Bölgeler Arası Gelişmişlik Farklarını Gidermedeki Rolü (Türkiye Örneği), İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt: 23, Sayı: 1, Ocak 2009.

GÜRBÜZ Ahmet, 2002: TURİZMİN SOSYAL ÇEVREYE ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA, Teknoloji Yıl 5 Sayı 1-2, 2002.

GÜRBÜZ Ahmet, 2005:KASTAMONU'YA GELEN YERLİ TURİST PROFİLİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı: 2, 2005.

GÜVENÇ Ş., ÖZTÜRK Ş., ORAN S., YUKSEK N., EVRENSEL S. S., TEMELLİ S., KHAN, Z. M. (2009):Additionstolichen flora of Zonguldak Province. Journal of BiologicalandEnvironmentalSciences, 3.

GÜZEL Öğr. Gör. Özlem: TÜRKİYE'DE İÇ TURİZM PAZARI ANALİZİ VE PAZARI CANLANDIRMAYA YÖNELİK ALTERNATİF TURİZM OLANAKLARI.

İŞİK Doç. Dr. Nihat, BAYSAL Arş. Gör. Duygu, CEYLAN Arş. Gör. Onur, 2010: BÖLGESEL KALKINMA FARKLILIKLARININ GİDERİLMESİNDE BİR POLİTİKA ARACI OLARAK KALKINMA AJANSLARI, Niğde Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi, Cilt:3, Sayı:2, 2010.

İZGİ Mehmet Tevfik, 2007: Osmaniye İlinin Turizm Potansiyelinin Bölgesel Kalkınma Politikaları Açısından Değerlendirilmesi ve Sürdürülebilir Turizmin Gelişimi İçin Bir Model Önerisi, 2007.

KARADENİZ Vedat, 2009: GÖKGÖL MAĞARASI VE TURİZM POTANSİYELİ, International PeriodicalFortheLanguages, LiteratureandHistory of TurkishorTurkic Volume 4/8 Fall 2009.

KARADENİZ Vedat, ÇELİKOĞLU Şaban, ALTINBİLEK M. Samet, 2010: TURİSTİK ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN İNKUMU REKREASYON ALANI VE ÇAKRAZ TATİL KÖYÜ (BARTIN), Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 1, 2010.

KARAHAN Faris, ORHAN Tuba: ÇORUH HAVZASI UZUNDERE VADİSİ'NİN KIRSAL REKREASYON PLANLAMASI YÖNÜNDEN SUYA DAYALI OLANAKLARI.

KAYA Kılıç, 2007: BÖLGESEL KALKINMADA YENİ BİR MODEL; KALKINMA AJANSLARI VE TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİ, 2007.

KIZILIRMAK İsmail, 2006: TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN YEREL ETKİNLİKLERİN TURİSTİK ÇEKİCİLİK OLARAK KULLANILMASINA YÖNELİK BİR İNCELEME, Sosyal Bilimler Dergisi Sayı: 15, 2006.

MENTES, İ.,2001: Ilgaz Dağı Milli Parkının Korunan Alan Olarak İrdelenmesi ve. Yönetimi Doktora Tezi, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

MENTEŞ İsmail, 2009: KÜRE DAĞLARI MİLLİ PARKI PANPARKS ÇALIŞMALARI, 2009.

ORGAN Arzu, SOYDAŞ Muhammet Emin, 2012:YERLİ TURİSTLERİN HİZMET KALİTESİ VE TEKRAR ZİYARET NİYETLERİNE YÖNELİK TUTUMLARI: KARAHAYIT'TA BİR UYGULAMA, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 12, 2012.

ÖREN Muhammet, UYAR Güray, KEÇELİ Tamer, 2012: Thebryophyte flora of the western part of the Küre Mountains (Bartın, Kastamonu), Turkey, TÜBİTAK, 10.03.2012.

ÖZDEMİR Bahattin, KINAY Fatma:Yabancı Ziyaretçilerin Türk Mutfağına İlişkin Görüşleri: Antalya'yı Ziyaret Eden Alman ve Rus Turistler Üzerine Bir Araştırma.

ÖZER Mehmet Nazım: Antalya Kıyı Alanlarının Değişimi Üzerine Saptamalar.

ÖZHATAY Neriman, KÜLTÜR Şükran, AKSOY Nevriye, 1999:Check-List of Additional Taxa to the Supplement Flora of Turkey II, TÜBİTAK, 1999.

ÖZKUL Emrah, DEMİRER Dilek, 2012: Şehirlerin Turistik Markalaşmasında Kalkınma Ajanslarının Rolü, Bölge Planları Üzerine Bir Doküman İncelemesi, İşletme Araştırma Dergisi, 12-15 Nisan 2012.

PEKER Öğr. Gör. A. Esra, KUBAR Arş. Gör. Yeşim: TÜRKİYE'DE KIRSAL KESİMDE KADIN İSTİHDAMINA GENEL BİR BAKIŞ.

SARAÇOĞLU Nedim, 2006: ENERJİ ORMANCILIĞININ KIRSAL KALKINMAYA KATKISI, ORMANCILIKTA SOSYO-EKONOMİK SORUNLAR KONGRESİ, 26-28 MAYIS 2006.

SARIBAS Metin , KAPLANAyse, 2008: Contribution on the flora of Zonguldak/Turkey, Biyolojik Çeşitlilik ve Koruma, 2008.

SARIBAŞ Metin, KAPUCİ Canan, 2001:BATI KARADENİZ BÖLGESİNDE PEYZAJ DÜZENLEMELERİNDE KULLANILAN BAZI EGZOTİK ODUNSU BİTKİLER, PERENNİALLER VE MEVSİMLİK ÇİÇEKLER, ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi Cilt:3 Sayı:3, 2001.

SARIBAŞ Metin, YAMAN Özgür, 2009:ANTALYA-KEMER VE ZONGULDAK-DEVREK'TE YETİŞEN Celtisaustralis L. ÜZERİNDE KSILOLOJİK ARAŞTIRMALAR, Bartın Orman Fakültesi Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 15, 2009.

SOYKAN Fusun, 2003: KIRSAL TURİZM VE TÜRKİYE TURİZMİ İÇİN ÖNEMİ,Ege Coğrafya Dergisi, 2003.

ŞEREFÖĞLU Coşkun, 2009: KALKINMADA KIRSAL TURİZMİN ROLÜ- 2007-2013 YILLARI ARASINDA ÜLKEMİZDE UYGULANACAK OLAN IPARD KIRSAL KALKINMA PROGRAMINDAKİ YERİ, ÖNEMİ VE BEKLENEN GELİŞMELER, 2009.

TAŞ Sedat, 2012: TRABZON VE EKOTURİZM: YERLİ ZİYARETÇİLERİN YÖREYİ DEĞERLENDİRMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA, 2012.

YENİ Ercan 2012: Batı Karadeniz'de Ekoturizmin Biyolojik Çeşitliliğe Bağımlılığının Sebep Olduğu Ekolojik Sürdürülebilirlik Problemlerine Çözümler.

YENİ Ercan 2012: Biyolojik Çeşitliliğin Değeri Ve Biyolojik Çeşitlilik Kayıplarının Ekonomik İfadesi, Biyolojik Çeşitlilik Sempozyumu Bildirgesi.

YENİ Ercan 2012: Karadeniz Yağmur Ormanları ve Subasar Ormanlarının Ekosistem Yapısı ve Biyolojik Çeşitliliğinin Mukayesesi, Biyolojik Çeşitlilik Sempozyumu Bildirgesi.

YENİ Ercan, 2005: Bizim Mangrovlarımız; Subasar Orman Ekosistemlerinin Karakteristikleri ve Yönetim İlkeleri, Çevre ve Orman Şurası Tebliği.

YENİ Ercan,2005: Ölü Ağaç Yönetimi, Çevre ve Orman Şurası Tebliği.

YENİ Ercan, GÜNEŞ Gül ve ark. 2009: Küre Dağları Milli Parkı Sürdürülebilir Turizm Gelişme Stratejisi (STGS). Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi.

YILMAZ Hale, 2004: Bartın Kentinin Çayır Vegetasyonu Üzerinde Gözlemler, 2004.

YÜCEOL Hüseyin Mualla,2011: Türkiye'de İller Arası İşsizlik Oranı Farklılıkları, Göç ve Ekonomik Kalkınma,Sosyo Ekonomi Dergisi, Özel Sayı, 2011.

Url-1 <www.ceeol.com>, alındığı tarih 2013.

Url-2 <www.ekoturizmgrubu.org>, alındığı tarih 2013.

Url-3 <www.sciencedirect.com>, alındığı tarih 2013.

<http://www.dogadernegi.org/doganin-korunmasi-icin-dogaya-gidiyoruz.aspx> 2013